

W. Righti romaan

Kollane madu

Tallinnas, 1930

Kollane madu.

W. Righti romaan.

HILLAR OTT

D.-k. „Raja“ kirjastus. Tallinnas, 1929.

Rolland mänd

1929

A. G. „Õhiselu“ trükk. Tallinnas, 1929.

63

1-24389134

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

1929

1. peatükk. — Joe Bray.

Joe Bray maja Sangtanis oli ainus omajärnane. Ta ehitajaks oli olnud läbikukkunud Portugali arhitekt ja kurjad tunde rääkijad, et willa esialgne plaan olnud oopiumi uimastuses nähtud wiirastuste wiljaks, mida arhitekt kainenedes ehituse jooksul muutnud. Seepärast jarnles maja osalt tornile. Ta oli lihtsalt väga maitsetu ja ehamugaw ehitus.

Ent Joe Brayle oli ta väga kohajeks elamuks. Joe oli kaswult hüiglane, kohmakas ja peindumatu. Ta raswane lõug rippus woltidena rinnale. Mees oli wäikese haridusega, kuid kwiwibõega, wase ja ful-laga kaubeldes juure waranduse tükku pannud. Selle juures oli tal paelustamatu luulelend.

Suurema jao oma tormijest elust oli ta weetnud Hiinas, armastas jeda maad ja wiina, jüwenes tundide kaupa tubaka suitsu rõngastesse ja kujutles suure rahuloluga, et juhü oma kaugest, unustatud maanurgast inimeste ja rahwaste jaatust..

Üheski inimeses polnud ta unistujed nii täielikult teostunud kui noores hiinlases, kes istus praegu maja werandal, sügawal, pununud tugitoolil. Jing-Su oli üegi Euroopa mõiste järgi ilus ja pikka kaswu.

Prantsuse emalt oli ta pärinud ilusa juu ja sirge, peenikese nina. Minult näo kollase kahwatuse, jrnakas-mustjad juuksed ja wiltujilmad oli ta jaa

nud ijal, wanalt Shan-Sult, Joe Bray endiselt ärikaaslaselt. Tal oli seljas paksust, hiilgavast siidist jakk ja laiad püksid jalas. Hiinlase käed olid aupakkisult warrufatesse peidetud. Wabel ajas ta sõrmed wälja, et paberossi otjast tuhka raputada. Kohe peitis ta nad jälle harjunud liigutusega warrufatesse.

Joe Bray ohkas ja jõi flaašist lonksju.

„Sul on täiesti õigus, Jing-Su. Miik ei saa targa walitsejata edeneda. Miigune on praegu Hiina jeisuford. Minewikus on siin olnud palju juuri feisreid, Ming... ja Li-Sung..“

Joe peatus. Ta Hiina ajaloo tundmine oli piiratud.

„Jah“, jatkas ta, „ja rikkus ei aita midagi, kui teda ei õjata kasutada. Waata näiteks kas wõi mind. Pole mul lapsi ega jugulasi, kuid raha on miljonid! Milleks see rikkus? Mis mul ta'st kasu? Mu juguwõsa on peaaegu wälja jurnud.“

Jing-Su waikis. Ta sügas mõttikult nina ja tõrdas:

„Wälja jurnud. Peaaegu. Ent kui keegi teeks nii, nagu ma tahan, siis... Kuid küsimus seisab selles, kas oskan sundida..“

„Näib, et teid ma'jab waid joowi atwaldada ja te tahtmine täidetaksie sedamaid“, wastas Jing-Su.

Ta rääkis aeglaselt, natuke läbi nina, juure õigeleelse täpsusega, nagu räägiwad haritud inglased. Ta sõnad ja hääled tõlasid wana Joe kõrwus muusikana. Jing-Su oli Joe kulul Oxfordi ülikoolis õpinud ja ajaloo-feeleteaduskonna hiilgawalt lõpetanud.

„Mul on sulle palwe, Jing. Need ahtjad, mis sulle tinkiin. . .“

Järgnes rõhuv paus. Joe nihutas end krigisemal tugitoolil kohmetult.

„Tema arvab, et ma ei oleks pidanud jeda tege-ma. Sa mõistad, et aktšiatel pole rahalist väärtust ja nad ei ilmu ilal börsile. Eile ütles ta mulle, et ma ei tohi ühtki neist näppude wahelt lasta. . .“

„Eiis ta ei teagi, et te finkijite nad mulle?“

„Ei.“

„Mu unustamatul ja austatud ijal oli neid üheksa“, ütles Jing-Su sametise häälega, „ja mi-nul on neid nüüd 24.“

Joe sügas puhtakspügatud lõuga.

„Ma andsin nad sulle tasuta... Sa olid wirt pois, Jing. Ladinakeel ja mõttetarkus ning kõik muu niisugune kraam jäi sul kergesti pähe. . . Armastan haritud inimest ja, loomulikult, ma. . .“

„Ta fogeles.“

„Kuule, Jing, ma ei armasta fingitugi tagasi võtta, kuid ja tead, milline see inimene on.“

„Ta wihtab mind“, ütles hiinlane ükskõikjelt. „Eile nimetas ta mind kollajeks maoks.“

„Kas tõesti?“ küsis Joe tooniga, mis awaldas jõuetust asjas midagi muuta. „Kuule siis, mis tahsin sulle ütelda aktšiate suhtes. . . Annan sulle nende asemel mõnituhat naela, Jing. Aktšiad ei näkja pennigi. Kuid mina annan sulle mõnituhat.“

Hiinlane waatas talle otja oma wiktusilmadega.

„Mister Bray, mis ma rahaga teen? Mu unustamatul ja austatud ija jättis mulle üsna wiijaka waranduse. Mu eluwiijsid on lihtjad, fulud wäikjed.“

Wäikus kestis mitu minutit. Rattestajaks oli Joe Bray.

„See pikaniinaga Ameerika konsul külastas mind. Crutus sinu „Seategewate käte jeltsi“ suhtes. Selts laienewat liig ruttu. Hiina walitjuskil on jellele

tähelepanu pööranud. Mineval nädalal küsis So-
Sing, kas jõidab ruttu Londoni tagasi."

Hiinlane muigas.

"Kad annavad mu väiksele klubile liig palju
tähtsust. Meil pole poliitikaga midagi tegemist."

Ta tõusis.

"Kuidas jääb aktiatega?" küsis Joe.

"Kad on Shanghai pangas. Ma annan nad
teile tagasi. Rahju, et me jõber on minu vastu
nii waenulik. Ma tunnen ta vastu tõsist austust.
Kollane madu! See on tema poolt liig farm ütetus."

Kandetsol ootas Singi. Ta istus toolile ja ka-
dus warsti teekäänaku taha.

Wäikse maja wärawas ootasid teda kolm hiinlast.
Ta wiipas neile ja käskis neid enesele järgneda
poolpimedasse, waiwadega kaetud tuppa, mis oli ta
kabinetiks.

"Kaks tundi peale päikese loojenemist saabub
Clifford õnnestawa Piisi wärawa laudu linna.
Tapke ta ja tooge jia kõik paberid, mis tema tas-
kuteest leiata."

Hiinlased wäljusid waitiwalt kummardudes.

Clifford Dinn oli Joe Bray jõber ja ärikaas-
lane. Bray armastas teda, kuid kartis ta wõimu-
ahnitsemat ja otjastawat ijeloomu. Sing-Suga rää-
kides ei wõtnud kumbki ta nime juhu. Mõlemad
teadsid, kellest kõneldatakse selle tooni järgi, millega
jõna "tema" wäljendati.

Dinn jõitis linna täpselt kaks tundi peale päi-
kese loojenemist, kuid Mandarini wärawa laudu ja
jõi nõnda ellu. Kui mõrtsukad tulid oma ijandale
sellest teatama, teadis see juba arsti õnnelikust ta-
gasitulekust.

„Teil tuleb veel nii mõnigi juhust ta eluküünalt kustutada“, ütles endine Oxfordi üliõpilane. Siinlaste väljudes mõtles ta:

„Wahest on paremgi, et jeda ei juhtunud minu linnas olekul. Homme jõidan Inglismaale, et jita tagasi tulla kõikwõimulise ijangana.“

2. peatükk. — Wendade Warthide kontor.

Täpselt kuus kuud peale King-Su äraõitu Euroopasse, pidasid „wendade Warthide“ firma omanikud Londonis kinniste uste taga istungit, arutades kasket seisukorda. Stephan Warth asus juhataja kohal. Ta lai, kahwatu, igawesti sünge nägu oli seepuhku eriti murelik.

Temast paremal istus major Spadwell, kuitu ja kollane. Ta tormine minewik ei koosnenud ainult sõjawäelistest wägitegudest. Põhjustest, mis olid teda sundinud rügemendist lahkuma, ta ei armastanud rääkida.

Daua teises otjas istus Ferdinand Deggat. Selle heasüdamlise ja priske mehe wälimus oli petlik: temagi minewikus oli lehekülgi, mis kartsid liig heledat walgustust.

Stephan Warth oli oma ärikaaslastega mõne aasta eest osajõingu asutanud. Ta isa, Thomas Warth, hõrsimaatler ja firma „Wennad Warth“ asutaja, oli järele jätnud heal järjel seiswa ja tuluka äri. Poeg oli wahendite walikul wahendudlikum kui isa ja ihkas rohkem terget teenistust. Wendade Warthide nimega oli nüüd juba seotud mitu kahtlast lohtuasja.

„Seisuford on selge“, ütles Deggat Warthile puurimalt otja wahtides. „Kuu wõi paari pärawt

kuulutab meie firma end pankrotti. See, mis asja arutusel selgub, ei hirmuta mind ega Spadwelli. Ei tema ega mina ole firma kapitale tarvitanud iif-likuks börsimänguks."

"Kuid teie teadsite jellest!" hüüdis North jon-
nakalt.

"Ma ei teadnud midagi. On kadunud 50.000-
naelaline summa. Reegi on börsil õnne katjunud.
Kuid mitte mina. Ja Spadwellgi mitte."

"Kuid see jündis teie nõuandel."

Leggat lõi käega.

"Nüüd pole aeg etteheiteid teha. Viiskümmend
tuhat on puudu ja nüüd seisab asi jelles, kust jeda
raha võtta."

"50.000 on juur summa", ütles major.

"Wäga", finnis Leggat.

Särgnes vaikis.

North kuulutas märja otja jiidirätiga.

"Näib, et me ei tulnud siia kofku mitte jelle kor-
rutamiseks, mis meil ammu teada", ütles ta kõrji-
tult, "vaid pääju leidmiseks leiujorraft. Mis ette
võtta? Seda peame arutama ja otjustama."

"On ainult üks pääs", ütles Leggat aeglaselt ja
ei pööranud Northilt filmi. "Te olete kuulja Joe
Bray õepoeg. See on rikkaim mees Hiinas ja teie
perekond saab temalt, kui ei eksi, iga-aastaselt pen-
sioni."

"Kaks tuhat naela aastas", taffestas North.
"Meie äriks on see null."

"Wäga võimalik, et mees, kes maksab teile iga
aasta niijuukse summa, on häda korral nõus roh-
kemgi andma. Mis on Joe Bray kohta 50 tuhat?
Mitte kui midagi!" — Leggat lõi sõrmega plaksi.
"Armas North, see oleks ainus pääs. Kolme kuu
pärast ja, võib olla, waremgi, astute kohtu ette

ning annate vastust. Kui ei' gangi tarvilikku summat."

"Me kõik astume kohtu ette", vastas North. "Teadke, et ma ei mõtle julgugi üksi vastutada. Joe Bray aga ei anna midagi, võite uskuda. Kas arvate, et ma pole tema poole pöördunud?" wale-
tas ta.

Beggat ja Spadwell ohkasid ning tõusid kui ühtie märguande peale.

"Linnahomme tulgem jälle kokku", esitas Beggat. "Soovitati teil Hiinasje telegrafeerida, North. Beale Joe Bray on veel üks pääs, kuid see on teile sunnitööst pahem."

"Mis tahate sellega ütelda?" North tikkus mar-
ru jattuma.

Beggat süütas aeglaselt paberost.

"Ma mõtlen Graham Saint-Clay abi."

"Kuid, kurat võtaks, kes on see teie Graham Saint-Clay?"

Beggat muigas ja kehitas õlgu.

3. peatükk. — Joe Bray testament.

Sarilikult lahkus Stephan North kontorist kell nelk. Sel ajal ootas auto ukse ees, et sõidutada teda linnast välja villasse, kus North elas kahe tütre, õetütre ja rohkearvulise teenijateperega. Kuid täna ärimees wiivitas. Nella wiitise postiga pidid Hiinast tulema kirjad ja Joe igakuine tšekk.

Joe Bray oli ta kaugelest jugulane. Ajal, kus Northid olid rikkad ärimehed ja Bray perekond waene, Stephan peaaegu ei teadnudki Joe olemas-
olust. Kümne aasta eest oli ta Zoelt ootamatult kirja jaanud. Joe teatas, et tahtis oma ainja ju-

gulafega sõimeid sõnnida. Lugeses wigast kirja, tahtis North jelle paberiformi wijata ja wastujeta jätta. Tal oli liig palju omagi muresid, et weel sugulastest mõelda. Alles kirja lõpus nägi ta, et kaatjaks oli kuulnud miljonär, tootama Bray, keda tundsid kõik maailma börsid! Sedamaid lendas Siinomaake wastus. Tekkis kirjamahetus. Kuid sugulased polnud järele weel kordagi kohanud.

Kell wiis lõi ametrii postti.

Uhefiga oli jedapuhku kaajas haruldaseft piff firi.

„Kallis mister North“ — See ei nimetanud te-
da austuse pärast ilal teisiti, „wahest ehk imestate
nii pikka kirja saades. Pean teile ütlemata, kallis
mister North, et ma sain rahanduse ja paranen
nüüd wäga aeglaselt. Arst ei wastuta, et elaksin
kawa, seepärast otustasin testamendi kokku seada,
mis nüüd ka tegin. Kallis mister North, pean üt-
lema, et olen alati teie perekonna wastu juurt aus-
tust tunnud ja alati mõelnud teie heaks midagi
teha. Nüüd tegin järgmist:

Minu ärijuht Clifford Vinn, keda tunnen lapse-
põlwest saadik ja hiljuti mõtsin oma ärikaaslaseks,
on wäga tubli noormees, ja ma otustasin, et ta
peaks abielluma neiega meie suguwõsast ja wõada
meie sugu jatkama. Mul on teada, et teil on kaks
tütarit ja õetütar. Tahon, et Clifford kofiks ühe
neist. Ta tje on ka nõus. Clifford jõitis juba Gu-
roopasse ja neil päewil saabub ta teile.

Ma testament on järgmine: Jätan kaks kolman-
diku oma äri aktiwaist teile ja üks kolmandik Clif-
fordile tingimisi, et üks neist neidudest tuleb talle
mehele. Peaks nad aga loobuma, siis jätan kogu
watanuse Cliffordile. Kulmas tulewad pidada

hüljemalt tänamu 31. detsembril. Kallis mister
Narth, kui mu tingimused teile ei meeldi, ei saa te
peale mu jurma midagi.

Teile truu Joe Bray."

Koju sõidul mõtles Narth loogu aeg kirjast. Pääs
oli ootamatult tulnud... Muidugi Mabel, — tema
on wanem. Wõi Satty?... Ükskõik, raha tutuks nii
wõi teisiti ilkagi oma tasku.

Willa ette jõudes hüppas Narth nii erkjalt ja
nii rõõmsa naeratuslega autoost maha, et Mabel, kes
teda aiaost nägi, mõistis lohe, et oli juhtunud mi-
dagi haruldast ning jooksis isale vastu. Noorem
õde Satty wäljus trepile. Mõlemad olid ilusad tüd-
rukud, muide natuke passamad kui mood nõudis.

"Rähme kabinetti. Tähtsad uudised!" hüüdis
Narth, ja õed järgnesid talle rikkalikult ning hästi
seadeldud tuppa.

Joe kummalise kirja peale wastasid aga tiitred,
wanamehe suureks imestujeks, waikusjega. Mabel
wõttis igamehe paberossi juust, raputas tuha wai-
bale ja küsis:

"Kõik see on ju väga ilus ja sulle, isa, väga
kajulik, kuid mis kaju meie sellest saame?"

"Kuis nõnda! See poiss saab ju kolmandiku
warandust!"

"Aga kui palju meie saame sellest kolmandikust?"
kattestas Satty. "Ja peale selle, kes ja mis see
Joe Bray ärijuht on? Mühakas ja tahumatu
mats! Ei, meie tahaks paremat meest kui jõekas-
manduste juhti."

"See sinu wanamees näib arwamat, et naisel on
sellest küllalt, kui aga mees oleks rikas", jähwas
Mabel. "Mulle on sellest wähe!"

"Kuid kas te siis ei mõista, et me ei saa krossigi

fui lihtate peigmehe tagasi. Muidugi määraksin teile juure oja parandusest.”

„Ois wänamehe warandus tõesti nii juur?“ küsis praktiline Mabel. „Kõik oleneb sellest, kui palju ta jätele jätab. Ütlen otsekohejelt, et uduste rahajummade pärast ma end ohwerdama ei hakka. Sa siis veel — milline oleks meie seltskondline seisuford? Wist tuleks mehega Siinasse jõita ja seal tuskil urkas elada...“

Tüdruk istus kirjutuslaua äärel, hoides kätega põlvest finni. Stephan Warthile tuletas see asiend meelega baari neidu, keda ta nooreseas oli tunnitud. Mabelis oli jämedust, mida ei silunud moodne rietus ega poisipea ilu.

„Olen tüdinenud jest igawestest kottuhoiust ja kõigest loobumistest! Tahan olla kindel, et mu tulevane mees on rikas ja helde. Peale selle tahan teda esmalt näha. Abielust tundmatu inimesega ei taha kuuldagi.“

„Sa taha ütlen minagi!“ kuulutas Datty kindlasti. „Mabelil on täitsa õigus. Võiks kardada, et selle mehe näitel pole seltskonnas mingit seisukohta.“

Niisugune ootamatu asja pööre ajas Warthi kohmetusse.

Korraga hüppas Mabel laualt ja lõi hiilgawail filmil käed kofku.

„Täditiitar! Unustasime täditiitre!“

„Täditiitar? Milline täditiitar?“

„Eks ikka Ruth! Doe kiri veel ford läbi. Muidugi Ruth! Mis võiks olla veel parem?“

See kuulaskid hinge finni pidades, kuni Warth oli kirja veel ford läbi lugenud. Kui ta lõpetas, filkas Datty waimustusest.

„Muidugi Ruth! Pole mingit põhjust, miks just tema ei peaks Clifordile mehele minema. Lemale

oleks jee suureks õnneks, justkui taevast alla sadanud leidujeks. Ta meile ka! Me ei teaks, kuhu teda panna, kui lähemine mehele."

"Sah, Ruth.." Marth ilgas mõtlifult lõuga. Ei tea, miks tal polnud õetütart meelegi tulnud. Tütardel oli õigus. Ruth vastas tingimustele. Ta ema oli Marthi õde.

Batty helistas.

"Paluge miss Bray fiia tulla, Palmer", kästis ta teenrit.

Mõne minuti pärast astus tuppa neiu, kelle Marthide verefond määras rikkusejumalale ohvriks.

4. peatükk. — Peigmees.

Ruth Bray oli waeslaps, elas wäikesest jaadist Marthi majas. Ta oli hea hariduse saanud, ehkki ta oli pandud mitte nii moodsasse ja kallisse kooli kui Mabel ja Batty.

Ta seikuford majas oli ebamäärane. Tal oli ülesandeks arweraamatuid pidada ja missuford pidi ta täitma ka Marthi sekretäri kohuseid. Ta täitis pereemanda kohuseid ja wõis tarbefortal olla ka toaneitsi asemel. Nastate poolest oli ta natuke noorem kui Batty ja Mabelist tublisti noorem, kuid neist mõlemaist tõsisem ja hakkajam.

Mabel wõeti ta teatrisse kaasa wõi kutsuti tantfima, kui daamidest oli puudus, muidu aga hoiti Ruth Brayd, nii öelda, riivi taga. Mõttus, et tema wiibimist walitud seltskonnaga wõudel ei peetud jündjaks. Siis jaadeti neiule jөөf üles, ta hurde, walgesse tuppa, otse katuse all.

Neiu oli 22-aastane, kuid wälimuselt oleks teda wõinud pidada 18-aastajeks. Ta oli jale (Batty

ütles, et ta on „õhuke kui laast“), tal olid ojatmad ja ilusad liigutused („ta teab alati, kuhu käsi panna“, tunnustas Mabel vastu tahtmist). Kümme aastat alandust, väikeste pisteid ja tagaplaanile tõrjumist polnud temas jürmanud ei lõbu ega elurõõmu. Nüüd seisis ta naeratavail filmil ja wahtis küsivalt Marthi. Onutitarde ere wälimus ei juutnud ta pehmet ilu fatta.

„Tere õhtust, mister Marth!“ — Rapsepõlme siadit nimetas ta onu nõnda. „Tõpetasin wiimase kuu arwed. Siirmsjad numbrid!“

Teisel ajal oleks Stephan niisuguseid sõnu kuuldes wihaselt kulme kortutanud. Nüüd aga, tulewajest rikkujest unistades, ei rõhunud teda äri raskused.

„Ästu, Ruth“, ütles ta lahkelt, „ja loe läbi see kiri.“

Kõik kolm wotasid wäikeses. Kirja läbi lugenud, naeratas Ruth rõõmsalt.

„Wäga meeldiw uudis! Olen wäga rõõmus“, ütles ta naeratavail filmil ühe õe otjast teise otja waadates. „Kes jaab õnnelikuks mõrsjaks?“

Mabel punastas niisugusest julmusest. Kuidas see plika julges mõelda, et Marthi tütar läheb ei tea mis sugusele ärijuhile mehele ja matab end Siinamaa urgastesse!

„Ära räägi lollust, Ruth!“ ütles ta waljuult. „See on tõsine asi.“

Marth jegas end wähele:

„Armas Ruth, Clifford Dinn on tubli ja ilus noormees. Jah, kena poisj,“ kordas ta weendunult, ehkki tal puudus igasugune mõiste peigmehe ijeloomust, wälimusest ja omadustest. „See on õnnelikum juhus, mis jaatus meile, hm, läkitanud. Ja, õigust ütelda, ma ei jaanud Soelt mitte ainult

teda kirja. On veel teinegi kiri, milles ta täpsemalt väljendab oma soovet . . ."

Neiu vaatas Marthile otja, oodates, et talle antakse jee teine kiri ka lugeda. Kuna aga jee kiri oli olemas vaid Marthi kujutlusel, siis jatkas äri-meest külma rahuga:

"Kallis Ruth, Joe tahab, et Clifford Dinn abielluks just sinuga."

Ruth tõusis aeglaselt.

"Minuga?! Kuid ma ju ei tunnegi teda! . . ."

"Mis sellest?" vastas Datty rahulikult. "Mis mõrjad üldse teavad oma tulevastest meestest? Näevad neid päevas ainult tund või paar, pole neil mõistet nende harjumustest, iseloomust ega tundmustest. Sinimest saab alles peale pulmi dieti tundma õppida."

Ma andis täelligutusega märku, et tütar vaikis.

"Ruth," ütles ta, "olen ju vastu olnud väga hea. Olen jind võtnud oma perekonda ja ju heaks rohkem teinud kui keegi muult mõiks nõuda . . ."

Ta viipas tütardele, et need eemalduks. Kui Datty oli toast lahkunud, jatkas ta:

"Tahan jüga awalikult rääkida . . ."

Ta ei rääkinud neiega mitte esmakordselt awalikult. Sgarford kukkus niisugune rääkimine ühte õnnetu teatega. Neiu oli kunagi olnud wend, tassa-faalutu, elulõbudest awatletud noormeest, kes teenis Marthi kontoris — ja kadus lord kassa süuga — mõnesaja naelaga Ta lunastas kuriteo jurmaga. Auto, millega ta kihutas sadamalinna, tormas vastu müüri puruks. Noormeest leiti teelt jurmalt Siis elas Ruthi ema, halwatuusest murtud naine, wiimased aastad Marthi külul.

„Baestemajja jaata teda ei mõi,“ ütles Mabel.
„Luttavad jaaks kuulda.“

„Ei hakka sulle kõige meele tuletama, mis olen sinu jaoks teinud,“ alustas onu ja hakkas oma heategusid loetlema. „Olen annud sulle kodu, hariduse ja lõbustused, millest ja muidu oleksid ilma jäänud. Niiid mõid ja mulle korraga kõik tasuda. Tahaksin väga, et lähetsid Clifford Dinnile mehele.“

Ruth puudutas keelega kummi huuli, kuid ei tõstnud sõrandavaibalt silmi.

„Kas kuuled mind?“

Neiu noogutas ja jostistas:

„Kas tahate tingimata, et abielluksin selle mehega?“

„Tahan, et jaaksid rikkaks! Ma ei palu just mitte ohvrit, vaid annan sulle võimaluse hõlga-
vat partiid teha, mille juures üheksa naist kümne
jaast minutitki ei kõhkleks!“

Uksele koputati. Teener tõi telegrammi hõbe-
kandikul.

Marth avas ja hülidis:

„Surnud! Zoe Bray on surnud! . . .“

Ta kaalus kiirelt: Täna on 1. juuni. Kui lähed korda Ruthi juuli keskel mehele panna, siis saab äri pankrottijäämist ära hoida.

Onu ja detiitre pilgud kohtasid.

„Kas oled nõus?“

„See küll,“ vastas neiu sõnakumelilikult.

Marthi rinnust tulew awalik fergendusohje tekitas neius esmafordiselt fibedustunde onu vastu.

„Sa oled tark tüdruk, Ruth,“ ütles Marth neiu külma häält raputades. „Küll näed, et ei kahjatsi. Võendan sulle, et . . .“

Uksele koputati. Sülle astus teener fiske.

„Üks härra soovib teiega rääkida, sir.“

Teener ei jõudnud lauset lõpetada, kui mõõras tõukas ta kõrvale ja astus tuppa.

Ta oli pikka kasvu, riidetatud jämeda koega, fortjunud ja lohakat istuwasse illikonda. Saapai olid meenahast ja nähtawasti kodune töö. Prae polnudki kaelas. Kehme kaelusega järk oli nõõbis lahti ja paljastas rinna. Kõllaline hoidis käes luitunud wilkkaabut. Piff jaskhabe kattis kaele kastanipruunid juuksed, mida ammu polnud pügatud, tolnesid tuttidena alla kõrwadetagant ja isugelt otfalt. Ruth wahtis teda waikides päransi silmil.

„Mis, furat, see tähendab?“ alustas North, kui mõõras ei lasknud teda lõpetada.

„Mu nimi on Clifford Dinn,“ ütles ta. „Käib et pean siit ühe türuku kosima. Dige head, näidake, misjuguise nimelt?“

North wahtis mõni sekund hääletult lohata inimest.

Satt, kes oli küllaltki kannul tuppa astunud pahwatas hüsteeriliselt naerma.

„Mister Dinn?“ kordas wapusatud North kofutades.

Ruid mõõras ei jõudnud wastata, sest juhtus uus sündmus.

Gestoast kostis tajane sofin ja uñsele ilmus toatiüdruf, hoides käes wäikest neljamurgelist fasti.

„Mis on?“ küsis North.

Teener mõttis toatiüdrufu käest fasti ja tõi tuppa.

„Kas mister Dinn?“ küsis ta lohmetult.

„Jah.“

Sabemil pöördus ümber.

„Kas mulle?“

La liigutused olid, nagu Ruth märkas, äärmiselt järsud.

Wõttes fasti ja pannes lauale, fortjutas füüline arusaamatuses kulme. Rastil oli selge punane pealkiri:

„Mister Clifford Dinnile, jaabumisel ära anda.“

„Kurad mõtaks, mis see mõiks olla?“

Rastil kaane pealt mõtnud, nägi ta watiforda, mis hakkas järsku imelikult liituma.

Watist pisteti välja väike, terav pea ja läigatasid kaks musta silma. Sette wältel järgnes peale piff, looflew teha, mis wibutas end õhus ja winksles awaja sihis.

Õnneks jõudis Dinn õigel ajal kõrwale hüpata. Madu kuffus lauale, wabastades jaba watist ja loogeldes järskude liigutustega.

Runa kõik seisid hirmust kiwinemult paigal, libises madu laualt põrandale. Sülle terkis pea, winksles õhus ja tõmbus hüppeks looka.

Rõlas kõrwulufustaw pauk. Läbi sinise suitsu nägi Ruth peatu roomaja jurmaeelseid wigerdusi.

„Kurad!“ wandus Clifford Dinn. „Milline tola küll mõis selle naljaga toime jaada?“

5. peatükk. — Rihtlused.

„Rasti tõi üks hiinlane, fir,“ pomises teener.

„Hiinlane? Kus ta on?“

Teener wiipas abitult aeda awaneewa afna poole. Clifford oli ühe hüppega afnast wäljas ja pistis mööda liiwast teed jookju, nii et pikad koivad wälkusid. Sabe ja laiad kuuehõlmad löid lendu. La hüppas kui ime üle kõrge aia ja kadus.

Sirmus nägemus hajus.

Datth kuffus Ruthi käte maha, nuttes, naerdes ja trampides hüsteeriliselt pörandat.

Laua all minikles peatu madu ja püsirohku wänge suits täitis tuba.

Paugu peale jooksis Mabel tupp. Nähes nutmat öde ja isa kahmatut nägu, hüüdis ta hirmunult:

„See hulgu! Ta tappis Datth!“

„Pea suu!“ karjus Karth ja öed waitisid. „Pidage suud, rumalpead! Wõtke Ruthist eestjuu. Üles!“ hüüdis ta Datthle.

Neiu tõusis tuikudes maast ja waatas haledalt isa poole.

„Madu . . .“ Karth seisatas jurnud roomaja juures. „Brrr . . . Koristage jee roojus, Palmer. Wõtke tangid. Kas Linn lastis, Ruth? Ma ei näinud rewolwrit.“

„Minagi mitte. Ainult kuulsin pauku ja muud midagi.“

„Kes jee hulgu on, isa?“ küsis Mabel ärewalt.

„Clifford Linn,“ vastas Karth ja neiu taganes hirmunult.

„See kaabakas!“ Wiha lämmatas neius kõik muud tundmused.

„Ja sellele tahtsid ja mind mehele panna?!“

Karth wiipas Ruthi poole.

Neiu seisis aina all, warjates käega silmi päikese eest. Clifford Linn hüppas parajasti üle aia tagasi ja tuli mööda teed maja poole.

Mõne minuti pärast ilmus ta uksele, käed lohakalt tantsus, juriised ja habe weel rohkem jassis kui enne.

„Kas keegi teist ei näinud hiinlast maja ümber?“

Mabel ja Datth wastasid korraga, ehkki Linn nähtawasti pöördus Ruthi poole. Jah, ennist olid

nad kaht hiinlast pargis näinud ja väga ehmata-
nud. Kuid hiinlased olid ära jooksnud ja ded ar-
wafid, et nad on rändtsirkuse weiderdajad, mis eile
oli linnast läbi sõitnud.

„Kas hiinlast? . . . Seda ma arwasin!“

Dinn astus afna alla ja wahtis mõni minut
mõtlisult uulitsjat. Pärast läks ta laua juure ta-
gafi ja hakkas lastist ettewaatlikult watti wälja
wõtma.“

„Minult üks . . . Kuid milline mürgine ef-
templar! Ma arwasin, et need mõrtsukad eelista-
wad nuge . . . Nad, kuradid, oskawad imeliselt
nuge loopida. Nasta eest tappis hiinlane mu kubja
120 hammu kaugusest.“

Ta pöördus Ruthi poole, rääkides sõbraliku
seltimeheliku tooniga.

„Sa te piüüdsite mõrtsuka finni?“

Sabemit noogutas.

„Piüüdsin finni ja andsin kohtu alla. Tubli
poiss oli, ainult liig kuumawereline. Pole midagi
ullemat kui temperamendiga Siina fulil! Minus
si, mis taga wõib peale hakata, on teda üles
puual!“

Datty leidis külalise sõbraliku, waldawa tooni
olewat wiisakuswastase. Ta iimarikud huuled tõm-
busid wihajelt mossi. Dinn waatas talle otja ja
naeratas.

„Kas teie?“ küsis ta.

„Ei . . . See tähendab, mis tahate ütelda?“

Meiu jahmatas.

Ta mõjstis väga hästi, kuid kergitas kulme,
teeseldes imestust.

„Ma pean siin ühe tüdrukuga abielluma. Kas
teiega? . . . Wõi aga? . . .“

Ta vaatatas Dattylt Mabelile. Kuid neiu jini-
sed silmad tõmbusid põlastusest pilulile.

„Ei mina ega mu õde soovi seda õnne“, ütles
ta pilkavalt. „Teid peab tutvustama Ruthiga ...
Jja!“

Narth esildas lohmetult õetütre.

„Dol!“

See hiiie mõis tähendada pettumust, jama hästi
ta heakskiitmist ja lihtsalt vihkavat imetlust.

„Nii siis, sõttisin jüa. Dien . . . valmis. (Ta
neelas wahapealse sõna, otsides lohasemat. Ruth
oleks mõinud wanduda, et ta tahtis ütelda: Dien
ohvriks valmis). Wana Soe on surmud. Kas juba
teate? Waene ogarl! Paljudel oleks parem olnud,
oleks ta surmud poolaastat warem. Kuid ma ar-
mastasin teda tõstelt. Oli väga kena, kuldse jä-
damega inimene, ent —“ Dinn koputas otsale —
„siin polnud tal korras.“

Ta pöördus endiselt Ruthi poole. See, esime-
sest illatusest toibunud, uuris tähelepanelikult „peig-
meest“.

Noormees oli kuus jalga pikk. Lohakad riided
ei juutnud warjata juurepäraist kehaehitust. Bronksi-
karwaliseks päewitanud nägu ilmutas elu- ja tahte-
jõudu. Rogu ta olemus väljendas energiat. Neiu
waatatas meenahast saabastele. Üks oli rihmaga
kõrku tõmmatud, teine walge nõbriga ja seegi oli
meel lahti harunenud.

Narth, tundis, et aeg oli tulnud end wahale se-
jada. Seda nõudis mitte ainult tema kui maha-
peremehe, waid ka Soe Bray peaparija seisukoht.
Siilaline, kes oli ainult ärijuht, ei tohtinud end
nii väljakutsuwalt ülal pidada.

„Mister . . . hm . . . Dinn! Mulle näib, et te
ei oska . . . hm, mu kallil tädipoja mälestust kül-

last austada. Ma ei wõi lubada, et mu majas temaft nõnda räägitakse."

Riilaline waatles teda uudishimulikult peelaest jalatallani.

"Teie olete wist Marth, eks ole? Olen teist juba mõndagi kuulanud. Kas see oletegi teie, kes armastab mõõra rahaga hangeldada?"

Marth punastas esmalt ja kahwatas siis. Ta jattus pilguks kohmetusse. Säbematus oli kuulmatu!

"Urge ärrituge, jeda teawad kõik," ütles Linn habet silitades. "Teiesuguse ettevõtte asjad ei jää kaua saladusse."

Marth jõudis end juba foguda.

"Ei hakka keelepõhule wastama," litjus ta hamaste wahelt, waigistades ägedat soowi Cliffordi liüia ja wälja ajada. "Ütlen ainult, et kui mister Bray peapärija ja... hm — waranduse omanik..."

"Tulewane omanik," parandas Linn. "Kas tahate mulle sellega mu kohustusi meele tuletada? Koh, sellega on teil õigus."

Ta pöördus Ruthi poole.

"Kas olete nõus mulle mehele tulema?"

Clifford waatas neiule otja natuke lollaka ja uhkustama ilmega. Ruthil oli soow naerma pahwatada.

"Kui tarmis, olen teie teenistusseks walmis," jatkas noormees. "Sumal näeb, et ma ei taha end teile wägise kaela määrida, kuid mis ja teed? Soe käis peale: „Anna aga auõna ja anna.“ Koh, ja andsingi."

Ta pööras silmad kõrwale ja pomises mõtlilikult:

"Mji läheb aga keeruliseks... Ma ei aimanudki, et „Seategewad faed“ segamad end wahele."

Narth, kes tundis end äärmiselt kohmetult ja ebamugavalt, haaras finni juhusest, kõnelust jätata enese väärtust faotamata.

„Seategemad käed“? Mis need on?”

Rüalaline jättis küsimuse wastujeta ja jatkas hoolitult:

„Ostsin siia, teie lähedale majake, nimega „Slaters Cottage“. Hoollagunenud, kuid väga kohane. Kardan, et olen te waiba rikkunud,“ ütles ta forraga näidates fuuli auku põrandal ja kõiki weel forid üllatades oma mõttelt mõttete jooksmijega. „Kuid, madudel ei kõlba ju waipadel jalutada!“ lihas ta muiates.

„Tähendab, et elate meie lähedal,“ wenitas Narth pettunult, teadmata, mis öelda.

Ta oleks tahtnud wõõrast paluda, et see edaspidistel külastustel tarwitaks tagatreppi, kuid midagi hoidis teda tagasi. Mees, kes kandis lasteriista ja oskas jeda nõnda tarwitada, et ükski inimfölm ei näinud ta kõe liigutust, tundis end tahtmatult austama.

„Sm! . . . Slaters Cottage on wilets elamu. Mulle pakuti teda 120 naela eest, kuid ma feeldyfin ostmast.“

„Sa tegite rumalasti. Olessite wõinud head raha teenida,“ wastas Dinn rahulikult. „Seal on Tudorite aegne kamin, mis maksab kaks forda rohkem kui maja.“

Clifford waatas hajameelselt Ruthile.

„Sa kõik Cliffordid kometimängijad?“ muigas juurepärane föök, kus naine wõib pesu pesta ja kolm toredat tuba, milles ainult waja rotiaugud finni toppida. Mul endal pole küll midagi rottide wastu.“

„Minagi armastan neid väga,“ jähwas Ruth wäijakutses wastu wõttes.

Clifford naeratas.

„Ette asun lähedusse elama,“ pöördus ta Marthi poole. „ei maksa teid karta. Ma ei hakka teid liig jageli külastama . . . Siinlane nägi minu tulekut ja andis kasti siia ära. Ma ta peitis kasti wist mõni minut enne minu saabumist, sest muidu oleks madu lämbunud. Kasti polnud auke. Waja oleks loomakaitse jeltki kaewata.“

Marthi kõhatas.

„Kas tahate öelda, et madu saadeti teile kuri-tegelise kawatsusega?“

Clifford imestas.

„Elaw mürmadu? Ei tea, kas seda wõiks armetada jõbralikuks kingiks? See wõib peaga tõug on eriti hädasohtlik.“

Ta lõi endale lafjatades wastu kätte ja pahwatas naerma.

„Ah—haal Kollane madu! Ma unustasin! Kardan, et saate väga hoolimatu mehe,“ pöördus ta Ruthi poole. „Ma ei kuulnud hästi teie nime . . . Wist Ruth oli? Mina olin ikka wõetelnud, et kõik Ruthid on ammugi mehel . . . Wõib olla, et kujuklesin Dorothyt. Kas olete 20-aastane, mis? Nime järgi wõib alati wanadust arvata. Ruth oli 20 aasta eest moodsaaks nimeks. Kõik Patriciaad on 17-aastased, kõik Marianned hambuind eided . . .“

„Sa kõik Cliffordid kommetimängijad?“ muigas Ruth.

Sinn naeris.

Ta naeris ootamatult pehme ja meeldiw ning kolas imelikult lohata wälimusega mehe juus. Nagu oleks inetu wälimuse alt pilguts läbi tunginud hoopis teine inimene.

„Te olete tige!“ ütles ta kõnega ahvatades.
„Kuid digust ütlesite. Olen ära teeninud!“

Rätt meninud taskusse pistes võttis ta seali
välja juure uuri.

„Seisabi!“ ütles ta kõnva ääre pannes. „Mis
kell on?“

„Kuus,“ jõnas NARTH.

Vinn jeadis sõuteid ja keeras vedru üles.

„Muidugi teadsin, et mitte 12. Kõh, aeg on
minna. Praegu elan veel Londoni hotellis, kuid
homme või tunahomme saabun siia. Kas angli-
kani laulatus?“

Ruth noogutas vaikides.

„Nii siis, nägemiseni, Dorothy!“

„Tahtsite ütelda, Agnes,“ parandas neiu naer-
des.

Rätt sirutades tundis ta kõnva pigistust. Teis-
teie noogutas Clifford ja läks karmelt ukse poole.
Sekundi pärast aga ilmus ta uksele tagasi.

„Kas keegi ei tunne siin Graham Saint-Clayd?“

NARTHil tuli meele hommikune kõnelus.

„Jah, mina tunnen. See tähendab, et ma ei
tunne teda mitte isiklikult, kuid üks minu ärikaas-
lane on temaga isiklikult tuttav.“

Clifford kergitas kulme.

„Või nii?“ ütles ta. „Sa teie ise pole teda
kunagi näinud?“

„Ei ole.“

„Homme jutustate mulle, millist muljet ta teile
arvaldas.“

„Kuid ma ei mõtlegi teda kohata!“ hüüdis
NARTH.

„Do, küll kohata! Küll kohata,“ kordas Vinn
pilkavalt. „Saint Clay, kui tore nimi! Kõh, elage
hästi!“

Soone oli ühefordne ja koosnes kahest toast, mis asusid kummalgi pool väikest koridori. Esmene üks viis väikesie köök ja köögi taga asus pime peisuköök. Kattijest afnast paistis mädanenud fuur.

Laudpörandad prafjusid Cliffordi teha raskufe all. Ühest kohast olid lauad lagunenud ja pörandas mustas juur auf. Wanad tapeedid rippusid luitunud räbalatena seintelt alla, laed paistsid waevalt pakjude ämblikumõrkude mahelt.

Clifford wäljus trepile ja täitis aeglaselt piibu juurest kummikoliist.

„Kas olete tööjuht wõi mõni muu?“ küsis ta. Soonelauaga mees muigas.

„Mul on omal ajal hea õkus, sir, kuid ma pole nõid. Selleks aga, et jeda maja forda seada, on maja rohkem kui kolm Madini imelampi.“

Sinn jüütas piibu.

„Aga kuna imelampe kustilt pole wõtta, siis — palju majate töölist, et majast elanut teha?“

„Küsimus seisab rahas. Wõiksin nädalaga kõiit walmis jaada, kuid see läheks teil maksma ligemale tuhat naela. See maja ei wääri niijugust kulu.“

Clifford wahtis mõelthult, kuidas õhus hajus finine piibujuitsu pilw.

„Walgake kaksjada meest,“ ütles ta. „Das töötawad waheldumisi ööd kuni päewad: Täna õhtul wõitte hakata pörandaid murdma. Tellige kõiit tarwilikud materjalid. Das weetakse kiires lorras kohale. Ma tahan, et siia tuleks tammised pörandad, wannituba, elekter-walgustus, kuumawee fraanid, hea tee kivitteeni ja maja taha uj mistiit. Näib, et see oleks kõiit.“

„Nädala jooftul?!“

„Ja pealegi kuue päewa jooftul. Kas olete nõus? Kui ei leian teise tööjuhataja.“

„Kuid, mister Dinn, selle raha eest võiksite osta parima maja ümbruskonnas . . .“

„Mulle aga meeldib just see. Sa peale selle tuleb ta nõnda parandada, et maod ei saaks sisse roomata . . .“

Ta maatas ümber Aeda polnud tihnikusse kasmanud pöösaste ja puude vahelt nähagi.

„Kõik see tuleb maha raiuda. Ümbrus olgu waba, sest muidu laien tuulid metsa.“

„Mis te lasete metsa?“ küsis tööjuhataja, juutmata kõrvu ustuda.

„Sa luukidesse tehke augud. Selle unustasin ütlemata. Andke märkmi!“

Ta tõmbas tööjuhataja käest märkmiku ja joonistas.

„Waat, niisuguse wormi ja suurusega. Kõh, mis, kas võtate töö vastu?“

„Wõtan. Maja on nädala pärast valmis, kuid see läheb teil maksma . . .“

„Ma tean veel rohkem, mis ta mul siis läheb maksma, kui ei saa nädala pärast valmis!“ tantsatas Dinn.

Ta mõttis taskust paksu rahafoti ja luges ette mõtjale mitu sajalist pangatähte peopesale.

„Sepingut me alla kirjutama ei hakka,“ ütles ta, „sest see oleks praegu liibi ajaviide. Täna on keef-nädal. Mööbel tulebse tuleval teisipäeval. Päsfige selleks ajaks kaminad flüta. Ei tea, kas saan teid enne seda enam näha. Siin on teile mu telefoni number. Muide, wajan siingi telefoni. . . Tule hange maa alt. Saemake hästi sügawale! Maod kaevavad muidu üles!“

Nende sõnadega hüppas ta autosse ja logistas mööda aukiist teed minema.

„Mulle näib, et näen und,“ pomises ettemõtija, wahtides weidrale mehele järgi, kuni see filmist kadus.

Särgmijel hommikul tibas peenifest wihma, kuid North ei pööranud autos istudes ilmale tähelepanu. Ta oli rõõmlasse mõtiskellu sünenenud. Kõik raskused, mis teda eile piinasid, olid ootamatult lahenenud. Jah, ta wõlgneb palju Northi mõistlikkusele . . . Tõsi, Clifford Dinn sõutus küll imelikult ja waastikut isikult, kuid lõppude-lõpuks ei tule ju mitte temal selle inimesega elada. Kui imehästi kõik oli läinud! Müüid waja ainult ruutem pulmad pidada ja päranduse walitsejaks saada!

Oma kontoris astudes lõi North lõbusalt wilet. Direktori kabinetis ootasid teda juba Deggat ja Spadmell. Major laskus laua juure tugitoolile, närides jämedat sigarit. Deggat seisid afna juures ja wahtis, känd selja taga, wihamasadu.

„Tere!“ ütles North. „Miks niisugused furnumatjate näod?“

Deggat pöördus ümber.

„Sa millest teie rõõmustate, kui tohin küsida?“

North kahtles, kas maksab teistele ootamatut uudist teatada. Joe Bray miljoneid saades oli kerge kahtlastest ärikaaslastest lahti saada, känd wabastada ja uut elu alustada. Sel juur warandus taskus, sel pole raste igat inimest oma minewiku unustama jundida!

„Joe Bray on surmud ja kogu waranduse mulle pärandanud,“ pahwatas ta, kuid sai kobe aru, mille rumaluse ta tegi.

„Pagan wõtaks lohtsejat keelt,“ mõtles ta tufajelt.

Ta inestrujets ei awaldanud teade mõju.

„Bõi nii?“ ütles Deggat pilkavalt. „Kuna saate raha fätte?“

„Kuu mõi sahe pärast,“ jõnas North hooletult ja istus firjutislaua taha.

„Süjamõitu,“ ütles major süngelt. „Kääksin äsja inspektoriga. Homme on hädalijelt waja 50.000 naelsterlingit.“

Deggat finnitäs:

„Te peate jelle raha hankima 24 tunni jookjul, North. Kui teie pärandus on kindel, siis mõite ju jelle peale tarmiliku summa kergesti laenata. Kas pärandusel pole tingimusi?“

North ajas kõrwad fikki. Mis need inimesed teadsid ja kust nad olid jeda kuulnud? Kuid major mõttis ta uurima waate wastu filmi pilgutamata.

„On üks mõite tingimus,“ tunnistas North, „kuid see on juba peaaegu täidetud.“

„Peaaegu ei jabi,“ wastas Deggat. „Kas mõite homme hankida 50.000 naela mõi mitte?“

„Ei jaa. Waranduse juurust mul pole täpselt teada ja nõnda ei jaa ma tema peale ta mõlgu teha. Tingimus taistab veel . . .“

„Seda ma ju teadsin!“ ütles Spadwell. „Lähendab, et seisuford ei muutu farmawäärtsi. Päranduse peale, mille tingimused pole täidetud ja summa pole teada, ei jaa wiit naelagi laenata. Wean fihsa, et teil puudub ihegi testamendi ära-firi!“

North waatas talle filmi pilgutades otja.

„Kust teie teate? Keegi on teile rohkem teatanud, major, kui mina ihe tean!“

Major Spadwell pöördus kõrwale.

„Ma pole kuskilt midagi kuulnud,“ wastas ta waljusti, Northi poole waatamata. „Kuid mind ja

Deggatit humitab küsimus, kas juudate homjeks hankida 50.000 mõi mitte? Kuna me ennustasime, et teie ei suuda seda teha, siis kutusime sija Graham Saint-Clay."

Narthil tulid meele Cliffordi sõnad: „Te näete teda homme!“

„Jah, te rääkisite temast eile. Dns see inimene oma rahast tüdinenud või mis? Kes ta on?“

Spadwell laotas ebamääraselt käsi.

„Ta on väga rikas. Soovitan teda kasutada.“

„Ent ma ei tunnegi teda.“

„Kole miga, kohe tutvustame.“

Majoor astus ukse poole, mis viis vastuvõtu tuppa.

„Ta ootab siin.“ ütles ta käepidemest Finni võttes.

Narth ei suutnud kõrvu ustuda. Srimene, kes on valmis laenama 50.000 naela, ootab rahulikult vastuvõtu toas, et talt võetaks raha!

„Siin?!“ loidas ärimees umbusklikult.

Spadwell tõukas ukse pärsani. Lappo astas laimmatult rüetatud härra.

Narth vaatas talle imestades otja.

Graham Saint-Clay oli hiinlane!

7. peatükk. — „Seategevad käed.“

„Mister Saint-Clay,“ esitas Spadwell ja Narth sirutas masinlikult käe.

Seni oli Narthile paistnud, et kõik kollanahad on ühesugused. Kuid nüüd seisis ta ees hiinlane seda lord näinult oleks mõinud tuhande seast ära tunda. Ta erines teistest oma rahvatõu inimestest peenete, findlate näojoontega ja tugeva lõug andis

talle ennastusaldama ning julge ilme. Kui hiinlane hakkas rääkima, imestas NARTH weel enam.

„Wäga rõõmustaw, mister NARTH,“ wenitas ta puhtas ingliskeeles. „Wäga, wäga rõõmustaw. Otsin ammu juhust teiega tutvuda. Kui lubate, istun.“

NARTH noogutas waikides. Ta ei saanud ifka peel sõnu suhu.

„Te imestate, et olen hiinlane,“ ütles Saint-Clay taha naerdes. „Teil tulid wist meele sõnad „Kollasest hädaohust“ ja muust sarnasest. Minnitar teile, et olen täiesti hädaohuta, ha-ha! Wastu kja, wõin olla isegi kasulik.“

Ta mõttis taskust paku paki, mis oli punase paelaga kottu seotud, harutas sõlme aeglaselt lahti, kõrwaldas pealt papitüki ja NARTH nägi, et pakk koosnes tuhandenaelalistest pangatähtedest.

„Näib, et wajate 50?“ ütles hiinlane ja luges panga kassiri osawusega 50 tuhandenaelalist rahapaberit lauale. Mejäänud pangatähed sidus ta punase paelaga finni ja pistis tasku tagasi.

„Ons siin kõik omamehed?“ küsis ta lahkelt naeratades ja waatas NARTHile. „Kas wõin wabalt rääkida?“

Stephan NARTH noogutas.

„Wäga kena.“

NARTH'i imestuseks mõttis hiinlane lauale loetud rahapaberid ja pistis nad westitasku.

„Endastmõistetawalt laenan teile selle summa ainult teatava tingimusega. Tingimus seisab selles, et peate astuma meiega liitu.“

„Teiega liitu? Ma ei saa hästi aru . . .“

„Mister Saint-Clay seisab ühe organisatsiooni eesotjas,“ jegas Spadwell end wahela. „See on midagi . . .“

„. . . salaseltsi taolist,“ lõpetas hiinlane inglase lause. „Kõlab natuke kohutavalt, eis ole? Kuid tegelikult on see väga rahulik ja vaikne selts. Minu ees seisab juur ülesanne ja ma wajan tarkade ning teguwõimsate inimeste abi. Meie, hiinlased, armastame suurepärasust ja saladuslikkust — ses juhtes jarnleme natuke lastele. Seltsi nimeks on „Seategewad käed.“ Ta ülesandeks on Hiina rahwa kultuurset tasapinda tõsta, pimedaid rahwamasse walgustada . . .“

Ta wakis hette ja lihas siis:

„Ming muud jellefarnast . . .“

„Wäga kiiduwäärt eesmärk,“ naeratas NARTH. „Kirjutan end meeleldi teie seltsi liikmeks.“

„Tubli,“ wastas hiinlane westitaskust rahapaffi wälja wõttes ja NARTH-i läbitungiwä pilguga puurides.

NARTH kiimenes. Pilguks näis talle, et ta alistas wõõrale, tundmatule wõimule. Kuid see muljetadus kiirelt. Saint-Clayst sai uuesti jüdamlikkuse ja lohkuse kehastus.

„Ei, ei, wiitungi ma ei waja,“ jatkas ta. „Aumeeste wahel oleks see ülearune wormilikkus. Kaitte pole mitte Orfordi ülikoolis hariduse omandanud? — Rahju. Muide, mulle jattub jellestki, et olete lihtsalt aumees.“

Ta tõusis.

„Noh, ja näib, et see on kõik. Kolme päewa pärast teatan, kuna on teie seltsi liikmeks wastuwõtmise tseremoonia. Palun teid igal ajal, nii ööl kui päewal, walmis olla. Loodan, et teid ei kohuta meie idamaine toreduse ja saladuslikkuse armastus.“

Ta pruunid filmad naeratafid.

„Muidugi mitte,“ vastas NARTH, mõttes raha vääriseva käega. „Olen teile lõpmata tänulik, mister Saint-Clay. Te päästate mind väga raskest seisuforrast. Te ei oska kujutledagi, kui võrd raskesti.“

„Vastuotja, oskan väga hästi kujutleda,“ vastas hiinlane rahulikult ja läks ukse poole.

„Baari päeva pärast kirjutan teile.“

Nõnda tungis Stephan NARTH'i ellu inimene, kes alistas ta oma tahtele, tegi temast hirmsa võima võõriista ja lõpuks hufutas ta.

13. peatükk. — Hommikune jalutuskäik.

Ruth Bray tõusis vara. Päev oli täis majapidamise muretid, ja neil oli juba ammugi korbeks kell kuus tõusta ning hommikust jalutuskäiku teha, kui kõik majas magasid.

Sel hommikul oli õht film ja maa õigesti vihmast märg, kuid sinises taevas hiilgas päike ja linnud jädistasid valjult ning rõõmsalt.

Ruth jooksis kärmelt trepist alla ja seadis jammud maja poole, mille Linn oli ostnud. Kogu ümbruskond jutustas lugusid seal sündinud haruldasest asjust. Eile oli Ruth ise oma aknast näinud, kuidas ehitusmaterjaliga koormatud veoautod kihutasid männikusse, ja öösel mustasid puud kõrgete varjudena juurte laternate pimestatava valgustuse tagapõhjal. NARTH'id elasid „Slaters Cottage“ läheduses ja Ruth kuulis kogu öö majarate ning kirveste tagumist.

Silja õhtul käis NARTH Linni maja juures ja nägi ise oma filmadega seda meeletust, mis jeal oli

lahti. Ruth oli jeni kõigest sellest ainult kuulnud ja otjustas nüüd ise vaatama minna.

Ta pöördus metja, kuid pidi varsti peatuma, sest töölised purustasid ja sillutasid teed. Kolm meoautot seifid maja ees, mis kihijes töömeekestest kui sipelgapaja. Tööjuht, kellega neiu oli tuttaw, tuli tema juure.

„Tere hommikust, miss Bray! Mis ütlete saja-naelalise maja tuhandenaelalisest remondist?“

Ruth wahtis imestades hoonet. Sõ jooksul oli sellest järele jäänud ainult paljas fere. Kolnud enam tühwi, ahjumüüre ega katusekive . . .

„Stella neljaks hommikul olid kõik põrandad üles fistud ja torud pandud,“ teatas ettemõtja uhkelt. „Kogusin siia kõik töölised, keda 20 miili kauguselt kätte sain.“

„Kuid milleks mister Dinn seda kõike vajab?“ küsis neiu.

„Kas teie tunnete seda weidrat meest, miss? Imestas ettemõtja, ja Ruth punastas.

Kuidas oleks, kui tööjuht teaks, et Ruth abiellub selle imelikuga mehega ja sest majast saab ta elamu! . . .

„Jah,“ vastas neiu, „ta on mu tuttaw.“

„Do!“

Ettemõtja noogutas ja jooksis ehituse poole.

Tagasi tulles Ruth naeratas endamisi. Imelik, kuid see weider ja palawlik ümberehitus just oligi, mis neiu oli Clifford Dinnist oodanud. Miks, seda Ruth ei osanud ihegi seletada . . . Sel mehel oli julge kujulussõime ja lai haarus . . . Kuid küll on ta ikka imelik! . . .

Kiiviteel kuulis Ruth seljatagant sabja ploginat ja pöördus teelt kõrwale.

„Bonjour (Tere), nagu prantslased ütlemad,“ kõlas ta seljatagant.

Ruth pöördus jahmatades ümber. Ta ees oli inimene, kellest ta oli fogu aeg mõelnud. Ratsutas unise setuka seljas, kes oli sama harjumatu kui ta ise.

„Küll mõisite palju waewa näha, enne kui leidsite kohase hobuse,“ hüüdis neiu. „Auto oli teil lamajugune eriline!“

Clifford Ginni filmad hüplefid tagasihoitud naerust.

„Dlete aga õel,“ vastas ta hobuse seljast mahä hüpates. „Kuid ei maksa enne pulmi rtielda. Kus te nägite mu autot?“

Neiu jättis küsimuse vastamata ja ütles:

„Miks te remonteerite seda hirmsat maja? Mister Carter ütleb, et see läheb maksma tuhandeid.“

Noormees vaatas neiuale waikides otja ja pilus habet.

„Niisama, huwi pärast,“ vastas ta hajameelhelt. „Mul tulewad wahel imelikud joovid. Võib olla, et palavas kuumas elamine on mu aju mõjutanud. Seda juhtub väga sagelt. Difaks on Slaters Cottage väga romantiline. Mõtlen siia istutada roose ja porgandeid, võib ka olla, lihtjalt kapsaid. Ja kanu hakkab kasvotama. Kas armastate kanu? Väi, veel parem, parte?“

Nad jõudsid juba Marthi willa lähedale. Gale setukas käis sõnakumulelikult peremehe järel.

„Kas mister Bray tahtis tingimata, et abiellufite netuga meie perekonnast?“ küsis Ruth nii ootamatult, et noormees sattus pilguks segadusse.

„Jah, ja mis siis?“

„Kas armastajite väga mister Brayd?“

„Do, väga! Me elasime kaua ühes. See oli tummaline inimene, andku jumal teile niijugust lõpra! Ta ise ravis mind, kui põdesin koolerat.“

„Poleks teda olnud, ei oleks mind enam elus. Jah, armastasin teda väga!”

„Te armastasite teda nii väga, et kui ta palus teid Inglismaale sõita ja oma sugufonda kuuluma neiuuga abielluda, siis lubasite korrastealt ta soovida täita?”

„Mitte just korrastealt! Ma panin kava vastu. Armastin, et ta oli natuke ogaraks läinud.”

„Kuid lõpuks jäite siiski nõusie. Kas tahate, et ütlen teile, mis te veel töotasite?”

Sinn wakis.

„Te töotasite, et ei ütle neiuale midagi niisugust, mis sunniks teda teist loobuma!”

Clifford kohmetas pilguks.

„Ma pole kunagi selgeltnägemist armastanud,” ütles ta. „See järele liigselt nõidumisele. Ring-Tshang-Tsus oli üks wanamoor..”

„Ärge püüdke kõneainet muuta, mister Sinn! Te töotasite mister Brayle, et kui ta sugulased eil-damad teile mõrksja, siis te ei ütle midagi niisugust, mis sunniks neidu järele mõtlema, ühe sõnaga, ei walda oma wastumeeljust temaga abielluda.”

Clifford silitas habet.

„Oletame, et teil on õigus,” ütles ta. „Kuid ma pole teile midagi ütelnud. Pole ütelnud, et oleksin meendunud wanapoijs ja abiellumise mõte oleks mul wastik. Kas olen kaebanud, et Joe oleks mu noore elu hufutanud? Kas olen teid palunud mulle mitte tulla? Tunnistage, Ruth Bray! Kas olen ütelnud midagi jarnast?”

Neiu raputas naerdes pead.

„Ei, te pole midagi jarnast ütelnud... Kuid jelle eest olete end hernehirmutiseks teinud.”

„Kas olen väga wastik?” küsis Clifford loo-tumega.

„Mitte just. Ma tulen ju teile mehele. Loodan, et te ei sahtle, et olen oma nõusoleku annud päris tõsiselt.“

Cliffordi nägu läks nii pilme, et Ruth oleks äkilisest haavamisest kas või nutnud.

„Arusaadam, et ma ei tahaks teile mehele tulla“, töttas neiu liigama, „kuid on põhjusti...“

„Wana Marth junnib teid!“ hiiudis Clifford.

„Just samuti kui wana mister Bray jundis teid! See on imelik seisuford, mis võiks olla väga furb-looline, kui ta mitte poleks nii naljakas! Ei tea, mis saab edaspidi, kuid tahaksin teid millegagi paluda...“

„Et lähedfin habemeajuri juure ja ajaksin selle hirmsa habeme maha!“

„Õigus. Tahaksin näha teie nägu!“

Dinn ohlas.

„Sel juhul olen kadunud inimene. Kui te mind ilma habemeta näete, siis ei loobu te minust iial. Mind peeti Siinas ilusaimaks meheks.“

Ta sirutas neiuale käe ja naeratas kurnalt.

„Soovin õnne.“

Mööda puisteed koju tõbates Ruth naeris.

9. peatükk. — Võäre.

„Millest ja rõõmustad?“ küsis wastutulew Marth. Ta oli nähtawasti millegi üle pahane.

„Ma rääkisin äsja oma... peigmehega“, wastas Ruth lõbusalt naerdes.

Marthi nägu selgus.

„Ah, selle metslasega!...“

Onul oli firi käes, mis oli hommikuje postiga tulnud

„Ruth“, ütles ta, „tahan, et ja sõidab täna linna einetama.“

Kuna Ruth einetas alati üksi, kui sõitis Londoni ostusid tegema, siis pani Warthi esildus teda imestama.

„Korraldan oma kontoris väikse eine“, seletas Warth. „Tahan sind tutvustada ühe sõbraga, juurepäraste nooremehega, kes Oxfordi ülikooli lõpetanud...“

Ta rääkis fogeledes, tundes nähtavasti lohmetust.

Ruth ei suutnud mõista lohmetuse põhjust.

„Kas Dattly ka tuleb?“

„Ei, mitte. Minult sina, mina ja... mu sõber. Toodan, et sul pole rumalaid eelarvamisi... hm... välismaalaste vastu?“

„Välismaalaste vastu? Muidugi mitte... See tähendab, et ta pole vist eurooplane?“

„Jah... jah, ta pole eurooplane.“

Warth kõhatas.

„Ta on Aasiaft. Hiinlane. Kuid ta on õnal maal väga tähtis isik, mandariin, kuberner või midagi sarnast... Ta eht härrasmees. Muidugi ma, arusaadavalt, ei tuleks pähegi sind tutvuda.“

„Muidugi, mister Warth, kuidas arwate...“

„Ta nimi on Graham Saint-Clay. Tal on suurend ärilised ettevõtted Londonis ja välismaal.“

Graham Saint-Clay? Kust neiu oli seda nime kuulnud?

Küsinud, mis tella aegu onu teda ootab, läks Ruth ebaledes ära. Ta ei suutnud mõista, miks Warth tahab teda hiinlasega tutvustada.

Warth hingas kergendatult, läks kabinetti ja kuges firja läbi. See oli esimeseks laenu tagajärjeks,

ja Marth juba kahetjes lepingut, mis õigustas hiinlast talle kirjutama lihtjalt: „kallis Marth“.

Kiri loosnes mõnest reast:

„Selle järgi, kui teist lahkusin, kuulsin, et teie õetütar, miss Ruth Bray, on kihlatud Clifford Dinniga. Teda pealiskaudselt tunnen. Tahaksin miss Brayd väga näha. Kas te ei võtaks teda kaasa oma kontorisse või kuskile restoraani einetele? Palun, määrake ije aeg ja koht ning helistage mulle kohe, kui saabute kontori.“

Kiri oli eile õhtul kiirpostiga Londonist välja saadetud Saint-Clay enesega rahulolew toon ärritas Marthi. Muidu aga polnud ärimehel selle vastu midagi, et Ruth tutvus hiinlasega. Kui asi puutus õetütresse, siis olid Marthil väga wabad waated. Nleks Mabel või Latty küsimusse tulnud, siis oleks ta muidugi teisiti mõelnud. Kuid jee ei läinud, et Marthi oleks Londoni restoraanis nähtud hiinlase seltsis. See ei sobinud tema seltskondlikkude ilmawaadetega. Seepärast otsustas ta eine korraldada oma direktori kabinetis, kus ta oli ärituttawaid sageli postitanud.

Kontoris Marth kohtas Spadweli.

„Nägin äsja Saint-Clayd,“ teatas major. „Kas korraldajate talle eine? Ta oli millegi pärast väga rahutu.“

„Miks nimelt?“

„Kumal seda teab... See mees on üldse imelik. Ent ta on helde kui kuningas, — ärge seda unustage, Marth. Ta võib teile olla väga kasulik.“

„Millist äri ta ajab?“

„Ta on mitmes ettevõttes osanik. Tal on Londonis juur wabrik ja peale selle veel muid warandusi. Teil oli õnne, Marth, te meeldisite talle.“

„Või nii!“

Narthi jee teade nähtavasti ei waimustanud.

Major waltis teda altkulmu ja muigas.

„Te olete alati rahulikult elanud, eks? Nagu iffa suurem jagu Londoni südalinna ärimehi. . . Teie elus pole olnud seiklusi, werewalamist ega midagi muud jelletaolist?“

„Sumal tänatud, pole olnud! Aga mis siis?“

„Niisama,“ ohkas major ükskõikfelt. „Ühesõnaga, te ei oodanud, et wanaseas teil tuleb, nii õelda, hinge wäänata.“

„Mis tahate sellega õelda?“

„Do, tahtsin teid waid hoiatada. Saint-Clay on otjustanud teid proowile wõtta. Kui olete nõus tema pilli järele tantsima, siis wõite beenida wähe-malt miljoni.“

Narth erutus. Muidugi, miljon on ju suur summa, kuid Joe Bray on teda oma pärijaks määranud. . .

„Ei tea, kas olengi nõus,“ wastas ta. „Joe Bray polnud ka waene mees.“

Majori nägu tõwerdus hetkeks pilkawast muigest.

„Kui palju te enda arwates jurnult pärite?“ küsis ta, kuid wõttis end kohe ohja ja liis kärmelt:

„Muidugi, ma ei waidle, et jaate juure paran-duse, kuid finnitän teile, et teenite palju rohkem, kui oskate Saint-Clayga mõistlikult asja ajada.“

Spadwell läks, jättes Narthi erutusje. Esma-fordjelt peale Joe kirja ja surmateate saamist kaht-les ärimees nüüd oma lootuste teostumises. Ometi oli Joe wäga rikas inimene ja erutusjeks ei oleks pidanud olema põhjust. . .

Graham Saint-Clay ilmus weerand tundi enne kella ühte. Tal oli seljas laitmatult õmmeldud hall kostüüm, kuid räätt rinnataaskus oli natuke liig ere ja briljantnõel kaelasidemes natuke liig suur. Tal

oli kangeid isamaiste õlide lõhn, mis ärritas wastifult Marthi sõrmeid.

„Kas saite mu kirja kätte?“ küsis hiinlane pere-mehe tooniga, kes räägib alamaga.

Marth fortjutas kulme. Saint-Clay ülalpidamine oli haawaw. Hiinlane läks laua juure, luges üle Marthi bla kirja, mis see oli alustanud, ja istus luba küsimata tugitoolile.

„Kas ta tuleb?“

„Jah, mijs Bray einetab meie jeltjis.“

Tooni külmus ei jäänud hiinlase eest warju.

„Armas Marth, te ei usalda mind! Rahtlustate asjatult! Te ei tohi unustada, sõber, et Hiinas ma olen juur mees ja olen õppinud natuke käjutama. Ärge pöörake tähelepanu mu toonile!“

Reegi koputas uksele ja hiiude peale „fiisjel“, ilmus kontoriametnik Perkins.

„Noh, kas mijs Bray on tulnud?“

„Jah, jir.“

„Paluge jisse astuda.“

Marth märkas esmafordselt, et Ruth oli dieti wäga ilus. Täna näis ta eriti fittestaw omas lihtjas sinises kostüümis, mis toonitas hästi ta sihwakust, ja punases kübaras, mis heitis wõluma warju walgele näonahale ja jinakashallidele silmadele.

Saint-Clayle Ruth awaldas nähtawasti wäga juurt mõju. Hiinlane jäi neiule ammuli juul otse wahtima. Nei u põsed kattusid tahtmatult punaga.

„Luba endale esitleda mister Saint-Clayd“, kuulis ta Marthi häält ja sirutas käe.

Üks lendas forraga mürtjudest lahti ja tupp astus üks noormees. Lundmatu oli laitmatult riidetatud. Soolimata filmnähtawast nooruselt, olid ta meelekohad hallid ja filmade ümbert paistis fort-

itud. Raskim tullinagu sarnandas teda muistse Nooma väepealifule.

Ta ei waadanud Ruthi poolegi, waid pööras pilgu ukjelt NARTHile ja hiinlasele. Wihastatud ootamatuselt ja wiisakusewastaseft sissetungist, küsis NARTH förgilt:

„Mis teil waja? Te olete wist ekfinud. Siin on erafontor...“

„Pole mingit ekfitust,“ tattedas tundmatu ja Ruth pöördus ta hääletöla peale imestades ümber ning ei suutnud förmu uskuda. „Teie ise olete ekfinud, NARTH, et julgesite minu tulewase naise futsjuda ühte lauda jelle neetud kollanahkse mõrtsjufagal — Fing Su!“

Graham Saint-Clay peitis käed majnilikult warufatesse ja lastis pea norgu.

„Mu raskija,“ ütles ta hiinakeeles.

Ruth oleks imestusega peaaegu filjatanud.

„Flujaim mees Hiinas“ polnud enda kiitusega liialdanud. Tundmatu, kes jeksis ukjel, oli Cliffford Linn!

10. peatükk. — Seletus.

Fing-Su kohmetus kestis ainult mõni sekund. Ta wöttis käed warrukast wälja, ajas kössitömbunud ölad firgu ja temast jai jälle täismäärne eurooplane. Mustades filmades jüttis tulufe, ja ta nägu läks forraga kohutawaks. Kuid jee maruhoog kestis ainult hetke. Endast wöitu jaades küsis ta NARTHilt rahulikult:

„Mis jee metfik sissetung tähendab?“

Cliffford Linn pööras pilgu lillede, kristalli ja hõbedaga kaetud lauvalt Ruthile ja naeratas:

„Kui mu jekis pole teile wastik, siis palusjin teid endaga ühes inetama.“

Meiu noogutas

Sündmus erufas ja lohutas teda, kuid ühtlast sütitas see temas uudishimu ja suurendas soovitud arusaamatusse saladusse, mis ümbritses Clifford Dinni. Hiinlane oli kahtlemata ta jurma- maenlane. Müüd neiu mõistis, mis tähendas saladuslik pakk, mille hiinlased olid Dinnile Marthi majja saatnud.

Pakk tuli Saint-Claylt. Niisugune oli see miisakas hiinlane, kelle seltsis Marth oli oma detüüte einetele kutsunud!

Sellest mõeldes Ruth kahvatas ja nihutas loomusunniliselt peigmehele lähemale.

„Mister Marth!“ kordas Fing-Su, juutes waevalt warjata südames märatsewat wiha. „Te kutsusite mind miis Brayga einetele. Te ei wõi ometi lubada, et see... see...“ Tal lämbusid sõnad suhu.

Stephan Marth tundis, et peab oma auwäärjuse alalhoidmiseks kindlaks jääma.

„Ruth, ja jääd siia!“

Seda polnud raske ütelda. Kuid kuidas ja ütled ootamatult jissetunginud faitsjale jama? Kui juba endise lohakat riidetatud hulguisega polnud kerge rääkida, siis oli see jelle külmawerelise härrasmehega weel rassem.

„S... mister Dinn,“ alustas ta, „kõik see on äärmiselt ebameeldiv... Ma kutsusin Ruthi meie sõbra seltsis einetama...“

„Teie sõbra, aga mitte minu!“ katkestas Dinn. „Tulewikus palun teid meeles pidada, Marth, et ma soovin alati teada, kuhu te minu mõrja kutsute. Ma ei taha, et ta käiks läbi inimesega, kes peab mõrtsukatööd parimaks wahendiks, millega raskusi teelt kõrvaldada!“

Ta waatas Ruthile, noogutas ja neiu järgnes

talle sõnakuulelikult. Martha oli nii üllatunud, et ei julenud mihaastadagi.

Ruthi enda eel uksest välja lastnud, pöördus Linn ümber ja ütles rõhuga:

„Te mängite tulega, härrad! Fing-Su! Soiatan teid kolmat korda, et „Seategewad käed“ majawad warsti uut juhti ja fogu teie imelik wabrik lendab õhku ning teie ühes temaga!“

Ta wäljus, wijates ukse paarkudes finni.

Ruth oli kangesti erutatud, kuid tundis seletamatut ujaldust selle imeliku, julge inimese wastu kes oli nii ootamatult ta ellu tunginud. Ta wastas noormehe ergutawat naeratust naeratusjega.

„Sõidame Ritzi hotelli,“ ütles Linn. „Ma olen nälgane kui hunt. Tõusin täna kell 4 ja pole veel jõonud.“

Nad lastujid trepist alla ja Clifford kutsus taksi-auto. Arlinna uulitsatel autode ja autobuste wahel risteldes, küsis Ruth:

„Kes see Fing-Su on?“

„Fing-Su?“ kordas Clifford ükskõikselt. „Sarielik hiinlane, jõukast perekonnast pärit. Ta isa oli mulle tuttam. See oli päris meeldiw wanamees. Fing-Su on ääretult auahne ja pöörastest kawatjustest hullunud.“

„Ta awaldab haritud inimese mõju.“

„Jah, ta on Dyfordi ülikooli lõpetanud. Joe Bray koolitas teda omal kulul.“

Neiu waatas Linnile imestades otja ja noormees naeratas:

„Joe tegi wahel arusaamatuid ja hullu tempe. Fing-Su harimine Dyfordi ülikoolis oli rumal tegu.“

Eine möödus nagu unenäos. Linn kõneles lastamata ja Ruth kuulas. Noormees jutustas Si-

naft, Soest, jelle toredast majast, ta weidratest tahe-
test. Niijugueks weidrats tujuks oli ka eel-
jeiem abielu... Kodis jee, ühes hiljutise jündmujega,
pani neiu pea ümber käima. Eine lõpul ta eru-
tus ja avaldas kartust, et fodus ootavad teda
Narthi etteheited.

„Arge kartke,“ rahustas Dinn. „Narthil on
praegu omalgi muresid küllalt, et weel teist mõelda.
Tal on praegu väga juured mured. Ma tean!“

Clifford pakkus end Ruthi koju saatma.

„Mister Dinn,“ alustas neiu teel, „meie imelik
sihus...“

„Mitte jугugi imelikum kui sajad teised sihu-
sed,“ katkestas noormees külmalt. „Mulle näib ta
niiüü palju loomulikum kui kalgus habemikuna.
Ent kuidas teie asjale vaatate? Kas pole enam
hästi nõus?“

Ruthile näis, et Cliffordi sõnadest kostis ärewus.

„Dien,“ vastas neiu kindlalt. „Ma ju lubajin.“
„Miks?“

Ruth punastas.

„Ma ei saa teist aru.“

„Miks jäite nii kergesti nõusse? See on mul
arujaamatul. Teie ei kuulu nende neidude silda,
kes lähewad mehele esimehele wastutulijale. Te
ei sarnle paksule Mabelile ega hüsteerilijele Lat-
tyle. Milline mõim Narthil teile on?“

Neiu waitis.

„Tal on teile mingi mõim, eks ole? Ta ütles:
Kas lähed jellele imeloomale mehele, wõi ma...?
Milllega ta teid ähwardas?“

Ruth raputas pead. Dinn wõhtis talle otja oma
suurimate hallide silmadega.

„Olin Inglismaale jõites valmis abielluma üks-
kõik kellega. Ma ei teadnud aimatagi, et kohtan
teid.“

„Aga miks te ise olite valmis abielluma üks-
kõik kellega?“

Clifford naeratas.

„Sige küsimus. Püüan seletada. Ma armas-
taksin väga Zoed, kes päästis ta's korda mu elu.
Tema oli minust väga heas arvamises ja tahtis
tingimata, et võtaksin tema sugukonnast naise. Seda
ütles ta mulle surma eel. Ma ei uskunud algul
surmajuttu, kuid Rantonist kutsutud arst kinnitas
wanamehe pealse surma kartusi. Zoe ütles, et jureb
õnnelikuna, kui teab, et ma jatkan ta sugu, ehkki
ma, jumala eest, ei tea, kas jee jugu väärib jatka-
mist! — Do, teid ma muidugi ei mõtle,“ ütles Clif-
ford kärmelt.

„Ja teie lubasite jurija tahtmise täita?“

„Lubasin. Võige hullem on jee, et lubadust andes
olin täiesti taine ja terve mõistuse juures. Sest-
jaadik olen end hakanud tahtlustama halemeeljusel.
Zoe juri Rantonis, sealt tuli telegramm.“

Clifford waitis hetke ja ütles siis libedalt:

„See kõik oli väga Zoe wiisi. Võttis kätte
ja juri Rantonis. Nõegi seda ta ei mõinud nõnda
teha nagu wiisakad inimesed teevad, et oleks kodus
jurnud!“

Ruth haabus Cliffordi jämedast toonist.

„Mis ma peaks teie arvates tegema, kuna tun-
nistate, et abiellute minuga ainult seepärast, et
mitte lubadust murda?“

„Teil pole õigust minu arvamiselust kasutada
abiellust loobuda,“ jähwas noormees tähiseval hää-
lel. „Ma lugesin Zoe Bray testamenti alles peale
Inglismaale saabumist. Siis oli hilja veel midagi

muuta. Teie ja minu abielu annab Marthile enne aasta lõppu miljon naela."

"Nii palju?" hüüdis Ruth.

Sinn imestas.

"Arvasin, et iiklete „ainult“. Tegelikult saab Marth edaspidi veelgi rohkem. Aktiivselt on lõp-mata rikas."

Mõlemad waitisid tüft aega, lüüenedes kumbki oma mõtetesse.

Siimats Ruth küsis:

"Teie ... olite Joe Bray ärijuht, eks ole, mis-ter Sinn?"

"Ma sõbrad nimetavad mind Cliffordiks, aga kui see teile ei meeldi, hüüdkte mind Sinniks. Jah, ma olin ta ettevõtte juht."

Ta ei lisanud enesest enam muud ja järgneva waitus tundus Ruthile nii raske, et ta oli rõõmus, kui auto peatus Marthi linnataguse willa ees.

Satty, kes mängis murat profetit, ligines waja-raga wehtides.

"Ma mõtlefin, et ja sõitsid terveks päewaks rinna," wenitas ta. "Lõepoolest, Ruth, kes find ajas nii wara tagasi? Täna sõidamad Hamiltonid meile külla ja sina neid ju ei armasta, nemad wist find ta mitte..."

Ta märkas forraga autos istumat ilujat noort-meest, waitis ja waatles punastades maha. Satty teadis, et kohmetus oli talle näo järele.

Ruth jättis saatjaga jumalaga, ilma et oleks Sattyt talle esitanud, ja jookkis majja.

"Ruth," hüüdis Satty wihaselt, kui auto oli ka-ounud. "Küll on sinul aga hirmjad kombed! Miks ia meid ei tutvustanud?"

"Ma mõtlefin, et ja ei soowi seda," wastas Ruth jalajast kahjurõõmu tundes. "Kui ta meid

esmatordieft külastas, olid ja temast nii halvas arvamises..."

"Ta pole meid iial külastanud!" vaidles Datty. "Kas sul pole häbi rääkida, et ma oleks meie külalistest kunagi olnud halvas arvamises. Kes jee noormees on?"

"Clifford Linn. Minu peigmees."

Datty kivistus ammuli suuga soolafambats.

Ruth jooksis naerdes oma tuppa.

Ülejäänud osa päevast teetis neiu ärevuses, kartes Marthi poolt vastumeelseid seletuse nõudmisi. Kui aga Marth enne lõunajööbi jõudis linnast tagasi, ei tuletanud ta ainna sõnagagi sündmust meele, vaid oli väga lahke ja tähelepanelik. Ruth märkas temas ärevust ja hirmu, mida eunemalt ei olnud. Neiu ei osanud arvata, kas oli selle põhjuseks Clifford Linn või õudne hiinlane. Döjel nägi Ruth hiinlasest lunnainajaliku und.

11. päetükk. — Araandja.

Parimasse linnajalku, just Londoni südamesse, üllris Clifford Linn väikse möbleeritud maja, millesse pääses lähe uulitsa poolt küljest. Oues, kust miis määrat väiksesse kõrvalukitjasse, oli autofuur, mille peal asus juhi tuba.

Sel õhtul töötasid Clifford Linni mõttes hoopis millegi muu kui hiinlase, Ruthi või Marthi kallal. Ta luges päew otja Siina lehti. Mitte üheski neist ei olnud sõnagi Joe Bray surmast, ehkki wanamees oli Siinas suur ja tähtis isit.

Wiimaks, kell 7 õhtul, leidis ta „Põhja-Siina Teatajast“ märkuse, mis muutis ta ebamäärased tahtlused weendumuseks. Ta hüppas sejatades üles,

Kuid juba oli hilja sel õhtul veel midagi ette võtta. Teeni teatas külalise tulekust.

Mister Ferdinand Leggat sõitis Cliffordi maja ette finnisel taksiautos ja lasti teenri poolt sisse tagumise värava kaudu. Tal olid tähtsad põhjused jeda oma küllastamist saladuses hoida.

Ustudes Dinni väiksesse jõgituppa, pöördus ta ümber, et enda taga ust sulgeda, kuid temast jõudis ette talle järgneva teenri. Mister Leggati nagu väljendas, kui mitte hirmu, siis igatahes halvasti varjatud rahutust.

„Miks te ei määranud hilisemat tundi, Dinn?“ ütles ta pahuralt istet võttes peremehe poolt juba tatud toolil kaetud laua ääres.

„Pole midagi jüütumat kui päemavalgus,“ vastas Dinn rahulikult. „Siis ei tehta taksiauto telleski nii kergesti kahtlust. Voodan, et võtsite ta nagu harilikult, uulitsalt, ütlesite aadressi ja sõitsite siia? Palju halvem oleks olnud, oleks minu hall tõldauto teid hilja õhtul kuskilt peale võtnud.“

„Autojuhid armastavad väga lobijeda,“ pomises külaline noa ja kahvliga mängides.

„See, kes sõidutas teid siia, pole sugugi lobija. Ta on minu enda autojuht. Teenib mind juba kaheksa aastat. Road on puhmetil. Palun, võtke ije, mis teile maitseb.“

„Kas teenri ei astu sisse?“

„Kui astuks, ega ma siis ei oleks teid palunud end ije teenida. Ma pean teiega neljasilma arfõneselema.“

Clifford läks puhmeti juure, pani omaie jalarefule tüki külma kanapraadi, natuke jalatit ja tüli laua juure tagasi.

„Mis täna oli?“

Leggatil nähtavasti põlnud hu. Ta nihutas enda ette whisky pudeli ja jooda see karamini.

„Saint-Clay on tuliwihane. Te peate olema ettemaatlik, Linn. Hiinlane on hädaohtlik.“

Clifford muigas.

„Tean isegi. Aga mis seal siis oli?“

„Üksikasju ma ei tea. Rääkisin Spadmelega alles mõne minuti eest. Ta ütleb, et Saint-Clay...“

„Süüdkte teda lihtjalt Fing-Suks. Mind ajab Saint-Clay juba tülgastama.“

„Ta ütleb, et Fing-Su on algul skandaali teinud, pärast aga nõudnud, et North pööraks fogu asja naljaks. Soowitan teil oma neiu mitte filmist lasta. Ta meeldib hiinlasele.“

Linn waatas jutustajale teraselt otja.

„Te tahate ütelda: miis Bray? Gelistan, et te nimetaks teda nõnda. Paljas neiu ei föla küllalt austawalt.“

„Ma ei teadnud, et hakate, furat wõtaks, inimesel sõnadeft finni.“

„Möniford küll. Muidugi on Fing-Su hädaohtlik. Kuid tahaksin teada, kas te ise ka teate, kuiwõrd hädaohtlik ta just on?“

„Mina?“ imestas Leggat. „Miks peaks minul nimelt olema waja jeda teada?“

„Niipalju kui tean, olete teie astunud tema „Seategemate käte“ jeltji. Olete wististi annud mõne Siawande wõi pühalikute töotuse.“

Leggat nihutas end rahutuult toolil.

„Ah, te räägite sellest! Mina ei anna sellele weiderdusele suuremat tähtsust. Fing-Su armastab saladuslikkust ja idamaist toredust. Kuid tal on juurepärane äriiline ettemõte. Ta räägib, et aasta pärast koondub tema kätesse fogu Dõuna-Hiina fau-
sadeus. See wõgegu on tal kuni Tiibeti piirini

kõikjal ojakonnad. Seltsaks, et rahvas waatab temale kui ebajumalale. Peale selle waadake, millisesse majja ta siin ajutab kontori. Kas olete ta hästiöödawat wabrikut juba näinud?"

"Täna öösel just mõlengi jeda waadata," ütles Linn.

Deggatti ümarik nägu ismutas hirmu.

"Miks?" erutus ta. "Wabrik on hiinlasi täis. Te ei pääse sinna ei altkäemaksu ega wägimallaga."

"Ma ei katsu üht ega teist," muigas Linn. "Te annate mulle wäikse wärawa wõtme."

Deggat läks jurnuakawatuks ja pühkis huuli wäriwewa käega.

"Te ei tohi mult jeda nõuda," jostistas ta kähiseval häälel. "Sumal tule appi, Linn! Ärge minge sinna. Ei, ei! Ma ei wõi teile wõtit anda. Kas te siis teist ei jaa? Miks te ei teata asjast politseile wõi wälisministeeriumile?"

"Mul pole kindlaid andmeid. Politseis ja ministeeriumis naerdaks mind wälja. Ma tahan ise enne näha, mis wabriku kõrgete müüride taga tehakse, ja milleks Fing-Su tarwitab omi ladusid, aurikuid ja mootorpurjekaid. Kõige rohkem aga humitab mind Walge Ritse tempel."

Deggat wäriwewa kui haawaleht. Ta püüdis rääkida, kuid ei jaanud sõnagi juust.

"Seal on jurn," kähistas ta wiimaks, püüdes asjata pääjeda Cliffordi terajena puurimise pilgu alt.

"Teile, wõib olla, mulle aga mitte!" ütles Linn.

12. peatükk. — Luurekäik.

Saint-Clay wabrik ajus kanali kaldal ja tal oli oma wäike dook ning sadam, kus lõpmatud read

mootorpurjekaid alataja laabistid ja lossijid. Mootorpurjekatel töötasid walged, kuid aurikute meeskonnad, kes wedasid „Hiina kaubandusliidu“ kaupukoefaanide taha, koosnesid ainult hiinlastest.

Sadas wihma, kui Dinni auto pöördus tühja silla poole wiitvale teele ja peatus kanali lähedal. Dinn wäljus autoist ja ütles jubile mõni jona minnes ise piti kallast edasi. Rõik oli wainne, ainult kaugelt jõelt kostsid möödumate aurikute wiiled. Üksik praam seisis kalda ääres ja Clifford kuulis naisega riidlewa ööwahi häält.

Minutit kümme käinud, tasandas Clifford sammeme. Ta ees mustas Hiina kaubandusliidu wabrikuhoone. Dinn möödus peawärawast. Wärawas küfitas pikka kaswu kuli ja suitsetas.

Pimeduses hiilgas sigari tuli. Ööwaht ütles Dinnile: „Tere õhtust,“ ja waatas talle järele.

Natuke kaugemal tegi kanal käänaku ja Dinn kadus warsti ööwahi silmist. Müüri lõpuni jõudes pöördus Dinn fitjale pimedale põtkuulitjale. Ojalt käijikaudu kobades, ojalt teed taskulambiga walgustades, liikus ta edasi, piiludes mitte astuda jüganatesse porilompidesse, mida põtkuulitjal oli palju. Wihm tihenes ja lõi ta kaabul ning kummimantlil ükskuijelt trummi.

Wiimaks Dinn leidis jelle, mis otjis: wäitje, madala ukse, mis pakjust müürist waewalt paistis. Ta seisatas mõni minut ja kuulatas. Siis pistis ta wõtme lukuauku, awas taha ukse ja astus sisse.

Wajakul, õije taewa põhjal, ferkis wabriku peahoone hiigla fogu, paremal — firmiait, nii madal, et fatus oli Cliffordi filmade kohal. Sõja aegu aius siin pommiwabrik ja ait oli siis nähtawasti olnud lõhkeainete hoiupaigaks.

Taskulampi jüütamata astus Dinn käega kobades weel mõne sammu. Ruskit kostis laul. „Töö-

liste maja" mõttes Clifford, püüdes kindlaks teha, kust helid koitsid.

Sinn leidis aida ukse. See asus maapinnast madalamal ja tema juure viis mõni kiviaste. Sattates tahklaste tahinate kuulatamist, avas noormees ukse kaasavõetud võtmega, valgustas taskulambiga teise trepi ja kats ust all, mida katjid Hiina lõiked ja heledad värvid.

Siin oli raskem lukuauke leida, kuid viimaks teine uks avanes ja Clifford tundis raskest opiumi-suitsu lõhna. Soolimata piiluri vahvusest hakkas ta jüda kiiremalt taguma.

Eneje selja taga ettevaatlikult ukse julenud, valgustas tulija taskulambiga seinu ja leidis mõne elektri lülitaja. Ta feeras üht ja ruum täitus heleda valgusega kahest lambist, mis asusid pakjudel pronksjalgadel.

Tuba oli madala laega, kitsas ja pikk. Seinad olid siidiliniikutega kaetud, millele oli fikitud Hiina tarkade wanadõnad. Piki kolme seinu oli laotatud sinine vaip. Cliffordi tähelepanu jünvenes kohe toa põhjas asuwale marmorist altarile, mille taga, graniitalusel, lamajid jalajeltsi märgid: kaks fuld-kätt, mis olid ühendatud jõbralikus pigistuses. Selle kõrwalt kerkis punane, lahtitud šammas, mida kattis Hiina kiri.

Clifford luges mõne rea. Need olid õpetusdõnad poegadele, et nad austaks wanemaid, ja muud woorusdõuded. Käte ja altari wahel seisjis punane troon.

Edasi minnes nägi ta altari äärt tule heigil sõdelemat. Noormees leidis omaks imestujeks, et kogu altari äär oli briljantidega kaetud! Suutmata filmi uskuda, sirutas ta käe, et weenduda kas

ta mitte ei näe ünd. Rõõraga luskus tuli ja mingi
 eie wuhises ta põest mööda.

Clifford pöördus walgufiirusel ümber, haarates
 rewolwori.

Wisatud nuga löi kõlinal wastu seinale. Samas
 lendas teine nuga mööda, mis oleks sedapuhku
 teda peaaegu tabanud. Clifford lastus põrandale
 ja andis ukse jähis rewolwrist kaks korda tuld.

Kõlas waluhüüie, mis filmapilkfult waikis, nagu
 oleks haawatule käsi juu peale majutatud.

Särgnes täielik waikus. Mitte midagi, iiegi
 mitte waenlaste hingust polnud kuulda.

Clifford istus põrandale maha, roomates enne
 targu endisest kohast eemale. Ta tõmbas endal
 walgufiirusel jaapad jalast, sidus nad paelu pidi
 kokku ja wiskas õlale. Siis tõusis ta taja üles
 ja hakkas piki seinale edasi liikuma, sirutades pime-
 duses käed ette.

„Plöts!“

Teras klõbises wastu kivi põrandat. Waenlased
 kobasid möötkadega. Kuipalju neid oli?...

Wist mitte üle poole tosinale, sest muidu oleks
 nad tule jüüdanud ja awalikku pealetungi alustanud.

Clifford oli enda armates juba ukse juure jõud-
 nud, kui peatus, kuuldes kake sammu kaugusel
 enesest inimese hingust. See oli uft hoidma jäetud
 waltour. Cliffordil tuli juurepärane mõte. Siin-
 lastel on erilime sofin, waerwalt kuuldam, nagu leh-
 tede jahin nõrgal tuule puhangul.

„Minge kõik heategemate käte juure,“ sojistas
 ta hiinafeeles sama puhtalt kui oleks see olnud ta
 emafeel.

Rawalus õnnestus. Singamine lakkas. Dinn
 hiilis ukse juure, peatudes ja kuulatades igal sam-
 mul. Nüüd kobasid ta käed jüüdist eesriideid ja

nende taga paljasti seinä. Veel pikk ja Dinn wäljus trepile.

Wäljas, ukse ees, seisis walwur. La wahtis kummargile trepist alla ja kuulatas pingutusega.

Clifford tõmbas kopsud õhku täis ja oli kahe hüppega ülal.

„Watt!“ jostistas ta rewolwri juud wastu walwuri kuube pannes.

Siinlane taganes hirmunult, kuid sai enesest färmelt mõitu. Clifford kuulis luttawat naeru.

„Arge laske, mister Dinn! Te mõite mind iga teise wahendiga esivanemate juure saata, ainult mitte kuuliga!..“

Tasukulambi walgustlujel nägi Clifford rääkija nägu. See oli mister Graham Saint-Clay, kel oli pikk õõkuub jellas ja ümmargune hiina müts r-ss.

13. peatükk. — Põgenemine.

Trepilt kostis paljaste jalgade latsumine.

„Käskige oma koertel kaduda, Ting-Su!“ ütles Clifford rewolwrit fergitades.

Siinlane kõh-~~us~~ hette ja jostistas siis midagi. Müdin wakis korrapealt. Üht, pimedusest, läigatas paljastatud möögatera tuhmit.

„Noh, sõber,“ ütles Dinn hiinlajel käe alt finni mõttes ja teda wärawa poole tõmmates, millest oli sisse tulnud. „Saatke mind natuke.“

„Kallis mister Dinn,“ alustas Ting-Su etteheitwalt, „miks te ei teatanud mulle, et tahtsite meie seltsi külastada. Oleks jatkunud kahe sõna firjutamisest ja ma oleks teile ise kõig näidanud. Müüb aga mõtleid mu mehed loomulikult, et wa-

ras on siise funkunud. Seal on palju väärtasju, nagu vist isegi nägite. Ma poleks end tial andestanud, oleks teiega kurja juhtunud!"

Clifford ei vastanud. Iga närv temas oli pinguli. Ta filmad, püüdes pimedust läbi puurida, hiilised paremale ja vasakule. Ta teadis, et siin mõis kõikjal relvastatud vaenlajega kofku põrgata. Fing-Sul oleks maksnud ainult viibata ja Cliffordi elu ning vabadus oleks läinud kallilt maksma.

Fing-Su märkas ta erutust.

"Ma ei aimanud, et olete nii kahtlustaja, Dinn!" ütles hiinlane.

"Mister Dinn," parandas Clifford ja tundis, kuidas hiinlane vihast väriies.

Müüri lähedal läks maa konarlikeks ja Clifford valgustas elektrilambiga teed. See oli värav, paremat kätt aga, otse müüri ääres, lahtine kuuralune, milles, nagu Cliffordile esmalt näis, seisid väikesed wagonid. Clifford polnud veel aega saanud neid hallide ratastega kogusid terasemalt vaadelda, kui tal löödi äkki lamp käest maha.

"Wabandage," ütles Fing-Su. "Palun, ärge erutage. See juhtus päris kogemata."

Ta kummardus, tõstis lambi maast üles ja andis Dinnile tagasi.

"Ärge flüüdake teda. Parema on, kui mu mehed ei tea, et kõrvaline inimene on ilma loata meie pühapaika tunginud. Nagu teate, on hiinlased äkilised ja ei armasta välismaalasi. Teie taskulamp on neile, nii ütelda, pühaduse teotuseks... Mina aga saan teid siit julgelt välja juhtida."

Dinn vaikis.

Nad jõudsid värava juure. Astudes sammu ettepoole avas Fing-Su värava oma võtmega, lü-

kas ta pärani lahti ja kummitardus. Clifford wäljus, selg ees, rewolwrit käest panemata.

„Kuulake mu nõuannet,“ ütles ta, „ja minge Hiinasse tagasi. Raha on teil küllalt. Kulutage oma raha rahwa harimiseks wõi milleks tahes, kuid heitke peast hullud mõtted.“

Hiinlane wastas talle, kindla naeruga ja Clifford mõistis, et ta sõnad olid langenud väga kiwilele pinnale.

Kui üks ta järel talle juleti ja wõti frigiises lukuaukus, seadis noormees kiirelt sammud kanali poole walgustades taskulambiga teed. Kuski polnud inimhingegi näha ja ta tõttas piki kallast, kuulatades pingutuslega ja wahtides pimedusse, jest ta ei kahelnud, et kui „Graham Saint-Clay“ joomis teda häwitada, siis wõib ta ieda jes inimlagedas kohas wäga kergesti teha. Clifford polnud weel jõudnud saapaid jalga panna ja ta käis sõlmwael. Wihm oli üle läinud ja taewas hakkas selgima.

Enne ümber müüri peawärawa juure jõudmist, jäi ta kuulatades seisma. Hinged frigiisesid talle: Wäraw awati.

Clifford lastus kükale ja piilus wärawat. Üksteise järgi wäljusid sealt hiilwad warjud.

Polnud aega aru pidada. Sädaoht oli kindel. Linn pistis rewolwri tasku, ronis üle kanali puust ääre ja libistus talle wette. Püüdes wõimjate liigutustega wees mitte sulistada, ujus ta üle jõe, teisele kaldale. Kus doki ees seisis pime praam. Weesi oli õline ja haisev, kuid see oli kõik tühine häda wõrreldes sellega, mis teda oleks oodanud King-Su palgaliste meelewilla all.

Mõne minuti pärast haaras ta finni raudahelast, mis rippus sõepraamilt alla. Clifford ronis üle praami kaldale. Kuski haukus pimeduses koer.

Teiselt kaldalt kostsid äremaid hääled. Tagaajajad märkasid nüüd, mil kombel ohver oli nende küüsi pääsnud.

Tundmatus dokis pääsu otsides, jõudis Dinn viimaks kõrge puust wärawa juure. Wäraw oli lukus ja pealt terawate naeltega kaetud. Edasi minnes leidis Clifford müürist wäikse ukse, mis tema õnneks oli lahti.

Mööda kõweraid põikuulitsaid joostes ja gaasilaternatest nõrgalt walgustatud peauulitsale jõudes, teadis Clifford, et hädaoht polnud weel möödunud. Uulitsa kaugemas otjas põlesid auto tule. Reegi, kes istus juhi kõrwal, pööras tugewa käsilaterna tule kord paremale, kord wajakule. Auto ligines aeglaselt.

Clifford jooksis tagasi ja pööras esimesest pimedast põikuulitsast sisse, surudes end wastu seinale. Singsi kinni pidades nägi ta autot endast mõne sammugaugusel mööda joitwat. Ta kuulis hiinlaste jahistawat sohinat.

Nagu imekombel jäi Clifford hiinlastest märkamata. Võib olla, et teda päästis seinale wari wõti wäike kumerus müüris. Rewolwrit käes pigistades ootas Clifford mõni minut ja jooksis siis edasi.

Silla juures kohtas ta kaht politseinikku, üks neist walgustas teda laternaga.

„Ruffusite wette, sir?“

„Jah, kanalisje,“ wastas Clifford edasi minnes, et politseinikkudele mitte seletusi anda.

Uulitsa lõpus ootas teda taksiauto. Poole tunni pärast astus Dinn kodus mõnuledes kuuma wanni.

Rõigist nähtust andis ta mõtetele kõige rohkem tööd hallide rataste rida Jing-Su kuuris. Ta oli näinud kaugelaste kuulipildujaid. Millise eesmärgiga hiinlane tahtis neid tarwitada?

14. peatükk. — King-Su esitus.

Sarilikult polnud Stephan Marth hommikueine aegu kunagi heas tujus. Ruth oli õppinud ette-
heteid kuulma, et lohvi oli liig kange, siin soolane
ja majapidamiskulud liig suured. Neiu ohkas alati
kergendatult, kui Marth, eine lõpetanud kadus aja-
lehega werandale ja süvenes siin vaikusse.

Auid erilijest einest saadik Londonis oli Marthiga
muudatus sündinud. Ta rääkis pehmelt ja isa-
likult Ruthi ja tütardega ega tuletanud terve nä-
dala jooksul forragi meele rasket wahajuhtumist
kontoris.

„Räägitakse, et meie sõber on juba maja remon-
teerimise lõpetanud ja mööbli kohale ajetanud,“
pöördus ta Ruthi poole seitsmendal hommikul.
„Koh, kas pole juba aeg hakata pulmade vastu
walmistama? Kus tahad end laulatada lasta?“

Ruth kohmetas. Tal ei tulnud nagu pähegi
„Slaters Cottage“ remonteerimist oma eelseisva
laulatusega siduda. Ta polnud Clifford Dinni sest
päewast saadik enam näinud, kus noormees oli te-
ma Londonist koju sõidutanud. Ruthil oli rufum
tundmus, nagu oleks ta õhus rippunud. Dinni
kadumine peale tormilist ja imelisku sibilust ning
igapäiise elu rahulik woolus sundisid teda fantastili-
sest unenäost ärkama. Wiimaste päewade jooksul
tuli talle meele sündmus, mis oli ajat leidnud ta
kodulinna lapiepõlmes. Dinna saabus tähtis poliit-
tikategelane. Ta mõeti vastu lippude ja muusikaga
ning ta walmistus pidama tänuõnet, kui forraga
kõrwaluulitjal puhkes tulekahju. Rahwas läks silma-
pilkselt laiali, jättes kõneleja üksi tühjale platsile.
Ruth sai nüüd väga hästi aru selle mehe seis-
korraft..

„Ma pole mister Dinni juba ammu näinud,“ vastas neiu, „ega tea, kas tal on pulmadega tõsi seid mõtteid.“

Ruthi meeleolu muutus filmapilkselt.

„Kuidas? Miks mitte tõsised? Mis lori see on?“ erutus wanamees. „Kõik on juba ammu valmis. Ma räägin temaga ise ja me määrame pulmapäeva. Laulatus tuleb siinses kirikus. Mabel ja Datty, te peaks Londoni sõitma pidulikesti ostma. Külalisi tulgu võimalikult vähe, sest kes teab, millise tembuga see imelik mees veel hakkama ei saa! Ta võib ilmuda näiteks neegri jaatkonnaga või end hindu maharadshaks riietada. Ja—jah, pulmad waja pidada võimalikult vaikiselt. Kas te siis ses asjas midagi ei rääkinud, kui... hm... sõitsite Londonist koju?“

„Ei rääkinud...“

„Kuid loodan, et ta jutustas sulle midagi endast. Näiteks, kuipalju ta teenib?“

„Ei jutustanud.“

„Mulle näib, ija,“ jegas end Mabel wahela määrades mõid praetud leiwale, „et ta palk oleneb nüüd sinust! Me peame ta kuidugi jätma teenistusse. Ruthi juhtes oleks paha, kui ja laseksid sel mehel enne abielluda ja ajaksid ta siis uulitsale. Kuid temaga tuleb waljult rääkida, sest ta peab end ülal äärmiselt kawatamatult.“

„Ja kuidas ta wannub!“ hüüdis Datty. „Kas pöörasid tähelepanu, ija?“

„Sah. Kuid tal oli onu Zoega wististi leping sõlmitud ja nõnda ei saa palgatüsimust praegu üles mõtta. Zoe oli väga helde ja kahtlemata maksis ta Dinnile head taju. Sul pole waja karta, kallid.“

„Ma ei kardagi,“ vastas Ruth.

„Miks ta loopis „Slatters Cottagele“ niipalju taha, jellest ma ei saa arul“ jättas Marth. „Loodan, et ta ei arma, et lubassin tal siia jääda! Ettevõtte juht peab alati kohal viibima. Muidugi, ma annan talle meeledi kuu või kaks puhkust, kuid pärast... Mõtleb ta „Slatters Cottage“ ära müüa, siis ta ei saa pooltki jellest, mis ta remondile fulutanud.“

Marth vaatatas uuri, pühkis kärmelt salvrätiga juu, tõusis lauast ja võttis lehe kaaja, et seda autos edasi lugeda. Tema ärasõiduga läks maja elu harilikku rada, kuni korraga, kahe tunni pärast, auto sõitis tagasi ja juht andis Ruthile sedeli.

„Kallis Ruth!

Kas sa ei saaks kobe mulle järgi sõita?
Dotan sind Befingi majas.“

Ruth imestas:

„Kus Befingi maja on, Johnson?“ küsis ta autojuhilt.

„Südalinnas, mijs. Mister Marthi kontori lähedal.“

Mabel ja Datty olid külla läinud. Ruth pani sübara pähe ja istus autosse.

„Befingi maja“ osutus uueks ja suureks ehituseks, mis kerkis kuue korrä võrra üle ümbritsetavate majade. Sai marmortrepp viis suurde, ilusasse vestibüüli. Siina uksehoidja viis neiu viisakalt lifti juurde, mida sõidutas teine hiinlane. Sgal majakorral sõelusid asjaliku näoga kollased inimesed. Liftist väljudes nägi Ruth läbi lahtise ukse suurt tuba, kus istusid ridastikku mitukümmend noort hiinlast, kes küürutasid paberite kallal.

„Smelit, eks ole?“ ütles noor eurooplane, kes võttis Ruthi jeltis liftiga üles ja oli siia oma konteri poolt ülesandega saadetud. „See on ainus

Tontor Londonis, kus töötavad eranditult hiinlased. „Pekingi kaubandusühing.“ Kas te pole kuulnud?”

„Ei ole,“ vastas Ruth naeratades.

„Siin pole ühtki valget. Neil on ka omad masinafirjutajannad! Kui te teaks, kui naljakaid näolappe nende seas leidub...!“

Disti juhtiv hiinlane rõhutas kannatamatult.

„Siia, miis,“ ütles ta ja avas uffe.

Neiu järgnes talle koridori lõppu ja astus tuppa, mille uksel mustas pealkiri: „Sisjekäik keelatud.“ Kollase näoga neiu tõusis firjutusmasina tagant.

„Miis Bray?“ küsis ta kange mõõramaalase murratuga.

Ruth noogutas ja masinafirjutajanna avas teise uffe.

„Palun,“ ütles hiinlanna käskiväl toonil, mis üllatas Ruthi.

Sisje astudes Ruth jäi maitsevæesest toredusest keeletuks. Ta esimeseks mõtteks oli, et ta oli eksootombel sattunud muusikahalli. Marmor ja siid, kristall-lühtrid, sulgpehme vaip, siidiriidega kullatud mööbel, kullatud lagi punaste hiina firjadega — kõik see rikas maitsevæesus avaldas rabamat mõju. Minisaks ilusaks asiaks toas oli wärwiline aken.

Äkna all, firjutuslaua taga, mis näis olevat woolitud ühestainsast mustapuu tükiist, istus Ting-Su. Hiinlane tõusis neiu ilmudes ja fibas talle wäikeste sammudega vastu.

„Teie onu saabub mõne minuti pärast, miis Bray,“ ütles hiinlane. „Palun istuda.“

Ta nihutas lähemale midagi, mis juuruseft farnles fõrgele tugitoolile, kui toreduseft ületas trooni.

„Olen jään kui Seeba kuninganna Salomonil külas,“ ütles Ruth naljatades, püüdes waigistada end haaranud rahutust.

Saint-Clay vastas waike kummardusega. Ta pidas neiu jõnu nähtawasti tõsiseks kiituseks.

„Teie olete Seeba kuningannast jada korda ilusam. Oleks mul Salomoni rikkused, siis puistaks teid üle kallimate kingitustega maailmas.“

„Kas mister North tuleb warsti?“ küsis Ruth, tehes, nagu poleks ta kuulnud.

Hiinlane wahtis teda waivides ja hammustas oma peenikesti huuli.

„Ei, ta ei tulegi. Ta pidas tartwilituks, et mina räägiksin teiega Clifford Linnist. Wiimane Ford, nagu mäletate, oli wastik wabejuhtumine, milles mina polnud mingil määral jüüdi. Mister Linn on minu wastu waenulik, mille põhjuseks peamiselt see, et olen hiinlane. Kuid mina ei pea oma rahwast teie omast alamaks. Me oleme jama-juused inimesed kui teiegi ja oleme aastatuhandeid seisnud kõrgemal kultuutilisel tasapinnal kui teie. Mister Linn peaks meile olema eriti tänulik. Minu austatud isa pani Sunani sündikaadi rikkusele aluse. Poleks minu isa olnud, siis ei oleks ka kontsessioone antud ja kaewandused poleks nüüd euroopaste kasutada..“

Ruthil polnud tahtmist kuulata Sunani kontsessioonide ajalugu ja Linni juhteid King-Su isaga. Ta hakkas tundma salajast hirmu. Neiu tõusis toolilt.

„Ma tunnen mister Linni jelleks wäga puudulikult, et temast rääkida.“

„Kuid lähete talle siiski mehele.“

Ruth punastas pigemini wihast kui lohmetusest.

„See ei puutu peale minu mitte kellegi teisele, mister Fing!“

Siinlane muigas.

„Fing-Su! Noh, hüva, ma eelistan ifegi seda nime Saint-Clayle, mis on liig kõlatu ja natuke rumal.“

La wakis mõtlifult ja jatkas siis:

„Te olete tark neiu. See on teie näost näha. Te olete tundelik ja vastumõtlif. Ühejõnaga, teil on kõik need omadused, mis peawad olema minu naisabilisel. Mul on palju nais- ja meesabilisi, nii walgeid kui kollaseid.“

„Ma ei mõista teid...“

„Küll ma seletan. Mul on põhjused joomida kui mitte jõprust, siis vähemalt Sinni waenulifuse lõpetamist minu wastu. Teie wõite mind selles suuresti aidata. Kas tunnete natukeneagi bõrsi, mis? Brah?“

„Bõrsi?“ imestas Ruth. „Ei, wäga wähe.“

„Kuid te teate, et on olemas aktšiaselts nimega „Sunani kontšesšioonid“?“

„Jah, mister Narth eile jutustas, et need aktšiad on wäga kõrge hinna.“

„Need on päris harilikud aktšiad,“ parandas Fing-Su. „Kuid ajutamiskšiaid ei koteerita bõrsil.“

Ruth muigas.

„Lõepoolest, ma ei tea, mis teile selle kohta ütelda. Ma ei saa sellest midagi aru.“

„Ajutamiskšiaid on 44,“ jatkas Fing-Su rahulikult. „Ma jootin üht osta.“

„Minult üht?“

„Jah. Turuhinda neil ei ole. Nominaalkšest makswad nad 1 nael. Praegu aga olen ma walmis maksma terve miljoni.“

Ruth waatas talle kohmetult otja.

„Kardan, et ei saa teid mitte millegagi aidata, Ostke, kui saate, mister Northilt üks aktia.“

Hiinlane naeris.

„Armas preili, Joe Bray ei jätanud Northile ühtki asutamisaaktiaat. Minult lihtaktiaad. Kellelki peale teie peigmehe ei saa osta asutamisaaktiaid. Dooge mulle üks ja maksan teile miljonil! Teil pole siis enam waja inimejale mehele minna, keda rumal onu määrib teile kaela. Miljon naelsterlingit! Mõtelge, kui suur warandus jee on, mijs Bray! Te saate korraga täiesti iseseiswaks, ei olene enam Northist ega Dinnist. Mõtelge järgi. Ma ei tüürusta teid. Urge wastahe praegu weel midagi! Raalutlege mu esildust. Sa teadke, mijs Bray, et jeda wastu wõttes te täidate mu sõbra ja kaitsjo joomi, keda kahjuks pole enam elus!“

Ta tõukas ukse neiu ees tjeremoniaalselt lahti. Nähtawasti oli kõnelus lõppenud.

„Päewal, kus toote mulle aktia, kirjutan teile wälja Inglise panga tšheki miljon naelale. Ma ei esilda ühtki küsimust..“

„Ma ei too teile iial jeda aktiaat,“ ütles Ruth kasa waadates hiinlasele otse silma. „On ta teil nii wäga tarwilik, siis on ta mister Dinnil wististi weel tarwilikum. Sumalaga, ma lähen.“

Jing-Su naeratas mõistatuslikult.

„Tšhekk ootab teid,“ fordas ta. „Mõtelge, mis tähendab teile niijugune riffus!“

Ruth käskis autojuhil end Northi kontori sõidutada. Ta jüda fees wihast.

15. peatükk. — Nartji imestus.

Narth kohmetas.

„Loodan, et ja ei vihašta, Ruth,“ ütles ta, kui neiu astus kabinetti. „Ma mõlgnen Saint-Clayle palju ja tema tahtis nii väga sinuga jäs äsjas rääkida, et ma ei juutnud feelata. Täewas üffi teab, miks ta wajas kontsessioonide aktšiaid! Nad ei maksa ju pennigi.“

„Mitte pennigi?“

„Mitte pennigi. See tähendab, et nad hinnatakse faheksjale ihillingile tüfilit. Kuid nad pole iial böršile ilmunud ega ilmugi. Ei usu, et manal Joel oleks neid palju olnud. Waatame koke järele!“

Ta helistas ja kästis Perkinšil tuua „Sunani kontsessioonide“ põhikirja.

Mõne minuti pärast tõi ametnik pakku finise raamatu. Tolmunud lehti keerates hüüdis NARTH korraga:

„Smelik! Dinn osutub peadirektoriks!“

Ta kortšutas kulme.

„Ei aimanudki.“

Järgnes mitmeminutiline waius, mida segas ainult pööratawate lehtede frabin.

„Mis ma näen?!“ hüüdis NARTH korraga üllatunult. „Kuula aga:

„Seltši tegevust juhib ja kapitale walitseb juhatus, mis walitakse asutamisaktšiate omanikkude häältega...“

„Kurati!“ hüüdis NARTH, suutmata filmi uskuda. „See tähendab, et harilikku omanikkudel ei ole kontsessioonide juhtimises mingit oja!... Ja suurem jagu asutamisaktšiaid kuulub Clifford Linnile... Kurat wõtaks! Ting-Sul on ainult mõned aktšiad...“

Narth mõistis esmatordselt ägedat mõitlust Dinni ja Fing-Su vahel hiigla waranduse walitsemise diguje eest.

Wana ärimees pani warijema kae juule.

„Mis kõitjin end temaga?“ sojistas Narth ja ta hirm hakkas Ruthile tahtmatult külge.

Lagasiõidul koju kihutas Narthi auto, milles Ruth istus, wäiksest taksiautoost mööda. Suhuslikult soittjale waadates tundis neiu jelles Clifford Dinni. Neiu märguande peale peatas juht auto.

Dinn astus maha, tuli Narthi auto juure, awas ukse, hüppas luba kiirimata sisse ja istus neiu kõrwale.

„Õidutage mind uulitjanurgani,“ ütles ta. „Selles taksiautos on põrgulikult halb sõita. Ta on kõikjugaft kraami täis kiilunud. Asi seisab jelles, et ma sõidan täna uude majja.“

Ta waatas neiuks kõõrdi otja.

„Te käijite Londonis? Kuna sõidate nii toreba autoga, siis tulete wiht küll mister Narthi juurest. Loodan,“ lijas ta ruttu, „et teil polnud jälle tarwis Fing-Sut kohata.“

Ruth noogutas.

„Mul oli temaga piif kõnelus.“

„Wõi nii!“

Kui jee Clifford Dinnile ei meeldinud, siis ta wähemalt ei awaldanud oma tundmuse.

„Mis jee lapsik inimene tahtis?“ küsis ta pilkawalt. „Wean kihla, et ta pidas end ülal kaunis naljakalt. Ma pole kohanud ühtki tsiwiliiseeritud hiinlast, kes ei peaks end osawaks diplomaadiks, kuid ei oleks nagu kingsepp.“

Ruth kõhkles. Kas jutustada Dinnile Fing-Su esildusest wõi waitida? Neiu polnud hiinlasele mingit lubadust annud kõnelusainet saladuses hoida.

„Mehes! ta ehitab tahtis osta Junani asutamisaktiivide?“ jatkas Dinn ja, nähes, et neiu punastab, läi ta omale naerdes vastu põlme.

„Ah—ah—haa! On aga diplomaat! Eks ma ütelnud teile! Ma ju teadsin, et ta ei jää rahule oma kümnendiku osaga.“

„Millele kümnendiku osaga?“

„Talle kuulub kümnendik osa meie ettevõttest. Kas teie ei teadnud? Joe Branl oli ka kümnendik osa.“

„Sa kellele kuulub siis kõik muu?“ hüüdis Ruth.

„Teie alandlikule teenrile ja tulevasele mehele! — Fing-Su on rohkem kui miljonär, ent talle on sellest vähe. Waimusegaduse hetkel Joe müüs osa oma asutamisaktiivatest ta isale ja kinkis lisaks peaaegu kõik teised Fing-Sule. Sumala eest, jeda tehes wanamees polnud täie mõistuse juures. Ta hullumaks wäljamõelduseks aga oli..“

Dinn katkestas korraga lause ja jatkas teise tooniga:

„Kuid ma pole selles veel kindel. Mul on ainult kahtlused. Täna õhtul saan kindlasti teada.“

Ruth ei küsinud, milles kahtlused seisid, ja Clifford jatkas:

„Kui Fing-Su isa maist leiti kiviõie lademed, mõtsime meie Joega asja oma kätte ja hiinlased nõudsid endile kümnendiku osa. Pärast mahutamine ettevõttesse kapitali, organiseerisime ta nagu lord ja kohus, asutasime aktiivajelti, seadsime kokku põhi-kirja jne. Teil on jeda wist igaw kuulata?“

„Ei, ei, palun,“ vastas Ruth, „tabaksin wõga asjaga tutvuda.“

„Ma nõudsin siis, et loodaks asutamisaktiivad. Neid lasti wälja 49. Üheküla sai Fing-Su isa, Joe ja mina kumbki 20. Teie hull sugulane, nähes, et

aktšiad ei too raha sisse, kinkis poole jellele kol-
lasele maale. Kuid enamust hiinlane siiski ei jaa-
nud, ah—ah—haa! — Meil olid Mandšuurias
pangad, ja peale revolutsiooni kandsime hoiusum-
mad Sjanghaisse üle. Meid hoiusummasid on mitu
miljonit. Suurem jagu hoiusummade omanikke on
revolutsiooni möllus teadmata kadunud, nende ju-
gulasi ja pärijaid on meil võimatu leida. Nüüd
aga tahab Jing-Su nende rahad omandada. Ara
unista, pois, su käd on jelleks lühikejed! — Te
ütlejate, et tahtis teilt üht aktšiat? Zumal tule
appi, küll oli aga Joe rumal!”

Ruth pahandas.

„Ma ei mõista, kuid te võite nõnda rääkida
sõbrast ja lähedajest inimesest.“

„Dol“ vastas Dinn hooletult. „Arge arvake,
et armastaksin teda seepärast vähem. Vastuokja!..
Kuid näib, et pean sel Jing-Sul ligemate päevade
jookjul oma käega kaela mürdma.“

16. peatükk. — Seste tuss.

Ruth elas katuse all, suures pööningutoas, mis
oli mugavalt ja maitsekalt sisse seatud. Kui Ruth
afus siia elama, polnud siin midagi peale kummuti,
woodi ja laua, kuid neiu korjas endale vähehaaval
mõne tugitooli, mida all ei tarvitatud, diivani,
vaiba, kaks pilti, kolm vaasi, mis olid alati ela-
wate lilledega täidetud, ning pööningukambrist sai
ilusaim tuba üle maja. Suurtest akendest awanes
kummaline waade ümbruskonnale ja nüüd oli see
eriti hea, sest kaugelt, puude wahelt, paistis „Sla-
ters Cottage“ kõrsten. Nõnda tundis Ruth end

imelikule inimesele, kes oli äkki ta ellu tunginud, ligemal olemat.

Mabelit ja Dattyt polnud kodus, kui Ruth saabus. Oma toas istus neiu wanale diivanile ja püüdis pead käte wahel hoides, mõtete jegu foraldada.

Et Clifford Linn polnud onu lihtne teenija, seda oleks wõinud juba algusest peale aimata ta iheleiswast ülalpidamisest ja jellest, kuidas ta Joest rääkis... Ta oli rikas, rikkam kui Joe Bray ise. Mis Martha oleks küll teinud, oleks ta seda kohe teadnud? Mis oleks olnud, kui tol tähtjal õhtul oleks habemiku ja räpase metslase asemel ilmunud ilus, elegantselt rietatud Clifford Linn? Oleks ta end tutvustanud Joe Bray ärifaaslasena, aga mitte lihtja ettemõtte juhina? Ruth ei kahelnud, et siis poleks küll mitte tema saanud Dinni mõrsjaks...

Smelit — millegi pärast neiu ei kahetjenud, et kõik oli nõnda läinud ja mitte teisiti. Seni oli talle paistnud, et ta walmistus hirmsa abielu wastu wastiku inimesega ja ta oli harjunud enesekohterdamise mõttega. Nüüd aga nägi neiu endale jüdamesse waadates, et see polnud mingi õhter. Clifford Linn huvitas teda algusest peale.

Ta ei sarnanenud teistele meestele Ruthi tutvustinglonnast. Neiu oli temast algusest peale elawalt huvitatud.

Jah, Dattyl oli õigus. Mis teab neiu harilikult oma tulewajest mehest? Ruth tundis ja mõistis Dinni praegu juba rohkem kui paljud tema tuttawad mõrsjad tundsid mehi, kellega ühendasid oma tulewiku.

Alma alla astudes waatas neiu puude wahelt paistwat „Slaters Cottage“ korstent. Korstnast kerkis juits. Neiu mõtles kompsude ja wassidega

koormatud taksiautole. Ei tea, kas Dinn peaks oskama jama hästi juuagi teeta, kui näib oskavat teha kõike muud.

Tööliised puhastajid platši maja ümber. Rõdige mänd kaldus aeglaselt ja Ruth kuulis langewa puu okjade raginat. Homme, mõtles ta, on Slaters Cottage termelt näha.

Ta mõtiskelu katkestas koputus uksele.

„See olen mina, Datty,“ kostis järsk hääl. „Milleks ja end lufutad, Ruth?“

Datty oli ainult kaks või kolm korda elus Ruthi toas käinud. Ta vaatas sisse astudes imestusega ümber.

„Sul on siin aga mugav,“ ütles ta ja hääl väljendas tuskat. „Sja helistas ja ütles, et ei saabu enne õhtut. Ta tahab, et me lõunataks tema jeltjäs linnas ja läheks siis teatrisse. Ega sul ei ole kodus üffi igav?“

Rüüsimus oli ebaharilik. Sjalgi polnud keegi sellest hoolinud, kas Ruthil on igav või mitte. Neiu meetis jageli õhtud üffi ja see meeldis talle väga.

„Võib olla, et tuleme hilja tagasi, jst teatrilt läheme Savoy hotelli tantfima.“

Minekule pöördudes tegi Datty näo, nagu oleks tal korraga midagi meele tulnud:

„Ma nägin jeda Dinni, Ruth. Küll ta on ilus mees! Ei tea, miks tal pidi pähe tulema meie ette ilmuda hullumeelse riietuses? Siiski —“ lijas neiu oma ilusat lõuga kergitades, „poleks jee minu juhtes midagi muutnud. Paljast ilusast näost üffi ei jattu naise toitmiseks ja katmiseks!“

Minut oli tulnud kõrgile tüdrukule teatada Dinni rikkuse uudisest. Ruth oli uudishimulik nä-

gemä, millist mõju see teade avaldab ta onutiitrelle.

„Clifford Dinnil on palju raha. Ta on isegi väga rikas. Ta oli Sunani aktiivseltis mister Bray kaaslasteks ja temale kuulub termelt ¹/ aktiivselt.“

Latty ajas juu ammu.

„Kes julle jeda ütles?“ küsis ta järjult.

„Mister Dinn, ja ma tean, et ta räägib tõtt.“

Latty tahtis midagi ütelda, kuid muutis mõtet, paistis ukse paufudes finni ja jooksis alla. Mõne minuti pärast kostsid Ruthi ukse tagant hääled ja Mabel astus noorema õe saatel koputamata sisse.

„Mis see Latty Dinnist pajatab?“ küsis ta rahutult. „Miks me pole sellest jeni midagi kuulnud?“

Ruth oli waimustatud. Ta oleks tahtnud waljusti naerda ja juutis juure waewaga näo tõsi hoida.

„Kas mõtled Dinni rikkust? Üksikasju ei tea ma isegi, kuid tal on tõesti väga juur warandus.“

„Kas isa teab jeda?“ küsis Mabel, surudes äfifist wiha.

Ruth raputas pead.

„Ei arwa.“

See wahetasid pilke.

„Muidugi, sel puhul muutub kõik,“ ütles Mabel otjustawalt. „Esiteks, me ei tahtnud kaitsakale mehele minna, ja teisels oleks olnud rumalus arwata, et me oleks joowinud end eluks ajaks sibuda õnu waese teenijaga...“

„Sige!“ finnitaw Latty.

„Endast mõista tahtis mister Bray, et mina wõi Latty abielluks Dinniga. Ei usu, et ta üldse oleks jinu olemasolust, Ruth, midagi kuulnud.“

„Arvatavasti mitte,“ möönis Ruth ja Mabel istus rahulolevalt tugitoolile.

„Vaatame rahulikult ja mõistlikult asjale“, jättas ta jõbraliku tooniga. „Kui jee, mis ja räägid, on õige — ja ma ei kahtlegi ju sõnade tõsiduses — siis tuleb onu Joe soov täita.“

„Sah, tingimata täita“, finnitask Datty.

„Ma mõistan, et jee asetab kind fentjafasie seisuforda“, jättas wanem õde. „kuid ja ei tunne ju Sinni ja ma olen kindel, et jee abiellumise mõte on sulle juba palju piina walmistanud. Nagu ma juba Dattyle ütlesin, siis, kui keegi meist peab end ohwerdama, siis tingimata mina wõi tema. Tunnen, et me pole sinuga just hästi ümber käinud, Ruth. Alles täna hommikul rääkisin ijaga, et ma kahtlen selle abiellu asjus ja me peaks weel enne hästi järele mõtlema, kui sul lubada, wõib olla, hirmsat elu alustada selle mehega, keda ja jngugi ei tunne.“

„Kuid teie tunnete teda weel wähem,“ sõnask Ruth.

„Aga selle eest on meist juuremad kogemused,“ jähwas Mabel. „Sa, palun, Ruth, ära arma, et jelles rikkus mängiks mingit osa. Sja on küllalt rikas, et mulle head elu kindlustada, lähen ma siis Sinnile mehele wõi mitte.“

„Läheb meist teine Sinnile mehele wõi mitte,“ parandas Datty. „Minagi arwan, et...“

Roputati uksele. Datty, kes oli kõige ligemal, awas. Läwale ilmus teener.

„Üks härra soovib mijs Branga kofku jaada,“ ütles ta.

Datty wõttis talt nimekaardi wastu.

„Clifford Sinn,“ luges ta lainetawa häälega. Ruth naeris.

„Nüüd on juurepärane juhustada, kes meist peab Linniga abielluma,“ ütles ta kavalalt. „Lõppude lõpuks peame ju jeda temalt endalt küsimal!“

Latty punastas.

„Ruth, ja ei tohi! Ma ei andesta sulle ialgi, kui avaldad talle sõnagi...“

Kuid Ruth oli juba trepil.

Külaline seisis afna all ja vahtis aeda. Samumude kaja kuuldes ta pöördus kärmelt ümber.

„Kas tohin teid täna õhtul näha,“ algas ta siisjuhatuseta.

„Muidugi tohite. Ma jään täna üksi. Mabel ja Latty jõidavad teatrisse.“

„Sõidavad teatrisse?“ Linn kortsutas kulmu ja jügas mõtlilikult lõuga.

„Kuid see pole tähtis. Oleskin tahtnud, et te oleks tulnud Glaters Cottagesse. Kas tulete? Oleskin tulnud teile järgi.“

Ruth polnud viijafusreeglitele kunagi pööranud erilist tähelepanu. Ta oli enesele nii kindel, et teiste inimeste arvamine oli talle ükskõikne. Kuid Cliffordi esildus ei jöbinud tema isiklike forralifuse mõistetega.

„Ous see nii väga tarvilik?“ küjis ta. „Lulen, kui te jeda tingimata jöowite, sest ma tean, et te ei futjaks mind, kui teil poleks jelleks tähtjat põhjust.“

„Mul on väga tähtis põhjus. Tahaksin teid tutvustada ühe oma... sõbraga. Kuid, õigust ütelda, ta ei olegi nii väga mu sõber...“

Dinni juufjed tõusid ärewusest püsti ja ta jäi mait. Ruth vahtis teda imestades ja pidas aru, kes see ialaduslik sõber küll mõiks olla.

„Lulen teile kella kümne vaiju järgi.“

„See küll.“

„Kuth, ma olen palju järele mõtelnud ja pean tunnistama, et olen mures...“

Neiu ainas loomusunniliieit, et Clifford rääkis abiellumiseft.

„Kas olete oma otsust muutnud?“

„Et tahan teiega abielluda? Ei. Kuid ma ei mõtelnud dieti ette, millega see hull seislus võiks lõppeda. Poleks mul mitte juurt kohusetunnet ja poleks ma mitte sõna annud... Kuid, mitte seda ma ei tahtnud ütelda. Waadakein asja täna teisest küljest. Ma olen jelle asjaga liig kaugele läinud ja liig palju kannatanud...“

„Kannatanud?“

Clifford noogutas.

„Tark loodus on teid päästnud pika sasis habeme kandmise piinast. Sangtanis kaugele tühilijatsiooni seiskohtadest ja aurikul polnud see veel nii hirmus. Aga kui saabusin Londoni... Võite kujutleda, mis see tähendab, kui triikfraed kaela pannes, haarate ühes nõõbiga pika karvatuti. Kuid see kõik oli ja on möõda, aga nüüd...“ Ta läks forraga tõsiseks ja isegi kohmetas... „Ma ei tahtesse siiski mitte...“

„Et kandsite habet?“ küsis Kuth juütult.

Clifford waatas talle otse silma.

„Te teate väga hästi, et ma ei räägi mitte habemest, waid teist! Rahju, et mul on nii wähe waba aega. Tahaksin teid jagedamalt näha ja paremini tundma õppida. Näib, et teil on halb iseloom...“

„Hirmus halb!“

„...ja väga wõimalik, et olete tühine ja fergemeelne“, jatkas Clifford rahulikult. „Kõik ilusad naised on tühised ja fergemeelsed. Seda õpetas

mulle mu wanaprigast tädi, kes mind kasvatas. Kuid kõigist neist puudustest hoolimata te meeldite mulle väga! Eks ole imelik?"

„Mitte jugugi!“

Ruth hakkus Cliffordi tooni.

„Imelik oleks see, kui ma teile ei meeldiks!“

Linn naeris.

„Kas olete juba mõrtsukatöö korda jaatnud?“ küsis neiu.

„Mõrtsukatöö? Ah, te räägite Jing-Su kaelo-
päänamisest. Ei ole veel. Kardan, et täna mul pole aega. Kuid kunagi ma ta tingimata tapan!“

Ehkki Linn rääkis rahulikult ja hoolimatult, pani ta sõnadest kõlale kindel otjus Ruthi siiski mõpatama.

„Ma pean ta tapma. Kuid täna see on mõimatu. Täna on mul kuni õhtuni väga palju tegemist. Kuna te jaate minuga abielluda?“

Seistes otjekohese otjustamise ees, läks Ruth kohmetuks.

Ta tundis hirmu, kuid ühtlasi pigistas midagi nagu hummalises õnnes ta südame kofku. Ometi olid Cliffordi sõnad liig külmalt öeldud ja neis puudus liigselt see õrnus, millega harilikult niisugustest asjadest räägitakse. Ruthil hakkas natuke imelik. See abiellu oli ju ainult ärileping.

„Ükskõik. Kuna ise soovite, vastas neiu külmalt. „Te mõistate, mister Linn; et ma ei armasta teid — mitte rohkem kui teie mind.“

„Muidugi, muidugi.. Arusaadav. Mina pole enamalt kunagi armastanud, ehkki mul, nagu kõigil, on olnud oma ideaal ja unistused. Pean teile ütlema, et teie liginete rohkem mu naise ideaalile kui keegi teine, keda seni olen kohanud. Kui ütleksin teile, et te mulle väga meeldite, siis

rääkisin tött. Ma pole veel jõudnud nii kaugele, et tahaksin suudelda teie jalajälgi, kuid jee hullustus tuleb omal ajal kindlasti."

Cliffordi silmades oli hea, jõbralik naeratus ja Ruth ei suutnud, hoolimata meeletühmusest, ta peale vihastada.

"Täna on esmaspäev," jatkas Clifford. "Me abiellume reedel. Ma hangin tarvilikud load. Mõni peab reedet õnnetuks päevaks..."

"Reedel?" imestas Ruth.

"See on väga ruttu, teil on õigus. Kuid nii on parem. Sündmused arenevad kiiremalt, kui ma arvasin."

Ta mõttis sübara.

"Tulen teile kell kümme järele. Ega jee teil ei ole vastumeelt?"

"Ei ole."

"Ja te ei karda ka mitte?" küsis Clifford naljatades, ning lijas: "Praegu pole küll veel midagi karta."

"Te ütlete mulle ije, kuna pean hakkama teid kartma," naeris neiu noortmeest uksele saates.

"Mind pole teil iial vaja karta," vastas Clifford tõsiselt. "Ma mõtlejin kedagi teist."

"Sing-Sut?"

"Mäete, olete õppinud mõtteid lugema!"

Sinn jurus fergelt Ruthi kätt randmest ja neiu tundis jellest kallistusest, ei tea miks, kõri kofku fikkuvat ning pisaraid silmi tikkuvat.

Mabel ja Datty ilmusid Cliffordi eemaldumisel filmapilkjelt wõdrastetuppa.

"Ega ja ei rääkinud talle midagi?" küsis Mabel rutuga. "Ei, ja ei oleks teinud niiõugust rumalust, Ruth, eks ole?"

„Miks?“ küsis Ruth tõsise imestusega. Sel hetkel ta enam ei mäletanud kõnet, mis oli ajel leidnud ta toas.

„Latty kartis hirmjasti, et sa avaldad Sinnile selle, millest me rääkisime, kuid mina ütlesin: Latty, Ruth ei ole iial, iial nii alatu.“

„Ah Cliffordi abiellumise asjus teiega? Ei, ma unustasin selle täiesti. Meil oli nii palju tege- mist päeva valimiseega. Me määrasime laulatus- reede.“

„Stand Sumal!“ oli kõik, mis Mabel juutis hüüda.

17. peatükk. — Illestõusnud surnu.

Sed jõitsid kell 6 Londoni. Ruth vaatas oma aknast rõõmuga, kuidas tore sõldauto väljus vä- ravast ja kadus teekäänu taha.

Sõõnud üksi õhtust, hakkas neiu ootama Clifford Sinni tulekut.

Kell kümme astus Ruth maja välistrepile. Kui liivalt kostsid kiired sammud, keeras ta ukse ruttu lukku, pistis võtme kätte ja läks tulijale vastu.

Korruga valgustati ta taskulambiga.

„Andestage!“ ütles pimedusest Cliffordi hääl. „Ma mõtlesin küll, et see olete teie, kuid tahtsin enne jüiski järele waadata.“

„Kes teine see oleks võinud olla?“ küsis Ruth. Sinn võttis tal käealt finni.

„Kes teab?“ vastas ta põiklevalt. „Ma olen loomu poolest ettevaatlik ja inglise küla näib mulle millegi pärast hädaohtlikum kui kõige hullemad ko- had Hiinas. Seal sa vähemalt tead, kust ja milline

hüdaoht sind ootab. Võõvliid võimad ju kallale tungida, sind võidakse riisuda, tappa. Siin aga on näilifalt kõik vaikne ja rahulik, kuid ometi... Näime parem kehet teed. Kas te ei kardate?"

"Ei. Ma olen politsei peale julge!"

Linn muigas.

"Jah, kuid politsei peale võib julge olla ainult siis, kui tead, millise roimariga sul tegemist. Tjing-Su aga pole politsei teada kurjategija. Ta on väga auväärne härra. Me keerame siia, paremale."

Endine kitsas, rattavagudest künatud tee, mis viis läbi metsa Slaters Cottage juure, oli suurepäraselt sillutatud ja kõrge elektrilampidega valgustatud.

Nad käisid tüff aega vaikides.

"Ruth," ütles Linn, "mõne päeva eest küsisin teist, kas Marthil pole teie üle võimust, millega ta sunnib teid vastutahtmist minuga abielluma. Te ei eitanud seda. Nüüd ma kuulsin, milles jee võim seisab. Teie wend sai juhuslikult jurma, kui põgenes Marthi kontoriist võetud rahaga."

"Jah," ütles Ruth taja ja kuulis Linni kergendatult ohkavat.

"Miks?" mõtles neiu. "Mis muud ta võis tarta?"

"Mõistan," jättas Linn. "Peale kõike seda, mis olen sinu heaks teinud" ja nii edasi. Poleks kõike seda olnud, siis te oleks minust loobunud. Võõmustan väga."

Ta ütles jeda nii lihtsalt ja jüdamitkult, et Ruth tundis pimeduses endale werd põskedesse valgumat.

"Ons te sõber juba tulnud?" küsis neiu jutuline muutmijeks.

„Sah, tünd aega tagasi. Ta ootab meid. Taja!“

Surudes neiu kätt, Clifford kuulatas pingutatult. Sõnalaujumata tõmbas ta neiu tee ääre ja peitis laia männi tiiveta taha.

„Dodate siin,“ jostistas ta wacwalt kuuldawalt ja kadus pimedusse, joostes hääletult mööda pehmet okaswaipa puu juurest puu juure.

Ruth jäi puu taha seisima, teadmata, mis see kõik tähendab. Ta süda pekjis kõwasti, põlved mõbisesid, rind tõusis ja wajus kaffendlijelt ja fiirelt. Ta põlnud loomult arg, kuid jes õudses waituses haaras teda hirm.

Tüki aja pärast Clifford ferkis pimedusest nähtawale, ajudes Ruthist mõne sammugaugusel.

„Asjatu kartus,“ ütles ta taja. „Mulle näis, et keegi hiilis meil kannul. Homme raiutakse need puud maha. Nad...“

Ta peast wuhises midagi mööda. Kostis tume plaks ja kõik jäi waitjeks. Clifford ütles lühikeste sõnataundmatus keeles, astus paar sammu ja tõmbas teeäärise männi tiivest midagi wälja.

„Siina nuga!“ jostistas ta. „Need kuradid näewad pimedas kui kassid ja nende tabawus on otse imeline! Kus siin on ligem politsei waltwepost?“

Ruth warijes, hoolimata piüüdes enda üle waltitjeda.

„Politsei patrull läheb siit läbi alles tunni aja pärast. Kes wiskas noa?“

„Tunni aja pärast!“ rõõmustas Linn. „Saatus kaitseb meid.“

Ta wõttis taskust waltjese eseme, mis sarnles pakjule hõbedasele tsilindrile ja kattis sellega musta pistoli suu.

„Ei ma'ja naabreid erutada,“ pomises ta ja tadus uuesti pimedusse.

Ruth ootas hinge finni pidades, mis nüüd saab.

Korraga kostis kuskilt õige lähedalt: „Ah!“ ja nobedalt eemalduvad jammud.

Kui kõik vaikis, ilmus Clifford, keerutades hõbedast pead revolveri otjast.

„Tabasin, kuid ei haavanud kardetavalt. Sea, et ei tapnud inimest. Muidu oleks ta tulnud metsa maha matta, kui ei oleks tahtnud štandaalset professi tekitada ja kuu otja kõmuliste paljastustega lehti täita.“

„Te lasksite teda?“

„Jah. Loodan, et ta oli üksi.“

Clifford mõttis Ruthil käealt finni ja nad läksid kärmel sammul „Slaters Cottage“ poole. Majas polnud elumärke. Luugid ja ukšed olid finni, ühestki aknast ei paistnud tuld. Tõegi sumbutatud pauk polnud nähtavasti äratanud külalise uudishimu. Dinn seisis peaaegu minuti trepil ja kuulatas terajelt.

„Loodan, et ta oli üksi,“ ütles ta wiimaks. „Ta saadeti wist piiluma, tema aga otjustas noawiskamist harjutada ja taju teenida. Kas te ei kardate?“

„Ja kuidas veel!“ tunnistas Ruth. „Sirmjasti.“

„Mina ka,“ vastas Dinn. „Ei juuda enesele aneestada, et tõin teid niisugusesse hädaohtu. Kuid ma mõtlesin, et praegu veel pole midagi karta.“

Ta avas ukse oma wõtmega ja jüütas elektri. Rad astusid kitsasse koridori, millest kaks ust wiisid wajakule ja paremale.

„Oleme saabunud.“

Ta avas ukse wajakul.

Tuba oli uue mööbliaa hästi sisse seatud ja

meeldivalt valgustatud elektrilampidega, mis olid laffe kruvitud tuhniist klaasist kuppelitega varjatud.

Raminas põles tuli. Tema ees istus tugitoolil suur, tugev, aasta kuuekümnemehe vanune mees ja luitjetas lühikest piibu.

Tundmatu oli väga imelikult riidetatud. Suurepäraselt triigitud pükste ja lumivalge triikfärgi üle oli tal helepunane mantel. Kraed ega kaelsidet tal polnud. Kõrval, toolijeljal, rippus ilus frakk.

Cliffordi ja Ruthi ilmumisel võttis ta piibu juust ja vahtis tähepanelikult ning vaikides neidu.

„Tutwu mijs Ruth Brayga,“ ütles Linn.

Paks mees ajas end waenafelt üles. Tal oli pahalt tembul' tabatud koolipoiji ilme. Linn pöördus neiu poole:

„Ruth, tahan teid tutvustada teie jugulasega. Lubage endale esitada kadunud Joe Brayd, kes juri Hiinas ja tõusis Inglismaal ellu!..“

18. peatükk. — Kallaletung.

Ruth jäi sõnu leidmata vahtima jurnuist tõusnud sugulast. Joe Bray! Oleks ta ees elava Joe Bray asemel seisnud waim, ka siis ei oleks ta oleks rohkem wapustatud.

„Surnu“ waatas Cliffordile kohmetult otja.

„Galasta, Cliff!“ wingus ta nutufelt. „Sul pole süüdant rinnus!“

„Mul on nii süda kui pea, mitte nõnda nagu sinul, süda ilma peata, ja wana, rumal wandejeltlane.“

Joe pöördus meeleheitlikult Ruthi poole.

„Nii seisab jelles,” algas ta waljusti, kuid Clifford hüüdis armutult:

„Istu!”

„Sa oled wiisakujetu, Joe!” ütles Clifford ja pöördus jälle Ruthi poole, wiibates tugitoolile.

„Ma olen ta wabandust kuus korda kuulnud ja sellest lobast tüdinanud. Ruth, see on päris, eht Joe Bray. Kui olete õmblejalt leinariided tellinud, siis mõite nüüd tellimise tühistada!”

„Nii seisab jelles...” alustas Joe uuesti.

„Nii ei seisa sugugi mitte jelles,” ütles jälle Dinn.

Ta silmis mängis kawal tuluke, mis Ruth oli juba ennemalt mitu korda märganud. Clifford wiipas Joele.

„See wanamees on haruldajelt tundelik. Ta ajast jatkub ainult unistamiseks. Tal tuli hull mõte mind iga hinna eest panna oma jugufonnaft neiuga abielluma. Et mind sundida sellega nõusse jääma, jelles mõtles ta wälja oma surmahaiguse. Zoole tõenäolikkuse andmiseks otsis ta omale abiliise pooluniise, praktikata arsti kujukul, kes klaasi whisky eest walmis kirjutama ükskõik millise tunnistuse. Nüüd tunnistab Joe ise kõik üles.”

„Nii seisab jelles...” ütles Joe weel waljemalt.

„Waewalt olin ära jõitnud,” jatkas Clifford halastamatult. „Kui Joe Bray lastis Pantoni arstil oma surmast Londonisse telegrafeerida ja ajus ise esimehele Inglismaale jõitwale laewale.”

Joe murdis wiimaks läbi.

„Kui mina poleks ennast wahete jeganud, Cliff, siis ja polekski naist mõtnud!” müristas ta. „Ma pidin jurema! Otiustajin teid kõiki üllatada ja pulma jõita...”

„Sa oled wiisakujetu, Joel“ ütles Clifford ja pöördus uuesti Ruthi poole.

„Ma hakkasin ieda aimama, jest üheski Inglise ega Hiina lehes ei ilmunud tema surmateadet. Joe pole ju Euroopas nii väga tähtis isik, kuid selle eest tunnemad teda Hiinas kõik, ja nii oleks Londoni lehed pidanud oma Kantonis kirjasaatjatelt jaama tema surmateate. Siis lugesin „Põhja-Hiina Teatajast“, et mister Joe Bray oli aurik „Kara Marul“ mõtnud parima kajuti..“

„Milleri nime all,“ pomises Joe.

„Ei tea, millise nime all, kuid üks ajalehemees tundis kind uulitsal ära ja nägi, kuidas kanti aurikule sinu pagasit. Nõnda nurjusid kõik ju ilusad õhulossid.“

Joe ohkas. Ta wahtis juba ammu jalaja Ruthi, nüüd aga jai ta julguse neiule otse silma waadata.

„Pea ütleva,“ hüüdis ta heakskiitvalt oma juurt pead noogutades, „et sa oled õngitsenud ilusa naisukeje! Ta jarnaneb mu õele Eljale, kes juri 28 aasta eest. Teisest küljest, tal on mu wenna George nina.“

„Pea juu, wanamees! Ma tean, et oled kawal rebane.“

„Mis ja weel ei mõtle!“ pomises Joe. „Ma pole jugugi kawal. Tähtsin ütelda, et...“

Ta peatus, oodates, et Clifford katkestab jälle, ja jatkas siis Ruthi poole pöördudes:

„Olen elus palju pettumusi kannatanud, armas preili. Wõtke näiteks see Fing-Su! Sumal ise näeb, kui palju ma olen selle poisi heaks teinud. Te mõistate mu kannatusi, mis tundsin, kui Clifford jutustas, mis mu kaswandikust saanud! Ma kaswatasin teda, andsin talle hariduse, aitasin tal jaada tähtsaks meheks ja nüüd...“

Ruth hakkas wähehaawat üllatusest toibuma. Ta mõtted töötasid palawlikuliselt. Joe Bray elab ja see tähendab kõigi Marthi plaanide luhtumist..

Tal tuli aruajaamatu kurbus mõteldes, et nüüd on põhjused kadunud, mis sundisid teda Dinniga abielluma. Kõõmuskamise ajemel hakkas ta jüda walutada.

Ta pilk kohtas Clifford Dinni ja neiu waatas maha. Noormees aga oli juba jõudnud ta mõtteid lugeda.

„Kui saian kõik kuulda,“ jatkas Joe, „ütle sin Cliffile: „Cliff, mul on wäga kahju! Kas ütlesin jeda, Cliff, wõi ei öelnud? Nojah, ma ütlesin: „Oleksin jeda teadnud, mis nüüd tean, poleks ma hiinlasele iial aktiiaid kinkinud. Ma ütlesin sulle jeda, Cliff, kas kuulsid? Kui mõtelda, et see koer — poleks teid siin, preili, ma nimetaks teda weel hulllemini — et see koer wedas mind ninapidi ja on nüüd pea hulle plaane täis wõtnud!“

Ruthil tulid Cliffordi sõnad meele ja ta mõistis, et wanamees püüdis oma harilikku naiwse kawalusega raskest seijuforrast wälja rabeleda.

„Kas mister Marth teab, et olete..“

Ruth tahtis ütelda „elus“, kuid hakkas foglema.

„...et olete Inglismaale jaabunud?“

Joe raputas pead ja tema ajemel wastas Clifford.

„Ei. Marth ei tohi midagi teada! Ma tõin Joe siia ja ta istub siin paar päewa linni, kuni sündmused arenewad. Weaasi aga, Ruth, et Tingsu ei tohi midagi kuulda. See ujaldaw elajas uskus wähemagi sahtlusest Joe jurma. Nüüd püüab ta kõigest jõust hankida üht puudumat akt-

fiat, et meie ettevõtte üle kontrollimise õigust saada."

"Kas jelleks on tõesti maia ainult üks aktiia?" imestas Ruth.

Linn noogutas.

"See kõlab uskumatult, kuid on siiski tõsiasi. Läheb Fing-Sul korda jeda aktiijat saada, siis võib ta mind järgmisel päeval välja kihutada, ettevõtte juhtimisele abuda ja korrapealt teadmata kadunud hoiujummade omanikkude kümme miljonit naela oma tasku pista."

"Kuid ta ei saa jeda aktiijat kuskilt, Clifford, sest kõik on teie käes?"

"Jah, ja Fing-Sul jääb ainult üks abinõu," vastas Linn, "kuid loedan, et tal see ei õnnestu."

Rohkem noormees ei jeletanud ja kadus minuti pärast kööki, kus hakkas kohvi keetma. Ruth jäi wanamehega üksi. Joe tõujis ja sulges Ruthi imes- tuseks kõvasti köökiviiwa ulje.

"Kuidas Cliff teile meeldib?" küjis ta häält tajendades ja toolile istudes.

Ruth ei teadnud, mis vastata.

"Ja — ah," ütles Joe mõttikult lõuga füga- des. "Ta on tubli pois, see Cliff. Ma ei loo- wiks olla jelle inimese asemel, keda ta wihkab. Muidu aga on ta hea inimene... Teie, tähendab siis, olete meie sugukonnast... See on väga hea. Te olete väga armas preili. Ma pole nii- sugust weel kohtanudki. Kas õed jarmlewad teile?" Ta armas Ruthi olemat Karthi tütre.

Ruth kohmetas ja waikis, sest onul polnud tema olemasolust nähtawasti aimugi.

"Jah, Cliffil on raske ja osaw käsi," jatkas wanamees küsimust unustades. "Ohtusööb ei tee kellelegi paha, preili. Wastuolka, see on neerudele

Rahulik. Cliff on pehme kmi kaks. Ta ei toõi pu-
delit rahulikult näha. Do.."

Ruth waatas kohmetult oma finganinasid.

"Jah, olen väga rõõmus, et ta õngitles just
teid.."

Ruth muigas ja waatas wanamehele otja.

"Digust ütelda, mister Bray, mina ije õngit-
jesin tema."

"Teie? Õngitjesite Cliffi? Do, väga kena.
Ta on tubli pois. Kõik jee on ehk natuke liig
ruttu läinud, kuid mis sellest? Loodan, et teil
tulewad lapsukesed, preili."

Õnneks ilmus jël minutil Clifford Dinn uksele,
kandes hõbe kohwikannu ja tasje. Ta ajetas tas-
jid lauale ja hakkas kohwi walama, kui korraga
wäljast kostis nakkatus. See oli nii tasane, et
Ruth ei pööranudki sellele tähelepanu. Kuid Clif-
ford waatas luukide poole ja pani jõrme waitimise
mürgiks juule.

"Mis on, Cliff?"

Wanamees waatas rahutult ümber ja tõusis
tugitoolilt.

Clifford astus kuulmatul jammul akna alla,
lõffas eesriide kõrwale ja jostistas:

"Wait!"

Ta keeras ülitajat ja tuba oli silmapilkselt
pime. Aknast paistis kibbas walguisega, nagu
oleks Cliff luugi praotile läinud ja wäljast kuu
siired jisse tunginud.

Kuu paistis heledalt ja Cliff nägi puhastatud
platši maja ees hästi selgelt. Platz jäi mitme mi-
nuti jookkul tühjaks. Dinn wotas kannatlikult.
Korraga hiilis tume wari puude wahelt maja
poole. Setke pärast hakkas teine ja kolmas wari
liikuma. Akki kerkis pea akna alt ja jäi Cliffi

filmade kõrgusele seisima. Inimene oli nähtavasti fogu aeg liikitanud akna all. Puu paistel oli ümarif paljas lagipea selgesti näha. Tõmp nina ja laiad põsed näitasid, et pea kuulus hiina kulile. Ihes käes hiinlane hoidis väikest musta pakki, teises nööri suure raudkonksuga.

Wijanud konksu osawalt ja tasa katusele, ronis hiinlane kassi karmuse ja painduvusjega nööri pidi katusele. Clifford ootas, kuni ta jalad kadusid waatepiirist, läks siis tasa toast läbi ja awas ettevaatlikult tagumise ukse. Wittehimne jamamu kaugusel majast olid selles küljes maharaiutud puud hunnikus. Kuupaistel liikusid nende taga warjud. Nähtavasti oli maja piiratud. Dinn aga ei kartnud, waid sulges tasa ukse ja läks mööda sisetreppi katusele. Hiinlane asteldas korstna juures.

Ta ei jõudnud ümbergi waadata, kui tundis meeleskohas külma rewolvri juud.

„Bõmm!“

Hiinlane waarus, weeres kerana katusele alla ja kukkus hoiates maja ette. Puude tagant, maja ümber, kostsid lämmatatud hiiüded. Dinn andis puude wahel hiilima warju pihta tuld. Kõstis jookswate sammude müdin. Müüd oli maja ajutiiselt julge. Hiinlased tundsid väga hästi Cliffordi rasket kätt ja tabawat filma.

Clifford aga seisjis katusel, korstna warjul, ja ootas kallaletungi. Kaugelt puude tagant kostis automootori müdin. Dinn kuulatas ja mõistis, et hiinlased põgenesid. Ta tähelepanu pöördus müüd liikumatult lamawale kehale maja ees.

Ta wahtis seda ülalt tähelepanelikult, lastus siis alla ja kukkus Joe. Nad tõstsid hiinlase kabelefi üles ja kandsid kõõfi.

„Ding-Su tõi hiinlased autoga siia,” ütles Clifford (hiljem ta leidis, et hiinlased olid sajunud autot, millega meeti ehitustöölisti).

„Ong ta surunud?” küsis Joe.

Clifford raputas pead.

„Ei, ma lasin ta põlve läbi. Kuli on ainult haavatud,” ütles ta hiinlase haawa süduses. „Natusest kuffudes on ta meelemärkuse kaotanud. „Ruule, jinal” hüüdis Clifford hiinakeeles, nähes, et mees avas silmad ja ohkas sügavalt.

„Mind tapetil” hoigas hiinlane ja korraga moonutus ta nägu hirmust, sest ta silmas Dinni.

„Des saatis teid siia?”

„Mitte keegi! Ma ise tulin,” vastas hiinlane taha ja Dinn naeris tagedalt.

„Tirin sind kohe metsa ja kõrvetan su taldu tuleriidal, küll su keelepaelad siis lähewad lahti. Müüd aga oota mind natuke Shi-Su-Dingiga.”

Clifford nimetas Joe Brady hiina nimega ja wanamees tegi mõruda näo.

Dinn väljus kõögist, olles arvamisel, et leiab Ruthi hirmunud ja erutatult. Kuid teda ootas meeldiw pettumus. Neiu mõistis, et oli juhtunud midagi halba, kuid peale seda, mis ennist metsas oli noaga juhtunud, pidas ta jeda loomulikults.

„Sah”, finnitask Clifford, „see hiinlane püüdis jälle ligi hiilida. Müüd on parem, kui jätame tehwiroomise pooleli ja wiime teid koju. Nad läksid müüd ära,” lijas ta.

„Nad? Tähendab, et hiinlane polnud üksi? Oli neid palju?”

Clifford kahjatses, et oli wälja lobijenud, kuid otustask siis, et neiu eest ei mahtja warjata ähwardama hädaohu iurust.

„Meid oli umbes 20 inimest, aga mis nad tahtsid, jeda ma ei tea ijegi.“

„Nad tahtsid teile kallale tungida,“ jostistas Ruth ja Clifford kehitas muretult õlgu.

„Noh, ma pole nii fergesti kättejaadam. Peaasi on nüüd, et nad läksid ära ja te võite rahulikult koju minna.“

Linn uuris tähepanelikult Ruthi nägu. Talle näis, et ta hakkab nüüd neiu iseloomu täiesti mõistma.

„Kuid kardan, et pean teid siiski kohutama,“ ütles ta. „Puude tagant meid enam hädaoht ei ähwarda. Jing-Su ei võta enne hommikut enam midagi ette, ma tunnen teda. Tuleb ta rumalasse pähe aga mõte, et ma olen teisse armunud — ja jeda ma ka olen! — siis võib ta oma tähelepanu minu asemel teile juhtida. Kas te ei karda?“

Ruth raputas pead.

„Võib olla, mu kujutusvõime on halvasti arenenud, kuid ma ei suuda näha hädaohtu.“

Clifford avas seinakapi toa nurgas ja võttis välja ümariku, musta eseme.

„Tahaksin, et te lufutaksite kodus ufjed ja ei väljuks widewiku tulekul enam majast,“ ütles ta. „Peale selle sooviksin, et wotaksite selle eseme kaasa ja hoiaksite teda oma magamistoas. Kui kuulete wõi näete midagi kahtlast, wiisake see atnast välja. Ta pole raske.“

Ruth naeratas.

„Dns see pomm?“

„Ei, päris pommiks ei saa teda nimetada. Pommimagamamistoas hoidmine oleks liig kardetaw ja ma ei soowi teile sellast hädaohtu. Seda eset aga võite päewal julgesti kapis hoida ja õõsel kaasa

wõtta, kuhu te ta ei läheks. Ma näen, et kardate.“

„Ei, mitte sugugi.“ vastas neiu protesteerides. „Ma ei mõista, miks piüiate mind kõigest jõust hirmutada!“

Clifford patjutas teda õlale ja andis talle musta ejeme. Neiu peitis jelle ettevaatlikult kättest ja küsis:

„Kas arvate, et täna õöjel enam midagi ei juhtu?“

Sinn sügas ebalevalt lõuga.

„Minu arvates küll mitte. Jing-Su on alati olnud aeglane tegutseja. Peale äpardust vajab ta alati aega uue katse vastu ettevalmistumiseks.“

Neiu astus kõõgi uksele ja waatas aralt Joe Bray poole.

„Tahtsin talle head ööd soowida...“

„Ta on praegu kibedasti ametis,“ vastas Clifford. „Te jõuate seda wana kuradit weel küllalt näha, isegi ülearu. Kuid ärge kartke. Sõdaohud Soed ei kohuta. Hirmu see mees ei tunne. Ta on ainult moraalselt argpüks ja ta peas pole kõik korras. Kuid ma ise nägin teda kord wiiteaja mässhawa fuliga rääkivat, kusjuures tal oli käes ainult wana, fattine püüfilogu ja taskus nuga.“

Clifford wiis neiu majast wälja puiesteele. Tee ääres olid näha rasked weoauto liigawad waod. Siin oli auto järjult ümber pööranud ja Bondoni poole jõitnud. Marthi maja ees peatus Clifford.

„Näidate mulle, palun, oma toa aknaid. Ous nad siit näha?“

Ruth näitas.

„Katusel? Aga mis on kõrwaltoas, seal, kust paistawad walged eesriided?“

„See on kõõgitiidruku tuba. Seal ta mõniford
ööbib. Meil on praegu kolm teenijat majas, kuid
nad magavad all.“

Clifford vaatas maja väljast ja ta nägu ilmu-
tas ärevust. Ta nägi, et iga inimene võis erilise
vaevata ronida seina mööda üles katusele. Maja
kuulus nende Londoni eeslinnade ehituste liiki,
mis kaunistatud igasuguste tornide, pallonite ja
waraste lõbuks väljamõeldud karniisidega.

Clifford ootas kuni üks oli neiu taga suletud
ja läks siis aeglasel sammul oma maja poole.
Joe istus kõõgis, suitsetas piipu ja vahetas haava-
tud hiinlasega liihikesi lauseid.

„Te tahtsite jelle linnu keelepaelu lahti päästa,“
ütles ta Linni nähes, „kuid mina tunnen teda
väga hästi. Selle poisi nimi on Ku-Tshan. Ta
töötas Su-Wengi ladudes. Ma tundsin ta kohe
ära. Imelik, Cliff,“ ütles vanamees endaga rahul-
olevalt, „kui hästi ma nägusid mäletan! Näod
seisavad mul meeles nagu kontoriraamatuisse kir-
jutatult.“

„Nii pea kui seda poissti nägin, ütlesin talle:
„Ma tunnen teid, poisj, te olete Ku-Tshan. Ta
ei osanud midagi vastata. Teil ei maffa teda
üle kuulatagi, Cliff, sest ta on tumm kui jurnud
kala.“

„Te võite mõrastetuppa tagasi minna, Joe,“
ütles Clifford kaitvalt ja kui vanamees oli wälju-
nud, astus ta hiinlase juure.

„Nüüd siis, Ku-Tshan, kui see on teie nimi,
ütlete mulle tähtu sõit, sest teil neli hakkab koitma.
Ma ei taha, et mind nähtaks jurnud hiinlase
metsa matmisel.“

„Gärrä, miks tahate mind tappa?“ palus hiin-
lane hirmunult.

„Seepärast,“ vastas Clifford rahulikult, „et kui teotate politseis oma haavamisest, siis tulevad mul jefeldujed.“

Weerandtunni pärast jutustas Ru-Idhan kõik, mis teadis. Seda polnud palju, kuid jelleks küllalt, et Cliffordi rahustada.

Njetades haavatu woodi ja mõttes abinõud tarwitusele, et wang ei saaks põgeneda, läks Clifford mõdrastetuppa. Raamatut lugew Joe waatas talle imestades otja.

„Sa lähed wälja? Cliff, ära jända! Tahhjin sinuga mõnda rääkida.“

„Waata hiinlase järgi,“ jähwas Linn. „Lugu on paha, kui ta põgeneb ja toob meile kaela uue häda. Ei tea, kuna tagasi jõuan, wõib olla, et enne koitu. Sa tead wist, kuidas jellest diiwaniist woodit teha?“

„Wsi seisab jelles...“ alustas Joe.

Aga enne kui ta juutis lõpetada, oli Clifford Linn juba läinud.

19. peatükk. — Ruthile tungitakse kallale.

Stephan Nartth ja ta tütreid ei wõinud saabuda enne kella kolme... Ruthi esimeseks mõtteks oli mitte enne magama heita, kui teised on koju tulnud. Kuid öö sündmused, Joe Bray imelik ilmumine ja Cliffordi ootamatu ning erutaw owalduis sundisid teda üles oma tuppa minema, et siin mõtiskellu süweneda.

Maja tagaküljes magasid teenijad. Teener ööbis autojuhi toas, garaashi peal, ja oli niüüd wistiski härraste äraolekut kasutades jöpradega pummeldama läinud. Ohki autojuht oli wanaldane mees

ja lõmbof. oleks neiu siiski tema käepärast olefu eest nüüd palju annud. Kuigi neiu oli Cliffordi ees olnud wähtwa, ei juutnud ta eneses nüüd loomujunnilikku hirmu suruda.

Koridori astudes jüüitas Ruth tule ja jättis selle trepist üles minnes põlema. Toas oli kõik niisuguses korras, nagu neiu oli jättnud. Kardinaid olid akna eest kõrwale liwatud, woodi oli puutumatu ja teda nähes tundis neiu korraga kange wäsimust ja unisust. Ta heitis lahti riie tumata woodisse ja lamas nõnda umbes pool tundi. Siis tõusis ta ja hakkas otustawat riideid seljast wõtma. Tule kustutanud, püüdis ta asjatult magama uinuda. Nõnda lamas ta weel umbes pool tundi ärkweel. Kõikjugu imelikud kabinad ja kobinad täitsid maja. Erutatud kujukusele näis, et kuskilt alt ja otje kõrwalt kostis hõhin ja saladuslik kabin. Kuski krigises haledalt põrandalaud ja neiu wõpatas hirmuga.

Korraga tuli tal meele must, ümmargune ese, mis Clifford oli annud. Woodist wälja hüpates jüüitas ta tule, wõttis eseme kaelotist ja pani enda kõrwale lauale. Soolimata hirmust, oli tal meeldim mõelda, et kuski läheduses asub tugem, wähtwa mees, kes igal minutil ilmub talle appi, aitab ja päästab ta. Cliffordile mõeldes uinus ta wähehaawal...

Keegi oli kõrwaltoas! Ruth tundis seda selgesti, ärgates äkki ja ajades end woodis istufile. Ta jüüda kiskus hirmuga koku. Tuba jälle kabin... keegi hiilis piki teina ja kellegi keha puudutas teises toas laua jalga. Ruth teadis, et laud teisis woodi kõrwal ja oli seal peaaegu ainjaks mööbliks.

Woodist tõustes jüüitas neiu tule. Läts kitarwoul ukse juure

Nähtavasti tuli kahin ainult kujuklusest. Kuid kindlaks jäi jeda teha ainult kõrvaltuppa maadates. Wõtit keerates avas neiu ukse ja taganes hirmukijaga.

Olse tema ees seisis pikk, paks mees ja sirutas käed talle vastu. Peletise filmad wälkusid pimedusest. Enne kui neiu suutis mõista, mis oli juhtunud, jooksis wari tema juure, kahmas ta ümbert finni ja wajutas teise käe ta juule. Hirmuga nägi neiu, kuidas ta selja tagant ilmus teine mees ja siis weel kolmas... Alles nüüd tuli neiu pomm meele. Kuid tal polnud wõimalik rõõwli raudsete käte wahelt wabaneda, et öölaua juure minna. Üks mees tiris woodilt waiba ja laotas selle põrandale. Mees, kes hoidis neidu finni, pomises midagi ja kolmas hiinlane sidus siidirätiga ta juu finni, sõlmides otjad kuflasje. Korraga lastus teda hoidew käsi alla.

Ruth waatas hiinlasele otja. Kollane nagu moonduus hirmust, nagu oleks ta ees seisnud kohutaw wiirastus. Neiu pöördus ümber ja waatas hiinlase pilgu sihis.

Üksiel seisis Clifford Dinn wäljasirutatud kätel, Mõlemas käes mustas tal rewolwri toru.

20. peatükk. — Ruth laulatuje vastu.

Ruth Brayle näis, et ta oli näinud hirmolund. Wõideldes raske, rajuwa tundmusega, awas ta aeglaselt filmad ja nägi end woodis lamawat... Tähendab, et tõesti kõik oli olnud hirmus unenägu. Kuid toas põles elekter ja woodi juures seis inime, kes wahtis teda mure ja hoolitsetwa ilmega. Waewalt aru saades, mis jee tähendab,

ajas neiu end woodis istulise ja tundis, et pea täib ümber.

„Tere hommikut,“ ütles Clifford Dinn naljatades, „teie kollased tuttavad pagewad praegu läbi meieja Londoni poole.“

Uksal mänglesid esimesed koidukiired. Öölaual seisis weeflaas.

„Mister Dinn!“ Ruth püüdis fujutleda. „Kus... kus? ...“

„Kardan, et äratafin teid,“ ütles Dinn küsimusele tähelepanu pööramata. „Olen halb öine rööwel, ehkki näis, et pole midagi fergemat maailmas, kui lufustamatu ufje kaudu majja tungida. Kas kuulsite mu jamme?“

Ruth noogutas.

„Tähendab, et see õrte teie?“

Clifford hammustas mõtlifult alumist huult ja waatas midagi fujutledes Ruthile otja.

„Müüd olen teie neitsilikule aule warju heitnud,“ ütles ta. „Ööpimeduse kätte all tungisin teie majja, hiilisin teie magamistuppa ja esimesed koidukiired leiawad meid ühest — teie lamate woodis, mina aga seisjan päitfis. Ei tea, mis Stephan North ja see loll Mabel küll mõtleks, kui näeks! Näakimata weel Lattyft...“

„Miks te kõige üle maailmas naljatate?“ ütles ta õõnsalt, tuletades meele Cliffordi sõnad põiel Slaters Cottage pöörastetoas. „Kus need hirmsad inimesed on?“

„Nad pole jugugi nii hirmsad kui teile näis. Igatahes pole neid enam fiin. Nad hüppasid läbi akna wälja ja ükski neist ei saanud juuremat wiga. Olen wäga röömus, jellest teile teatades. Mul on juba rumal kuli majas ja ma ei soowi Slaters Cottaget muuta paranewate roimarite sanatooriumiks.“

Clifford peatus ja kuulatas. Ta teräne kõrv kuulis automootori rauget juminat.

„Näib, et Stephan ja ta faks iludust sõidavad kodu poole.“

Ruth hüppas hirmunult moodist välja.

„Mis te nüüd teete?“ hüüdis ta. „Te ei tohi siia jääda!“

Sinn muigas.

„Minult naine võib niisugusel hetkel viijakusest mõelda!“

Ta astus äkki Ruthi juure, pani talle käe pea peale ja silitas hellalt ta juukseid.

Enne kui neiu jõudis mõtteid koguda, oli Clifford kadunud.

Ruth kuulis nüüd selgesti auto müdinat. Ta tõusis moodist, astus akna alla ja vaatas välja. Teelt paistis faks heledat auto tuld ja pöördusid willa poole. Sel minutil langes all uks Clifford Sinni taga paakudes sinni ja noormehe wari kadus puieistikku. Stephan Marthi auto sõitis juba uke ette. Oldi Sinni näinud wõi mitte?

Ärnast nägi Ruth, kuidas Marth fraas ja faks neidu õhtutualettides väljusid autost ja peatusid trepil. Marthi nägu polnud näha, kuid ta liigutused olid järsud. Ta tammus närwilikult. Onu ei rutanud majja astumiselega. Ta käis faks ford ümber auto, rääkis juhiga ja läks alles siis uke poole, kui Ruth kuulis oma selja tagant juba trepist ülestulewate õdede jamme.

Mabeli ja Latty toad ajusid ford alamal. Oli kuulda, kuidas Latty hääl ütles ijale rahulolematult:

„Muidugi, mis temaga siis õige wõis juhtuda? Ara ole naljakas, ijal“

Ruth eemaldus akna juurest ja awas uke.

„Demaga ei mõinud midagi juhtuda!“ ütles Mabel. „Tühi jutt, ija! Sa ajad ta asjatult üles ja ta ije naerab ju wälja!“

Trepilt kostsid Marthi rasked sammud ja Ruth fulges ettevaatlikult ukse. Mõne minuti pärast kostis koputus. Keiu awas, hetke oodanud.

„Terel!“ sõnas Marth lühidalt. „Dns kõif korras?“

Ta oli kahwatu ja alumine huul tãmbles tal nãrwilikult. Dnu hoidis kãed taskus, et Ruth ei nãeks, kuidas nad wãrisewad.

„Dns kõif korras?“ kordas ta kũsimust.

„Jah, mister Marth.“

„Kas midagi ei juhtunud?“ Ta ajas pea ette ja waatas detũtrele uuriwalt filma. „Kas kõif oli korras, Ruth?“

Ta hãäl wãrises nõnda ja ta seisis nii imelikult jalgel, et teda oleks mõinud pidada joobnuks.

„Kas keegi ei seganud ju und? Noh, siis on kõif hea... Tũdrufud ajasid sind üles oma kũjaga. Na, pole wiga. Sead õõd, Ruth!“

Ta lãks trepist alla ja Ruth jules ebaledes ukse.

Ta imestus juurenes, kui einele minnes ta kuulis, et teener oli eile kogu õõks majast wãlja saadetud. Marth oli talle telefoneerinud ja lubanud wãljas õõbida, kãstides algul üks raamat linna tuua. Miks Marth wajas raamatut, kui kogu õõhtu oli tũtarde sektõis?

Ta tuli einele kell 11, olles nãõst kollane, nãrwilik, erutatud, pahur. Oli nãha, et ta oli weetnud unetu õõ.

„Kas tũdrufud weel magawad?“

Ta rãakis kãttendlijelt, lühidalt, wahtides kõrwale. Nõnda rãakis ta alati, kui oli halwas tujus ja Ruth ootas wahtides wihaõõgu.

Nägu krimpjutades istus onu lauda ja hakkas sööma.

„Sa siis lähed ifka mehele, Ruth,“ ütles North õetüttele otja vaatamata. „Sel Cliffordil pole wigagi. Muidu aga on ta paindumata ja halvasti kasvatatud. Olen rõõmus, et esimehel kohitamisel ei öelnud talle kõike, mis tahtsin öelda...“

„Me laulatus on reedel,“ vastas Ruth rahulikult.

Northil tuffus kahwel käest. Ta vaatas ehmunult õetüttele.

„Reedel?“ pomises ta. „Wõimatu... täiesti võimatu! See... see ei lähe. Sa... see pole miijakas! Sa ei tunne ju üldse seda inimest!“

Ta kargas lauast üles ja hakkas närvilikult mööda tuba edasi-tagasi käima.

„Ei, ei, seda ma ei joovi. Pulmad tulewad siis, kui mina nad määrän. Kas Mabel teab?“

„Smellit, et Mabel talle ei ütelnud,“ mõtles Ruth.

„See on hullus, täielik hullus!“ jatkas North närvilikult edasi-tagasi käies. „Pulmad vajavad tuhandeid ottevalmistusi. Sa võlgned mulle mõndagi, Ruth. Ira unusta oma wenda...“

„Te pole mulle iial võimalust annud teda unustada, mister North,“ vastas neiu jüdametäiega. „Minult seepärast, et tean, mis mu wenna heaks tegite, olin nõus mister Ginnile mehele minema! Clifford Ginn joovib, et laulatus oleks reedel ja ma ei saa vastu seista.“

„Aga kas siis mina ei maksa siin midagi?“ wihastas North. „Minu nõusolu polnud wajagi!“

„Te peate sellest rääkima mister Ginniga, aga mitte minuga,“ vastas neiu külmal.

„Pea, pea!“ hüüdis Marth, nähes, et Ruth läks ukse poole. „Rahustu, palun, ja ära tõrele minuga, Ruth. Mul on erilised ja tähtsad põhjuste paluda, et liikkaksid pulmad edasi. Mis on?“ hüüdis ta närwilikult, nähes ukse teenrit.

„Kas käsite mister Dinni vastu võtta?“ teatas teener.

„Ta tahab minuga rääkida?“ imestas Marth. „Kas olete kindel, et minuga, aga mitte mis Ruthiga?“

„Ta palub teid end vastu võtta, sir.“

Marth tõstis värisema käe juu juure ja püüdis kuivi huuli.

„Wiige ta kabinetti. Ma tulen kohe.“

Ta wiha kadus korraga. Marth aimas, et teda ootab raske ja vastik kõnelus, kuid ta ei jaanud jelle eest põigelda. Mõistus ei petnud teda, sest Clifford Dinn oli tõesti tulnud talle raskeid küsimusi esildama.

21. peatükk. — Cliffordi kõnelus Marthiga.

Clifford käis kabinetis edasi-tagasi, kui Marth astus sisse. („Käis edasi-tagasi, nagu oleks ta oma toas olnud,“ kaebas Marth pärast wanemale tütrele.) Kõlaline jäi firma „Wendad Marth“ peremehe ette järjult teisma.

„Palun, tulege üks!“ ütles ta käjutawa tooniga. Oli imelik, et Stephan Marth täitis käjutuse sõna kuulelikult.

„Te tulite täna koju kell neli hommikul,“ jatkas Clifford, kui wõti frigijs lukuangus. „Te sõite õhtust restoraanis, mis tuleb kell üks ukse. Mis te tegite oma tütardega kella üheist neljani?“

Pahandatud NARTH ei uskunud kõrvu.

„Lubage küsida...“

„Parem ärge küsige. Kui hakkate pärima, mil-
lise õigusega ma esildan teile küsimusi, siis sahet-
sete pärast. Soovin teada, mis te tegite kella
ühe ja nelja vahel?“

„Kuid mina teeldun kategooriliselt rahuldumast
teie kõlbmatut uudishimu,“ vastas NARTH eruta-
tult. „See ei puutu teisse, mis ma...“

„Kell kolm hommikul,“ katkestas Dinn, „tungiti
NARTH Brayle kallale ja taheti teid maiaast
röövida. Ous see teile uudis?“

NARTH kehitas erutatult õlgu.

„Te arvate, et kallale tungi ei olnud. Kuid te
ootasite seda. Ma luurasin pöörsas ja kuulsin teie
kõnelust autojuhiga, kui tulite linnast. Te palusite
teid auto kuuri sõidutada ja ise kõrge tagasi tulla.
Ütleksite, et olete närviline ja kardate, sest hiljuti
on naabruses röövimisi toime pandud. Te olite
üllatatud, kui selle järgi leidsite NARTH Bray elusalt
ja terveks ta toast.“

Rahvatu, värisem NARTH ei teadnud, mis
vastata.

„Te forraldasite nõnda, et kella ühe ja nelja
vahel mitte kodus olla. Mis te tegite need tun-
nid?“ nõudis CLIFFORD ja ta silmad püüdsid NARTH
hingele tungida.

„Ei usu, et te oleks selle aja tveetnud Ting-Su
seltjis, sest kui saan teist dieti aru, ei või teil
olla footi seda inimest oma tütardega tutvustada.
Kas tahate, ma ütlen teile, kus te olite?“

NARTH vaikis.

„Te hiilisite saalist tantsu aegu välja, lufutasite
auto mootori ja ütlesite tütardele, et masin vajab
perandust. Seda ettekäänat kasutasite tütarde wi-

mihes ööklubise. Viimaks leidjite korraga võtme taskust."

Narth jai viimaks kõneanni tagasi.

"Teist tuleks hea jalapolitseinik, Dinn. Smeliff uugu, et teil on täiesti õigus. Välja arvatud see, et mina oleswat mootori lufutanud. Suht lufutas ja kaotas võtme. Mina leidjin juhustlikult teise võtme oma taskust."

"Teie ei tahtnud enne koju jõuda, kui jõe röövimine oleks toime pandud!" Dinni silmad löid wälku. "Surjus!"

Ta hääl muutus ähwardawaks jojinaks.

"Kuulge, Narth, ja pidage hästi meeles. Kui neiu peast langeb juuksefarmgi selle aja jooksul, mis ta wiibib teie kaitse all, selles majas, siis ei näe te Joe Drag rikkust iial, nagu oma kõrwu. Ma olen otsustanud teie uue sõbra tappa ja ta wiist juba teab seda? Kui ei, siis mõite teie seda talle minu nimel õelbal. Kuulake nüüd terawalt, Narth. Ma ei kuulu nende inimeste tilda, kes loobivad ähwardusi tuulde. Mu südametunnistusel pole juba wähe kollaseid ja walgeid elusid ja mu käsi ei wäri, kui pean saatma teie kollase sõbra ja mõne ta walgetest kaastastest puhastustulle. Pidage see meeles ja õelge, kellele waja! Ruth ei jää teie majja kauaks, kuid selle aja, mis ta teie katuse all asub, wastutate oma peaga ta juugolu eest. Kas saate aru?"

Stephan Narth hüüdis tõrjudes:

"Te waletate, waletate! Miks Ruth mitte midagi ei õelnud? Ma ei teadnud kallaletungist mitte midagi. Kas te arwate, et ma oleks Jing-Sul lübanud..."

"Ma pole Jing-Sust rääkinud," tantsustas Dinn. "Kust te teate, et see oli tema?"

„Noh, hiinlased...“

„Ma pole hiinlastest midagi rääkinud. Te andsite end ise ära, Marth! Hoiatan teid ja veel Ford hoiatan. Ting-Su ostis teid ära 50.000 naelaga, kuid te oleks võinud jaada poole rohkem. Teie teenistuse eest oleks ta valmis olnud maksma ükskõik kui palju. Nädala jooksul esildab ta teile arve. Ma ei tea, kuidas, kus ja kuna, kuid te peate maksma. Siis tuletage meele, mis teile ütlejin.“

Sinn tegi pausi.

„Näib, et see on kõik, mis tahsin teile öelda.“

Waadates viimast forda Marthile, pöördus ta ulese poole ja väljus. Kuid ta jella tagant kostis vihast, hirmust ja põlgatusest lämbunud hää. Sinn peatus ja kuulis üksikuid sõnu, mis tungisid Marthil ühes wahuga kõrist:

„...te ei abiellu Ruthiga, kas kuulete? Olgu ma neetud, kui lasen Joe Bray waranduse minna teie kättesjel. Tüdruk surgu pareml...“

Clifford ootas waikides, kuni sõnadewool lõppes.

„Lähendab, et te rääkisite öösel Ting-Suga. Kuipalju ta teile pakkus?“

Marth jooksis marru sattudes nooremehe poole, kuid pöördus järsku ümber, ei tea, mis kartes, pööras jella ja jookkis sijetubadesje.

„Meil tuleb pahandusi, Joe, ja kuna ja ise oled nende põhjusjeks, siis pead neid niilid jagama.“

Joe istus lamina ees, milles oli hoolimata joojast ilmast lõlke teinud, ja liigutas kõhule risti pandud sõrmi ükskõikjelt.

„Süba jälle wana jutt. Kuid räägi arusaadawamalt. Mis ja ütlejid?“

„Ütleksin: pahandused,“ vastas Tini rahulikult. „Su hiinlastest kaju poeg ja väheaustatud sugulane lepiti juba plaane, kuidas meiega jäädavalt arved diendada.“

Joe urises, võttis figari karbist, mis seisis laual, ja hammustas vihahelt otta.

„Kurad teab, milleks mul oli vaja sinu sõit!“ ütles ta nutuse häälega. „Oleksin pidanud Sangtani paigale jääma. Sa oled tubli poiss, Cliff, kuid liig metsik... liig metsik ja äge. Ting-Su oli kaju põlvnes väga hea laps. Lõhatsin teda hõrda, Cliff, ja kõike muud. Ma olen ju rikas kui Kröösus, kuid oskan ise vaevalt lugeda ja kirjutada.“

Cliff ütles laithvalt:

„Su tuludest poleks Kröösusete jätkunud Daberossi rahadekski.“

„Mul olid Ting-Su koolitamisega omad plaanid. Olen inglase, kes harimatu, kuid rikas ja oskab hästi hiinakeelt. Niijugulena vajasin hiinlast, kes oskaks ladinakeelt, algebrat, inglise kirjakeelt, prantsusekeelt ja muud.“

Ta ohkas ja wanguatas pead.

„Elu on väga naljakas!“

Clifford, kes võttis toa teises otsas saapaid jalast, urises:

„Oleksid sa ainus inimene, keda ma siin maailmas tohanud, siis ütleksin minagi, et elu on äärmiselt naljakas. Kas oled juba lehti lugenud?“

Joe noogutas ja näitas sõrmega lehtede paki.

„Jah, lugesin miljonäride tapmisest Gonanis. Kuid Gonanis veristatakse alati. Seal on liiga palju sõdureid ja kõik nad on liig naljakad. Kui keegi poleks sõdureid, siis poleks keegi ka röövlaid.“

„Kuu jookkul on seal tapetud üheksa miljonäri,“ jättas Clifford, „sõdurid aga on Honanis üle Hiina distsiplineeritud. Tapjateks olid need distsiplineeritud sõdurid ja nende lippudele oli kirjutatud: „Terwitame taevapoega.“ See tähendab, et nad ootavad uut troonikandidaati.“

Soe wangutas pead.

„Ma olen alati ütelnud, et hiinlastele ei tohi püsse anda. See rikub nad, Cliff! Sa arvad, et meie kontsessioonil võivad algada korratused?“ lijas ta erutatult. „Siis pean ma küll jalamaid Hiinasse sõitma.“

„Pole wiga, võid veel fiin oodata,“ vastas Clifford. „Ei usu, et korratused lewiks meie Hiinasse. Me maksame kubernerile selleks liig hästi, et ta julgeks jeda lubada. Kuid mitte korratuses ei seisja asi, waid üidse on Hiinas lood täbarasti. Kõigel sel poleks nagu omawahel siset, kuid jüski..“

Ta awas lauasahtli, wõttis wälja maakaardi ja Soe nägi, et kaart oli kaetud hulga wärkete, punaste ristikestega.

„Lehed nimetawad jeda „rahwa rahulolematu- seks“, seletas Clifford endise rahuliku tooniga, „mille põhjuseks peetakse küll riigi italdust, küll maawärijemist, mis juhtunud sadade mililide sauguel mäsjufohast!“

Wana Soe tõusis tugitoolilt ja waatas Linnile otja pilufilmil.

„Milles asi seisab? Kust ajast Hiina sõjad sind hirmutatavad? Näägid nii, nagu oléksid ise kolonel wõi kindral. Mis on? Meisse see kõik ju ei punku. Wõi arwos ja, et meidki ähwardab häda- vahi?“

Kinn pani kaardi korraltult kottu.

„Suured muudatused walitfufe koosseisus wõiwad meilegi tekitada hädasohtu,“ ütles ta. „Gonan lähed mulle wähe forda. See on rööwliste prowints. Kuid juba on Yunanis rahutusjed alganud ja kui Yunan jegab end wõitlusje, siis tähendab see, et wõitlus on wõtnud tõfise ja kauge ulatufe. Mingisugused jõud töötawad energiliselt uue keisri heaks ja mäsJuliste lipud on kõikjal ehitud „hea-tegewate fäte“ märgiga.“

Joe muigas.

„Noh, siis pole midagi karta. See wäike, kollide fildfond...“

„Rahesjat prowintsi haarata pole wäike asi,“ kakkestas Clifford. „Ja igas prowintsis on Fing-Su peaforter. Ta tiisfas meid kontjesfioonist jaadud rahagagi, luues jeltfi, mis wõistleb meie kontjesfiooniga.“

„Pole olemas midagi jarnast,“ ütles Joe kindlalt.

„Mine ja waata Londonis Pefingi maja, wõistlewa ühingu Londoni peafortorit ja keiser Fing-Su peaforterit.“

Wana Joe juu läks imestufega lahti.

„Keiser... hm! Nagu Napoleon... mis?“
Dinn noogutas.

„Kolme kuu pärast ta wajab hiiglasuuri summasid. Praegu toetab ta rahaliselt mõnda kindralit, kuid nõnda ei jaa kaua edasi minna. Tal on kawatfufes moodustada rahvusline sõjawägi Spadwelli juhatusje all, kes tunneb Hiinat hästi. Kui Spadwell wallutab Pefingi ja tõstab Fing-Su troonile, siis toob uus keiser kõigisje asjusje pöörde. Fing-Su arvates lähed kõik kergesti forda. Zumal jeda teab, kust ta niisugused mõtted pähe wõtab!“

Joe Bray maatas kohmetult ormale. Midagi ta näos üllatas Cliffordi.

„Do, see oled fina! Wana, kaval rebanel“ hüüdis ta.

„Nojah, see mõte jündis küll minu peas,“ tunistas wanamees häbiselt. „Kuid mis on selles siis halba? Sing-Su on auahne noormees ja ihkab kuulsust, minul aga on alati rikkalikult luulelendu. Cliff, oleks mul aega, ma kirjutaks wist küll romaane ja huwitavaid jutte.“

„Ja sina muidugi joonistaksid talle wärwifüllajate pildi sellest, milleks Hiina tõuseb tema haritud ja targa juhatuse all?“

„Nojah, natuke ka,“ ütles Joe, pihiides Dinni pillu mitte kohata. „Kuid ma tegin seda niisama, nalja wiluts, et poisile headmeelt teha. See oli paljas nali, Cliff.“

Clifford ei kannatanud wälja ja pahwatas noerma, kuid hetke pärast läks ta nagu jälle tõstjeks.

„Olgu süüdlane, kes tahes, kuid tagajärjed on ühesugused,“ ütles ta uuri waadates. „Kas oled kunagi linnupesti otsinud, Joe?“

„Poisifese põlvnes küll,“ wastas wanamees naeratahes, „olin selles wäga osaw ja löin üle kõik mängujelksilised.“

„Täna öösel waatame sinuua üle kollanokalise linnu peja,“ ütles Dinn.

22. peatükk. Sing-Su uus plaan.

Narth sõitis trammiga linna, sest ta auto motor oli peale õist sõitu, ei tea miks, rikki läinud. Ta ostis ühes jaamas lehe, kuid ei pööranud eri-

list tähelepanu kirjutijele, millel on pealkirjaks: „Seategemad käed — rahutuste põhjuseks Siinas.“ Tal ei tulnud pähe, et ta ise oli selle heakolalise feltliga suhetes.

Siinast oli tal üldse udune kujutus. Ta teadis sellest maast ainult niipalju, et üks ta jugulane oli seal suure varanduse kofku kuhjanud ja surses lõwioja temale pärandanud.

Narth oli ärimees ja nagu paljud ärimehed, nii temagi uhkustas sellega, et ei tea midagi, mis asub väljaspool tema äri filmaringi. Rõwvaliisi huwifid tal polnud, kui mitte arvestada, et ta mängis festpäraselt golfi ja armastas wabel sõpradega kaarte mängida.

Ariajamisel puudusid tal põhimõtted ja ta ei jalanudki seda. Ta ihlas kangesti suurt rikkust ja otkustas isa warandust pärides kõigest jõust abuda tulude juurendamisele. Kiirelt kaubanduslisi kogemusi omandades hakkas ta kahtlasi operatsioone ajama, mis wabel olid tulukad, wabel tulukad. Ta astus mõne aasta jookkul pankade ja kaubamajadega findlasse äriühendusse, warjates nende eest hoolega oma tegewuse tumedaid külgi.

Waterloo jaamas tuli ta trammilt maha ja astus wõõrastemajja, milles harilikult peatus linnas wiibides. Wõõrastemajas ootasid teda õise tseremoonia jaoks toodud riided. Talle walmistas isegi nalja see pealekäimine, millega Fing-Su fundis teda neid selga ajama.

„Mantel, walge kaelafide ja frakk,“ nõudis hiinlane. „Mute liigete wastuwõtmine on meil wäga huwitaw. See siinnib praegusaegsete tseremooniade ja muistsete kommete seguga.“

Narth käsks endale numbrituppa teelaua fatta. Teed tuues teatas teener Spadwelli tulekust. Major astus uksest fisse küsimusega:

„Mis õffel juhtus?“

Stepan Narth raputas ärritatult pead.

„Ei tea. Fing-Su tembud ei meeldi mulle. Ma... ma mõtlen temaga kõik sidemed katkestada.“

„Wõi nii?“ ütles major ükskõiksest ja istus toolile. „Teie asemel ma mõtleks enne hästi järele, kui teha mingisuguseid otsusi. Arge kartke, tüdrukut ei ähwarda mingi oht. Fing-Su juhtub te masje juure austusega. Kui ta pole loll, siis võiks ta hünlaselt kergesti kõik saada, millest naised unistavad.“

„Aga mis siis?“

Spadwell wiipas kärjtitult.

„Fing-Su tahab sellega Clifford Dinnile surwet avaldada.“

Major tõusis, käis edasi-tagasi ja raputas figari tuha kaminasse.

„See toob teile ilusa summaheje, Narth, kuid ei näua teilt midagi peale waiwimise ja sõnakuulmise. Te leiate isegi, et jeda pole palju. Fing-Su arwab, et te võite talle olla väga kasulik.“

Major waatas Narthile terajelt otja.

„Teile tehahe mististi esildbus Deggati asemele astuda.“

Stephan Narth imestas.

„Deggati asemele? Mulle näis, et ta on teile suur sõber.“

„Sõber wõi mitte sõber,“ wastas Spadwell põiklewalt, „kuid Fing-Su arwab, et keegi lobijeb wälja meie saladused.“

Järjult tooni muuttes ütles major forraga:

„Dinn on Londonis. Loodan, et te teate jeda?“

„Ma ei jälgi teda,“ wastas Narth kuiwalt.

„Aga oleks waja küll,“ jähwas major palju tähendamalt.

Ta oieks wõinud lifada, et Sing-Su oli wälja mõelnud uue plaani — nii terawmeelje ja kawala, et Ruth Brand wõis nüüd päästa ainult üks inimene maailmas, efsimatult tabaw mees Sang-tanist. Et plaan mitte ei luhstuks, selleks oli waja jeda inimest hoolega filmas pidada.

23. peatükk. — Mikrofon jõögitoas.

Clifford sõitis oma majja einele ja einetas üksi. Loast wäljudes andis ta Zoe Brayle kõwa käsu kogu aeg majja jääda, ja lukutas ise wälis-ukse, kuna kartis, et puhast õhku armastaw wanamees ei malda kawa luku taga istuda. Oma kabinetist helistas ta Leggatile.

„Mister Leggatit pole kodus,“ wastas teener.

See oli kell üks päewal, kell kaks aga sõitis Leggat ise maja ukse ette ja kõlistas awalikult „Slaters Cottage“ uksefella. Dinn wiis Leggati jõögituppa, lukutas ukse ja ütles rahulikult:

„Te olete hullunud, Leggat. Kuidas te julgesite päiße päewa ajal minu juure tulla?“

Leggat wastas närwilikult:

„Seepärast, et eelistan päewawalgust ööpimedusele. Miks peaks minusugune seltskondliku seisukohaiga inimene oma tuttawaid tingimata õõsel külastama? Sing-Su ja ta käsilased käigu minu pärast kas wõi põrgu.“

Ta naeris, kuid ta naer ei hakanud Cliffordile külge.

„Te tegite äärmiselt rumalasti,“ ütles noor-mees. „Ma palusin teid kodus istuda ja oodata, kuni teile helistan. Arge ärritage Zina-Sut liigselt, sõber.“

„Lühja kahi“ ütles Deggat hooletult käega liines. Ta läks puhveta juure ja walas endale whiskyt. „Kas arvate, et ma jeda kollanägu kardand? Te unustate, Dinn, et olen Hiinas elanud ja tunnen hästi jeda rahwast. Mis aga puutub salajelti..“

Ta raputas pead ja naeris jälle.

„Kallis sõber,“ jatkas ta klaasist juures. „Kui teine meist peab end rumalalt ülal, siis olete see teie. Te olete mult jelleks küllalt teateid saanud, et Fing-Su iga minut wõimudele wälja anda ja wõlla jaata. Te olete rikas mees. Andke hiinlase luuramine salapolitsei hoolde ja istuge ise wagu-jalt kodus. Urge toppige nina sinna, kuhu pole waja ja nautige elu. Teie asemel mina küll teeks nõnda.“

Clifford ei pidanud tarwilikuks majorile helda, et oli juba käinud ajumaade wälisministeeriumis. Kuid kõikjal wiisakat umbuskku kohanud, mis ajas ta maru. Wälisministeeriumil oli teada, et Fing-Su wabrik ostab rifutud kuulipildujaid, kuid teeb jeda awalikult, ilma mingi saladuslikkuseteta. Wälja wedada neid Inglismaalt ilma loata ikkagi ei lasta. Kui hiina jelts pöördub lubapalwega ministeeriumi poole, siis waatawad wõimud sellele kui eurooplaste poolt efsildatud palwete: „Ariasjus me ei saa wahet teha kollaste ega walgete wahel.“

Kõike jeda kuulas Clifford Dinn ministeeriumis warjamata kannatamatujega, jättis jumalaga ja läks.

„See Fing-Su on mind ära hiiüdanud,“ jatkas Deggat. „Ta pole mitte ainult hiinlane, waid pealegi kardetaw hiinlane. Ometi olen tema heaks wäga palju teinud. Ei, nüüd on sellest willand

minu ja tema vahel on võit lõpnu! Kas tahate „Umgenit“ läbi otsida, nagu teil soovitasin?”

Clifford noogutas. Ta oli järele kuulanud ja teada saanud, et „Umgeni“ seisis Londoni sadamas. Tema nõuandel olid sadamavõimud laeva hoolikalt läbi otsinud, kuid polnud midagi leidnud peale harilikude kaupade, raudlabidate, kastide, kuitvade mafaronide jne.

„Kurad võtaks!“ hüüdis Leggat kulme kortsutades. „Ma tean, et „Umgeni“ pidi kuulipildujatega laaditama...“

„Täna õhtul võnnatakse ta ankur üles,“ vastas Cliff, „ja fogu hiinlaste osavus ei aita teda enam uuesti laadida ega lofsida.“

Püüeline tühendas whisiskyklaasi ja kõhatas.

„Koh, ja kurad temaga, jelle hiinlasega! Ta on mind ära hüüdanud! Sidusin end temaga atruult seepärast, et pidasin teda kanaks, kes surmani mu nee kuldmine.“

„Lähendab, et te ei saa teda nüüd enam nõnda tajutada kui varem?“ ütles Ginn muiates. „Sa nüüd olete valmis oma endise peremehe jäänused praagina välja müüma. Koh, aga mis Spadwell mõtleb?“

Leggat kehitas õlgu.

„Spadwelli ma pole kunagi armastanud. Need endised sõjamehed on mulle vastikud. Ta on Fing-Su staabiülema ja weedab fogu päeva Hiina kaartide ja mingijuguste sõjaliste dokumentide tuh-nimise kallal. Ta seadis Fing-Suga äsja kottu Hiina juhtnöörid.“

„Sõjavägedele?“ küsis Cliff kärmelt.

„Sah, midagi jellelaolist.“

Clifford fergitas hoiatavalt käed ja Leggat jäi wait. Ühele foputati ja teenija astus jisse.

„Unustasin teile ütlemata, sir, et täna käisid telefonitöölised teie telefoni parandamas.“

„Parandamas... mis see tähendab? Miksi telefoni?“ imestas Linn.

„Nad ütlesid, et te kaebasite, et telefon töötawat halvasti. Nad panid üles uue aparadi.“

Linn mõtles hetke.

„Nad käisid jelles toas?“

„Jah, sir,“ vastas teenija. Neil oli posti-telegraafi valitjuse tunnistus kaapas, kuid ma olen niijuguiste paberite seletamiseks liig wana. Seisin kogu aeg toas, kuni nad olid aparadi üles seadnud, sest kuidas ja usaldab mõõraid inimesi.“

„Mhaa!“ hüüdis Linn rahuldatult. „Kuhu nad ta ajetajid?“

Söögitoa nurgas seisis juur raamatukapp. Selle ja seinä wahel oli telefoni koht. Teenija näitas põrandale asetatud puukasti, kinnine tolli pikkust ja nelja tolli laiust. Kasti esikülge olid augud puuritud, tagant aga tuli peenise traat ja kadus pisutesse, waewalt märgatavasse auku seinäs.

„Mis see on?“ küsis Leggat kulmi kortsutades.

„Mikrofon,“ vastas Linn lühidalt. „Meie kõnelus on kuulatud.“

24. peatükk. — Cliffordi plaan.

Clifford Linn awas aina ja waatas wälja. Traat wiis pifi seinä puude wahäle.

„Sea küll, Mary, mõite minna,“ ütles ta teenijale ja ronis Leggatile tähelepanu pööramata ainalt wälja.

Traat wiis puude wahelt autokuuri pööningul ajumasse juhi tuppa. Tuba oli alati tühi, sest autojuht magas linnas.

Kuuriist wiis kitsas trepp juhile määratud tuppa. Clifford lükkas ukse lahti ja astus tuppa. Pörandal wedelesid riidelapid ja paberid, mis endine elanik oli siia jätnud. Seina ääres seisis paljas raudwoodi.

Clifford leidis nurgast samajuguse puufarbi, mis oli ta söögitoas seisnud. Farbi kohal seinal rippus telefoniparaat, mille kuuldetoru poldud rutuga jõutud üles riputada.

Toas luuranud piilur oli nähtawasti Cliffordi tulekut näinud ja õigel ajal põgenenud. Kuulates mikrofoni abil seda, mis toas kõneldi, teatas ta ühtlasi kõigest telefoniga Ting-Sule.

Uuesti autokuuri lastudes kohtas Dinn juhti, kellelt kuulis, et see oli maja ümber näinud mustaverd, pikka, sõjameheliku sirussega meest. Kirjeldus wastas täiesti major Spadwellile.

Clifford tuli söögituppa tagasi ja leidis Deggati erutatult whisky-pudelit tühjendamast.

„Mis on juhtunud? Seletage, jumala pärast, milles asi seisab,“ palus Deggat filmi walgutades. Ta oli whiskyist ja hirmust kahwatu.

Dinn jutustas talle awameelselt kõik.

„Te peate olema äärmiselt ettevaatlik, Deggat,“ lijas ta. „Kui Ting-Su kuuleb, et olete ta ära annud, siis ei maksa teie elu krossfigi. Täna öösel tapawad teid hiinlased. Minus lootus seisab selles, et see, kes kuulas, ei tunnud ära teie häält.“

Clifford ei tahtnud Deggatile öelda, et tema armates oli Spadwell ise kuulanud, ja see juho ei wõinud Deggati häälega eksida.

„Fing-Su... tühja fahl!“ ütles Leggat kääga liües, kuid ta hääl ei kõlanud enam nii findlalt kui ennist ja hoolimata piibudest ei saanud ta hirmuilmel näolt kaotada.

End uuesti pingutades naeris äraandja teeseldes.

„Kallis sõber, te annate asjale liig suure tähen-
duse. Kas' Fing-Su teeb, mis tahab, ma ei hooli
jellest.“

„Miksal näeme üksteist järgmine kord?“ küsis
Dinn.

„Somme ööjel,“ vastas Leggat. „Somme on
maailm istung kes lollis ettevõttes. Viimast korda
lähen.“

Dinn silmitas teda tähepanelikult. Mehe nägu
oli murelik ja tõsine. Clifford tundis hästi hiin-
laste iseloomu ja ei kahelnud hädaohus, mis ah-
wardas tema ees seisvat inimest.

„Kuulge, Leggat, homme öösel ei tohi teid enam
olla Londonis. Kui mõtate kuulda head nõu, sõi-
dote Inglismaalt ära. Sõitke Kanadasse. Som-
me hommikul läheb laenu teele ja kui ruttate, jaate
weel passi ning pileti.“

Leggat istus lauale ja lõi whiskeypudelil tõrme-
dega trummi.

„Ma ei kuulu pagejate filda,“ ütles ta välja-
tuhjumalt. „Viisugune hiina tüli pole weel jün-
dinud, kes suudaks mind sundida Inglismaalt lah-
kuma. Sa pidage meeles, Dinn, ma murran jeli
linnul weel kaelal...“

Clifford ei kuulnud. Ta mõtles tagajärgedest,
mis nüüd olid oodata, kus Fing-Su teadis Leggati
kõnelusest temaga. Soovitatades Leggatil weel kord
olla ettevaatlik, jaatis ta tema uulitsale ja ootas,
kuni talliauto rihutas minema.

Hädaoht, mis Deggatit ähvardas, oli kahtlemata suur. Kui kaugele Fing-Su peaks küll minema? Dinni arvamine „heategivatest kätest“ oli Deggati ja Joe Bray armamisele hoopis vastupidine.

Beale lõunat sõitis Dinn Scotland Yardi ja eelildas jalapolitsei kõrgemale ülemusele välisministeeriumi soovituskirja. Kõnelus kestis kaua ja Dinnile läks viimaks korda jalapolitseid nii kaugele jaada, et temalt võeti peahool ja tahtsi see jalapolitseinikkude ülesandeks. Scotland Yardiist sõitis Dinn Slaters Cottage'i, muretsedes kogu aeg Ferdinand Deggati jaatuise pärast.

Maja uks oli lukus ja Clifford leidis Joe mõdrastettoa diivanilt istumast. Nähes oma noort sõpra, hakkas wanamees tormilikult kaebama wabaduse röövimist. Ta ütles, et polnud jina tulnud luku taga istuma. Dinn mõistis, et wanamees polnud täitnud kodusistumise lubadust ja wahistatus niid end kaitsma.

„See rikub mu terwist ja tuju,“ kaebas ta, wahitides süngelt toanurka.

„Kas käifid majast wäljas?“ küsis Clifford.

Suurt hädaohtu sellest ju polnud, sest ümbruskonnas ei tundud keegi Joe Brayd näo järgi ja keegi ei aimanud ta sõitu Inglismaale. Hädaoht seisis ainult selles, et teda wõis juhuslikult näha Fing-Su.

„Jah, ma wäljusin, et lilli noppida,“ tunnistas wanamees. „Sa tead, Cliff, et lillilõhn toob mulle hea tuju. Si, jina ei saa sellest aru! Sa oled liig kare, liig maine inimene. Kuid mulle awaldamad käokellad...“

„Käokellad ei õitse enam, ja mõtled pohlamarssi.“
Lakkestas Clifford külmalt.

„Ei, kätellad,“ ütles wanamees kangekaelselt noogutades. „Neid õitseb palju puude all. Sa pean sulle ütleva, Cliff,“ — wanamees naeratas rahuldavalt — „et kohtasin nii ilusat tütarlast, nagu seni elus pole veel näinud!“

Clifford vaatas talle kahtlustavalt otja. Joe Bray punastas. Imelik, kuidas punastas see terasnärvide ja tahtejõuga inimene, kes oli waehest mehest tõusnud rikkuse harjale ja kirjutas nüüd Hiina prowintside kuberneridele külmawereliselt seadusi! Clifford kehitas arusaamatujes õlgu.

„Mis sest, et me kohtasime ja jutlesime?“ wastas Joe wäljakutsuwalt. „Ma pole veel wana. Olen kõigest wiiekümne aastane..“

Ta vaatas Cliffordile kahtlustavalt otja.

Wäheseid peawad mind wiiekümneaastaseks. Ma näin palju noorem. Eks sinugi meelest?“

„Pattude järgi wõiks sind pidada saja-, mõistusest aga kümneaastaseks,“ ütles Clifford naerata-des. „Kes see neiu oli, Joe?“

„Ei tea. Sale, ilus tütarlaps, väga ilus. Tal olid küll punakad juuksed, kuid see öeldakse olemat hea jüdame ja huure mõistuse tunnusmärk. Ah, milline tütarlaps!“

„Sale tähendab sinu pilgu all muidugi paksu?“ sõhwas Cliff kule kortsutades.

„Ja-jah, ta on väga ilusate wormidega,“ noogutas Joe, „ja noor kui kiiuke. Üle 25 teda kuidagi ei wõi pidada. Sa milline kehahitus! Cliff, milline jumel! Õitsew roos!“

„Punapea, ütlesid?“ jatkas noormees küsitlust. „Kas sa ei küsinud, mis ta nimi on?“

„Ei, ei küsinud,“ haamus wanamees. „Minult halwasti kaspatatud inimesed küjwad inimeste nime, kellega nad..“

„Oleks ja küsinud, oleks ta vastanud, et ta nimi on Mabel North.“

Banamees lõi imestades käsi kokku.

„Mabel North? Mis? Minu oma onutütar?“

„Ta on julle samajugune onutütar kui mina sulle onupoeg,“ ütles Clifford. „Kõik see sinu jugulus on kümnes wesi filehappel ja parem oleks, kui ja sellest ei räägiks. See neiu on siiruga kinnenda põlwe jugulane ja teie ühist wõrd ei näeks juureksetegewaklaasi allgi. Kuid, jumal tule appi, Joe, sinu ees wõtab mees pähe ja armub esmakordselt!“

„Olen kõigest wiiekümneaastane,“ pomises Joe. „Minu ealistel meestel on harilikult naiste juures rohkem edu kui sinu juugustel poisjõestel.“

„Goodan, ja ei ütelnud talle, kes oled ja milleks siia jõitsid?“

„Ei, ma ainult riipasin, et minust ei tohi arvata mu wälimuse järgi.“

„Et oled põhjatu rikas ja muud? Noh, kas tüdrukud silmad hakkajid põlema?“

„Ma ei mõista, mida sa tahad ütelda?“

„Smelik inimene oled sa, Joe,“ ohkas Clifford. „Noh, ja mis teeb Hiina kuli?“

„On täies korras. Palus kogu päewa end lahti lasta, kuid ma ei tahtnud enne sinu tagasitulekut.“

Clifford läks sõnalausumata sahwrisse kus lamas haawatud kuli lukutaga. Saawa waadanud ja uuesti sidunud, ütles noormees hiinlasele:

„Ma ei mõtle teid tappa, waid lasen wabaks.“

„Kaske mul enne päikese loojenemist ära minna,“ palus hiinlane. „Olen siin wõõras ja kardan, et ei leia pimedas teed linna.“

Ta toon äratas Cliffordis kahtlust.

„Söber, teil on minu majast lahkimisega liig suur rutt. Olge hea, ütlege, miks.“

Hiinlane pilgutas waitides filmi.

„Te tunnete hirmu, mõeldes, et öösel võidakse teid tappa — ühes minuga?“

Kuli kollane nägu moondus hirmust. Ta vaatas Linnile häbiselt otse ja pomises:

„Kad ütlevad, et olete saatan ise ja ostate lugeda mõtted inimeste südames. Te räägite tõtt — hiinlase hääl väljendas meeoleheidet — „ma kardan surma. Ma hukkun, kui jään ööseks teie majja.“

Clifford wilistas taha.

„Mis kella aegu teid surm ootaks?“

„Kaks tundi peale kuu tõusu,“ vastas hiinlane ja Clifford noogutas.

„Siima, laske jalga,“ ütles Clifford, wabastas hiinlase ja juhatas teed Londoni.

Joe juure tagasi minnes jutustas noormees, mis hiinlane oli rääkinud.

„Kallaletung tuleb täna öösel. Beame otsustama, mis teha. Kas Scotland Yardi telefoneerima, sada politseinikku välja kutsuma, häbiga Londoni pagema või kohalikule politseile teatama ja need aujad, perekonnaga koormatud inimesed jätta hiinlaste löökide alla? või aga jääda paigale ja alustada ise waenlasega werist wõitlust?“

Ta naeris taha ja pilgutas Joele filma. Joe vastas talle lagilewa naeruga.

Slaters Cottage seisis juurest teest ja külast kaugel. Digemaks majaks oli Karthi willa ja teigest küljest Lord Rowsley tühi suvila.

Slaters Cottage tagaküljel laiutasid inimlagedad golfiväljad.

„Nad tahavad meil süles seljast kikkuda, Zoe, ja kaelad määnata. Kui Spadwell neid ise komandab, siis peetakse võitlust täielikus vaikuses. Ting-Su ei ujalda seda ülesannet arvatavasti kellelegi, peale oma austatud ja kogenud staabiülema.“

Ohu ligines ja lastud päike wajas läände kogunenud pilwede taha. Clifford Linn otjastas järreläänud aega kasutada Narthi maja külastamiseks. Ta ei astunud majja, teades, et külastamine ei meeldi peremehele. Noormees läks ümber aia, lootes kuskil afnal näha neiu warju. Ruth kõrdis tenniseplatstil.

Clifford hüüdis teda ja teatas, mis oli tema julgeolu heaks teinud.

„Minu arvates lahendub kriis nädala jooksul. Böörafin asjale välisministeeriumi tähelpanu ja näib, et humitafin Scotland Yardigi ülemust.“

Ruth raputas pead. Ta filmis oli meelesheide.

„Ei mõista, mis on kõigi nende segaduste põhjuiks. Kas tõesti see kõit sünnib jee pärast, et Ting-Sul puudub üks aktfia?“

Noormees kinnitas jeda.

„Ons jee tõesti nii tähtis? Mister Nartth püüdis mulle seletada, kuid ma jain halvasti aru.“

Nad kõndijid lopjakaft lehestikust warjatud puiesteel. Majast polnud neid näha. Clifford seletas neiuale lühidalt neljakümne ühefia asutamiskakftia loo.

„Ma olin alati arwamijel, et Zoe ei ole kõlbulit oma raha ja aktfiatega targalt ümber käima. Neid aktfiaid wõiks õieti nimetada juhataiskakftiaiks, sest kel neid enamus, selle käes on konfessioonide juhatus. Tingimuse järgi pidi mulle kuuluma 25 ja Zoelle 24 aktfiat, kuna jee meist, kes elab teisest

üle, pärib teie aktšiad. Ma wiibisin äriasjus Pe-kingis, kui jain Joelt telegrammi küsimusega. Kas mul on midagi selle vastu, kui ta annab oia oma aktšiatest Fing-Su wanale ijale. Rahjuks olin Sagntaniist lahkudes Joe jätnud täisõiguslikeks direktoriks. Tagasi tulles kuulsin, et wana nähr oli annud hiinlasele poole oma aktšiatest, arwates, et nad ei maksa midagi, kuna neid böršil ei foteeritud. Ja pärast selgus weel, et ta oli ülejäänud aktšiad annud hiinlase pojale. keda kaswatas rumalast peast omal kulul Inglise õppeajutustes..."

"Jah, nüüd saan aru." ütles Ruth. "Teil on aktšiate enamused ja te ei taha oma õigusi kellelegi anda."

Clifford naeratas.

"Joe wõttis oma imeliku tarkusega lepingusie punkti, mille järgi ühe kaaslase surma puhul ta aktšiad lähewad teie omandusse. Nõnda on Fing-Sul jellega kahetõrdune wõimalus..."

"Lähendab, et teid tappes ta pärib teie aktšiad," lõpetas neiu.

"Sellest mõttest näib ta nüüd loobuwat," sõnas Binn. "Jest ta teab, et kui mind jäna tapetakie, wangistawad salapolitseinikud ta homme. Kuid siiski — ta on ju hiinlane ja hiinlase südamesse ei näe nii kergesti. Hiinlane haudub juuri plaane ja ei lepi mingil tingimisel äpardusega. Fing-Su on nüüd kõigeks walmis."

Nad käisid mõni minut waikides, siis küsis neiu:

"Kui ta mind rööwib — eks kõla see nagu romaaniist lugedes? — mis kasu tal jellest siis on?"

"Ta nõuab mult lunastust," wastas Clifford rahulikult. "ja ta teab, et ma makšan jelle."

Ruthil tõusis veri põske. Ta pöördus kõrwale, et Clifford ei näeks ta nägu.

„Ma ei mõista, miks peaksite mind välja lunastama, mister Linn,“ ütles Ruth häält taandades. „Tahtsin teile ütelda, et nüüd, kus selgunud, et mister Bray elab... mul pole enam tarvis teiega abielluda. Ma olin jelleks valmis ju ainult mister Karthi nõudmisel.“

Neiu oli jeda väga raske öelda, palju raskem kui ta oli ennustanud. See tegi talle tusta... Ruth vaatas aralt Dinnile. Noormees vahtis, kuid ta nägu oli jünge ja murelik.

„Sa teil endal ka pole minuga enam vaja abielluda.“

„Sah, tõst, põhjusel, mis nõudsid mu abiellumist, on nüüd kadunud,“ ütles Clifford, ja ta üskõitset häälekõla kuuldes läks Ruthi jüda kivisteks. „Joe Bray imeliku palve täitmiseks pole enam vajadust. Sah, teil on õigus! Kuid nüüd on mul teine põhjus, miks tahan teiega abielluda.“

Clifford kaelustas Ruthi hellalt ja surus ta rinnale, kuid ei saudelnud. Ta vaatas neiu imeliku ilmega otja ja neiu luges neist sõnu, mida noormees ei tahtnud väljendada.

Raugelt kostis tume kõuemüra. Clifford taganes õhates, võttis käed neiu õlgadelt ja vaatas talle silma.

„Reedel tulevad ses majas puksad,“ ütles ta lihidalt, surus neiu järju liigutusega rinnale ja juudles teda.

Uim pimenes, kui ta jõudis Slaters Cottagesse, ja taevast langesid esimesed vihmapiisad.

„Dorm tuleb, Joe,“ ütles ta mõrastetuppa astudes. „Kas me kollane mõrtjufas on juba ära läinud?“

Joe fathis täiskirjutatud lehe kohmetult käega.

„Mis ja seal teed? Kas kirjutasid uut testamenti?“

Mister Bray kõhatas ja Linni peas tärkas hirmus kahtlustus, millest sai kiirelt weendumus.

Mõni aasta tagasi oli Joe tunnistanud, et armastab omi tundmusi paberile välja malada. Ta oli Linnile isegi oma argade kirjanduslikkude katsete kaustiku lugeda annud.

„Kas ja ei kirjuta luuletusi, Joe?“ küsis Clifford sosinal.

„Do, ei, mis ja nüüd!“ ütles Bray waljusti: „Kuid kurat mõtaks! Jumala eest, mul tuli täna wäga ilujasti!“

Wälk walgustas metsa ja maja aknaid ning uus kõuemürin käristas õhu.

„Zeus vihastab,“ sõnas Joe luuleliselt.

„Nüüd on sinu kord munarooma teeta,“ katkestas praktiline noormees oma wana jõbra luuletuhina. Mõlemad läksid kööki ja hakkasid walmistama khtjat õhtusööki.

Torm läks lahti ja kell üheksa oli metias pime nagu õõsel. Clifford lukutas lungid ja pani neli jahipiissi wõorastetuppa diiwani nõjale.

„See ilm tuletab mulle meeles päewi, mis weefin Garbinis 1886. aastal,“ ütles Joe altkulmu lauale waadates, kuhu oli jäänud lamama ta kirjanduslikkude harjutiste käsikiri.

Ta waitis ja pomises:

„Arwutasin, et ta on minuga järgmises suguluses: Tema isa abiellus minu täditütrega.“

„Mis ja seal lobised?“ küsis Clifford imestades. „Kellest ja räägid?“

„Te ma jt,“ wastas mister Bray lühidalt.

Nähtawasti oli Mabel wanamehe tundelikkude südamesse jätanud kustumatu mulje.

„Loodan, et see torm teda väga ei lohuta, ehkki tütarlapsed harilikult väga kardavad wälku..“

„Mis aga puutub minusse,“ ütles Clifford, tuues kõõgist pannil aurawat munarooga, „siis olen väga rõõmus, et torm juhtus täna, aga mitte homme. Kui meil on määratud uppuda, siis on parem uppada kuupaistel.“

Soe Bray fergitas inimestades kulme.

„Miks uppuda? Kus me sinu armates peatšime uppuma?“

„Merel, aurikul,“ wastas Linn munarooga suhu pistes.

25. peatükk. — Mabel saab kirja.

Miis Mabel North polnud tüdruk, kes oleks kartnud müristamist ja wälku. Ta tundelikum õde istus hirmunult ülewal oma toas, Mabel aga käis närwiliselt all edasi-tagasi, jutustades kaaslastele hommilikul juhtunud sündmusest.

„Kulle mõidakse öelda, et ta on wana, kuid mina leian, et ta on lihtsalt täiskaswanud ja küpse eas mees. Beale jelle on ta hirmus rivas, kas kuuled?“

Mabeli enese ütluse järgi oli neiu 25 aastane. Ta oli paks ja noormehed, kes temaga õhtutel tantšisid, olid rõõmsad, kui tuli võimalus teda istuma wiia. Tal oli palju meelitajaid, kuid ükski polnud talle weel tõsiselt tundmuši awaldanud. Kogu eluaja jookšul oli talle tehtud ainult kaks abieluehildust: ühe wõimatu wälimumšega noormehe poolt, kes esitles tantšul ja osutus pärast suure teatri wäikšeks näitlejaks, ning ühe ta isa äri-

kaaslaste poolt, kes oli äsja oma teise naise kaotanud ja töttas nüüd kolmandat kojima.

„Mulle meeldivad temavanused mehed, Ruth,“ ütles Mabel kindlalt ja palus uue walgujähwatuje järgi: „Ole hea, tõmba kardinaid akna ette.“

Ruth oli üllatunud. Siäl polnud Mabel tema wastu olnud nii lahke ja jüdamlik. Neiu oleks väga tahtnud teada, kes oli see tundmatu mees, kes oli Mabelile nii juurt mõju avaldanud.

„Moorimehi ei wõi kunagi uskuda. Ma ei kannata neid tuulepäid poisikehi. Mul on tegemist küpses eas mehega, kes muinasjutulikult rikas! Ta ütles, et tahab osta lord Rowsley mõija. Ta peab praegu läbirääkimisi juure maja ostmiste asjus Londonis ja tal on kolgi luksusaütot... mõtle ometi, termelt kolm!“

„Kuid kes ta on, Mabel?“

Mabel kohmetas. Oma naiseliku argtusega polnud ta julenud wõõra nime küsida.

„Ta elab siin, meie naabrujes. Mulle näib, et tal on meie läheduses oma maja.“

„Kui wana ta on?“

„Minu arvates wiiekümneaastane,“ wastas neiu ja hüüdis unistusi korraga katkestades: „Sumal, milline torm! Ruth, mine jelle rumala lapse tuppa ja waata, kas kõik on korras!“

„Kumal laps“ istus toolil, ajaleht pea peal. Dattü keeldus istmest tõusmast ja kõwasti linnipandud luukidega toast lahkumast.

Wõõrastetoas wõttis Mabel Ruthi wastu ootamatu küsimusega:

„Kas sa ei tea, kas sinu poisile pole tulnud külaline?“

Ruth ei saanud koke aru. Ta polnud iial Clifford Dinnist mõelnud niisuguste wäljendustega.

„Pois? Sa tahad wiist öelda: mister Linn?“

Ta aimas filmapiltjelt. Mabel oli kohanud Zoe Grayd. Neiu juutis waewalt naeru hoida ja pöördus kõrwale, et onutiitar ei näeks ta näoilmet. Õnneks oli Marthi wanemal tütrele jelleks liigselt oma mõtetega tegemist, et weel imestust määrgata, mis ta sõnad äratasid.

„Ma küsin seepärast, et minuga jumalaga jättes ta läks Slaters Cottage poole. Mul tuli pärast pähe, et väga wõimalikult ta elab jelle Linni juures, kes, nagu ja ütled, on väga rikas ja kel järelikult peawad olema ka rikkad sõbrad.“

Ruth ei wastanud. Ta ei tahtnud öelda Marthi tütrele, kes jelle juhuslik tuttaw oli, enne kui polnud Cliffordiga jes asjas nõu pidanud. Neiu mõtles endamisi, mis Mabel küll ütleb ja teeb, kui kuuleb tõde.

Oli umbes kell 10 õhtul. Marth polnud weel linnast tagasi tulnud. Uksele koputati. Lorm oli natuke waiibunud, ehkki weel müristas ja jadas kaugegete wätkude sõhwides. Ruth läks uksele ja nägi firjakastis ümbriku. Sel oli pealkiri: „Miss Mabel.“ Neiu andis firja edasi. Mabel haaras firja, awas ja leidis ümbritust korralduslikult korrutatud lehe. Ta luges ja ta filmad hakkasid hiilgama.

„Kuuletused, Ruth!“ hüüdis ta hingeldades.

„Kui imelik on elu! Süüd ja surm —

Sa kallima weel leiad,

Kui kuldne päike õhtus... .

Ent usu mind, mu neiu,

Ma polegi weel wana—

Rõigeft 51-aastane!“

Ukseri polnud. Mabeli filmad järeksid õrnest.

„Kummaline kuuletus! Ta ise tõi jelle ja las kis firjakasti. Kui armas temast!“

Mabel hüppas üles, jooksis eesttappa ja avas ukse. Mias oli pime, kuid neiu näis, et puude vahel vilkatas inimeje mari. Mihm oli peaaegu üle läinud. Kas joosta järgi armjale tundmatule? Kuid kuidas ta vaatab jellele? Kas talle ei näi vahest, et neiu peab liig awalikult tema peale jah-ti? Kuid jelle kella aegu wiis Ruth harilikult kirju tee ääres asuwase postkasti. See oli päris uju-taw ettekäine.

Rohkem kahtlemata jooksis Mabel trepist alla ja läks mööda puisteed wärawa poole. Wärawal ei olnud kedagi. Mabel seisatas ja waatas pimedas ringi. Ta arwas, et oli wiirastust näinud.

Korraga waldas teda hirmutunne ja külmatä-rinad jooksid tal üle selja. Ta pöördus ümber ja juutis waewalt astuda kaks sammu, kui midagi peh-met ja musta langes talle pähe, teegi wajutas käed ta juule, pigistades furgust tungiwa hirmufija. Neiu kahmati kätele ja kanti ära. Ta kaotas mee-le-märfuse.

Ruth ootas mõni minut wõdrastetoas. Mabel ei tulnud tagasi. Neiu awas wälisukse ja waatas aeda. Kaks kauge wälku walgustasid taewa, puud ja tee. Med oli kühki.

„Mabel!“

Ruth hüüdis teda weel kord waljusti, kuid was-tust ei tulnud.

Ta jüda hakkas ärewalt põffuma.

Wõdrastetuppa tagasi minnes hõifas ta waljusti teenrit. See oli aeglane ja paindumatu inimene. Ruthil tuli teda oodates pomm meele, mis Dinn oli talle annud. Neiu jooksis ruttu trepist üles, oma tuppa, ja jõudis enne alla tagasi, kui teener tuli.

„Mis Mabel on wälja läinud? Küll ta tuleb roarsti tagasi, mijs.“

Teener läks uffe juttre ja waatas arast wälja.
Raugel jähwišid wälguđ.

„Ei, mišs, wabandage... ma kardan wälku...“

„Järgnege mulle!“ kästis neiu ja jookšis majast wälja.

Kuid teener ei julgenud talle järgneda. Tema arwates ei kuulunud õised uurimiskäigud, pealegi weel tormise, hädaohtliku ilmaga, ta teenistuskohustuste hulka.

Ruth läks üffi.

26. peatükk. — Ruth päästab Cliffordi.

Clifford Ginn istus maja läwel, hoides püšši põlwele wahel, kui Joe tuli tagasi, walgustades teed taskulambiga.

„Kus sa hulkusid?“ küšis Clifford imestades.

„Ma mõtlesin, et sa heitsid magama!“

„Salutasin natuke,“ wastas Joe põitlennalt.

„Magasin tagaukse juures. Wärskes õhus magamine on wäga terwiseks.“

„See küll, maga kus tahad,“ ütles Clifford karmilt, „kuid pea meeles, et mets kubiseb hiina kõriloikajatest.“

„Naljakas,“ pomises Joe ja läks majja.

„Wõib olla, et sul on see naljakas“, ütles ta noor sõber õlgu kehittades, „kuid siis on weel naljakam, kui sind hommikul leitakse metsast läbilõigatud kõriga.“

„Wiiskümmend üks!“ ütles Joe teda mitte kuulates. „Teadku kõik seda täpselt.“

Neg polnud kohane Joe Drayga ta wanušeft waielda. Ohtu jookšul oli Clifford metšas teinud mitu luurekäiku, kuid polnud midagi kahtlast leid-

nud. Kuid kahesest küljest võis maja juure pääfeda tähelepanu äratama: Londoni tee poolsest küljest ja golfi platsi taga kasvavast tihnikust. Kuna Cliffjordi polnud võimalik maja igast küljest kaitsta, siis tõmbas ta maja ümber peeniseje nõõri, riputades jelle külge mitu väikest kella, mis oli jef päewal Londonist ostnud. Wälk walgustas aeg-ajalt taewast eemalduma tormi kannul. Clifford pigistas büssi kõwasti käes, istus ja ootas. Joe hakkas magamisajet tehes toas lõbusalt laulma ja Linn hüüdis talle järjult, et ta waifiks.

Kell löi üksteist, kui Londoni poolsest teelt loifid kruusjal frigišewad, ettewaatlikud sammud. Tnimeene liikus ettewaatlikult, kuid ei piüidnud nähtawasti oma liginemist warjata. Ta kogu paistis niüid selgesti kejet teed. Clifford tundis werd pähe jookswat. Tundmatu kõndis kindlal sammul, nagu päewal. Dodanud, kuni tulija jõudis mõne sammugaugjele majast, hüüdis Clifford:

„Ei maia karta. Olen jün üffi.“

See oli Fing Su.

„Seiske seal paigal, kus oletel“ käsutas Linn kuimalt. „Kui kaua teie hiinlased mind jälgivad?“

Fing-Su peatus ja naeris taja. Ta lemitas imelikku, fanget, kuid mitte wastikut lõhna.

„Wabandage mind,“ ütles ta wiisakalt. „Kardan, et kohutajin teid asjatult. Kuid ma tulin teie juure sõbralikku juttu ajama. Mu poisstel on tulijed pead, näib, et nad on otjustanud kána teie und iegada. Kuid ma noomin neid ja karistan tarwikult. Te teate ijegi wäga hästi, mister Linn, et nad on kui lapjed. Nad arwawad, et olete mind haawanud...“

„Kes jee on?“ kostis pimedusest Joe Bray hääl.

Clifford pöördus wihajelt ümber ja käs kis tal

maikida. Kas Fing-Su oli kuulnud? Wanamehe hääle ära tunnud? Wahest ehk mitte.

„Te kutjufite jöbra enda juure elama? Tegite väga targasti,“ jõnas hiinlane endise wiisaka tooniga. „Ma arwan, et...“

„Kuulge, mind on teie ahwitembud ära tüüdanud. Fing-Su, olete oma niidid lõpuni lahti kerinud. Üttele otsekohejelt, mis te nüüd tahate teha.“

„Minu niidid on pikad ja nende harutamiseks kulub mitu aastat,“ wastas hiinlane. „Te teete juurt rumalust, Linn, et ei taha minuga lõkku leppida. Wiie aasta pärast olen ma wägewaim mees Hiinas.“

„Kas tahate Hiinat wallutada?“ küsis Clifford naljatades. „Ja, wõib olla, Euroopatti?“

„Kes teab,“ wastas Fing-Su. „Te kujukluswõime, jõber, on nõrgalt arenenud. Kas te ei näe, et mitte teie, waid idamaade rahwad lahendawad rahwaste tulewase jaatuse ja sõjad? Hästiõpetatud kollased armeed lahendawad Euroopa jaatuse. Suur kaupmeeste armee aga, püütke seda hästi kujukella, Linn, ostab Euroopa ja mässib ta sõrmede ümber. Raha ja relwadega wõidame Euroopa.“

„Millega te mõtlete alustada?“ küsis Clifford kuniwalt.

Fing-Su raputas laithwalt pead ja ütles wiisakalt:

„Ons nii väga waja, mister Linn, et peame olema waenlased? Mul pole teie wastu midagi. Soowin teilt ju ainult osta üht ajutamisaaktsiat mõistliku hinna eest...“

Loon, millega palwe wäljendati, jundis Cliffordi sõrwad fikki ajama. Tal tuli ärew aimdus. Fing-Su poleks julenud oma soowi ette kanda, poleks

ta kindel olnud, et tal on vahendid, mis sunnivad Dinni järele andma.

„Mis te mulle jelle aktšia eest pakute?“ küsis Dinn ja tal jäi hing finni vastuse ootamise ärevusega.

„Wäga wäärilisi asja, mister Dinn,“ ütles hiinlane rahulikult ja ükskõiksest. „Kuid teil on sõber majas. Ta võiks meie kõnelust kuulda, mina aga ei tahaks tunnistajate juuresolul rääkida. Kas te ei tuleks minuga tee poole?“

„Siin,“ vastas Dinn lühidalt ja järgnes Fing-Sule, jeda teraselt filmas pidades.

Wõne sammu astunud, jäi hiinlane seisma.

„Sean teile ütleva, et neiu...“ alustas ta.

Dinni käsi kerkis ja kahmas hiinlasele kraest finni.

„Teie rööwivate Ruth Bray?“ hüüdis ta hambaid kiristades. „Kas jeda tahtsitegi ütleda?“

„Ma ei mõista, miks te...“

„Ütelge, kus ta on?“

„Mul on wäga kahju, et mõistate mu sõnu nõnda,“ ütles Fing-Su kurwa häällega. „Kui te mind ahwardate, siis ma, kahjuks, ei saa...“

Ta mõttis ükskõikse liigutusega kübara peast ja hoidis jeda näo ees, wahtides põhja. Korraga pritis kübarast wilistades wedelikku, mis tabas Cliffordi otse näkku.

See oli lämmitatava haiguga wedelik, mis pi mestab filmad!

Cliffordil kuffus revolver käest. Hiinlane tõukas osawalt Dinni ja eurooplane kuffus maha, kaotades meelemärguse. Fing-Su lastus kärmelt põl-wili, tegi Cliffordi westi nõõbid lahti, kobas woodri wahel krabisemat paberit ja hakkas jeda palawlikult lihtelt wälja raskuma... .

Korrage kuulis ta karmete sammude kaja. Ta hüppas kohkunult üles. Hiinlase silmad, mis olid harjunud pimedas nägeina, eraldasid pruude mustal tagapõhjal jooksva naise fogu. Ruth Brand päästis loomusunniline tundmus. Ta peatus ja märkas korrage inimfogusid maas.

„Kes siin on?“ hüüdis ta.

Neiu häält kuuldes Fing-Su kahvatas.

„Miks Brand!“

Ruth tundis hiinlase ära. Sette väitel wal-
oas teda hirm. Fing-Su kargas tema poole ja siru-
tas käed, et teda finni võtta. Neiu taganes hirmu-
nult ja vehkis käega. Väike, immargune ese kuf-
tus Fing-Su jalgade ette.

Kõstis kerge plahvatus ja tee, mets ning Sla-
ters Cottage valgustusid hetkeks heledalt loitvast
magneesiumist. Hiinlane pöördus hirmunult ümber
ja jooksis metsa. Teele jõudes hüppas ta autosse,
mis teda ootas kustutatud tuledega. Tema märgu-
andel tõstis juht autos lamava neiu välja ja pani
rohule maha. Mootor hakkas müdijema ja auto
suhutas kõigest jõust Londoni poole.

27. peatükk. — Spadwell laidab Fing-Sut.

Fing-Su istus oma ülearuise uhkuse ja rikkusega
sisjeseatud kabinetis. Kell oli kolm hommikul ja
majade katused olid esimestest koidukiirtest hallid.

Selle kella aegu mõtavad suured mehed Hiinas
alamaid audientsile. Fing-Su istus diivanil, kil-
ledega ehitud siidikuub seljas, siidipüksid jalas, pea
aumärkidega ehitud, milleks tal veel polnud õigust.

Neg-ajalt kergitas ta suu ääre peenikese, pisa paberosi pitji, millel oli väike nupp otjas. Kuid ta ei suitjetanud mitte oopiumi, vaid tubakat.

Toa nurgas istus väike, wiltusilmadega hiinlanna, kes ühtelugu tõusis tema teenimiseks.

Ette Fing-Su ees seisis hiinlane, laitmatu euroopa ülikond seljas. Ta kummardus aupakkisult ja kuulas tähelepanelikult. Madalal laual seisid lillelised teetassid.

„Teiste truude inimeste seas tulid mul sina meele, Li-Fu,“ ütles Fing-Su, rüübates waheldumisi teed ja tõmmates tubaka suitju. „Tasun ju waewa hästi. Kuulsin, et oled julge ja wahwa mees ning tunned jeda linna paremini kui mina, ehki olen siin meetnud kõik oma noorusaastad.“

Li-Fu kummardus ja vastas:

„Selle maa seadused on välismaalaste suhtes karmid. Mind võidakse iga minut wangistada ja põhjusti seletamata Hiinamaale jaata. Olen siin juba kolm kuud wanglas meetnud, kus wangidel pole võimalust üksteisega läbi käia ega rääkida. Kuid olen rõõmus, et väljasaatmine ajendati wanglaga, sest sa tead, Fing-Su, et Hiinas olen surma mõistetud. Sa tead, et Lau-Tshou kuberner lubas mind linna wärawa külge puua, kui tõstan jala Hiina pinnale.“

Fing-Su lastis peenikese suitjujoa õhku ja wah-tis selle hajumist.

„Lau-Tshou on väike Hiina prowints ja sealgi võib kord muutuda. Kust sa tead, et sina ije ei saa ühel ilusal päewal Lau-Tshou kuberneriks!? Ma oskan tasuda truude sõprade teeneid. Ja peale juure au saavad mu sõbrad kotiga kulda. Ma tean kohta, kus on nii palju kulda, et sest jatkub eluks-ajaks ju poegadele ja pojapoegadele...“

La hakkas rääkima Uragast, Mongoolia Mekkast, maa-alustesse koobastesse peidetud kullast ja kalliskividest, kuld Buddha kujust, lõpmata juurtest warandustest peidetud kambrites.

Di-Fu kuulas liikumatult. La mõte lendas peidetud waranduste ja Londoni türmi tresside wahet..

La polnud waene mees, kuid Jing-Su lubadused ületasid ta julgeimad unistused.

„Su illesannet fergendab see, et sul on walge naine,“ jatkas Jing-Su häält tajendades. „Kõik, mis mul waja, wõid ja teha fergesti ja lihtjalt, selleski kahtlust tekitamata.“

Di-Fu waatas talle otse altkulmu.

„Miks lasid mind kutsuda? Ma ei kuulu su organiseeritud wendlusse. Sul on sjad inimesed, kes täidawad su käsu esimesel wiipel.“

Jing-Su raputas tuha piibust ja kohendus diiwani.

„Targad ütlevad:“ wastas ta, „käjuta orja ja ta täidab su tahtmise.“ Kuid mina ei taha orje kamandada. „tee üht, tee teist.“ Kui ütlen oma orjadele: „Di-Fu on mind haawanud, tapke ta,“ siis tapawad nad su, sest pole midagi fergemat kui inimejelt elu wõtta. Kuid ma ei waja mitte pimedat sõnakuulmist, waid tarka awitamist. Sel põhjusel pöördusin inu poole.“

Di-Fu mõtles kaalutledes targu hädaohu ja käsu wõimalusi. See mis talle pakuti, oli kahtlemata palju kasulikum alakaubitsemisest oopiumi ja kokaiiniga, töotades lüskese ajaga palju suuremaid tulusid. La naine — mitte just täiesti walge, kuid siiski küllalt walge, — ei jelleks ojaž täiesti kohane, mis Jing-Su talle meras.

„Süwa, awalda hind, ütles Di-Fu pead mada-
lale painutades ja hiinlase wahel algas tingimine.

Viimaks määrati hind findlaks ja Li-Tu võis minna.

Waevalt oli üks ta taga juletud, kui kabinetti astus inimene, kes oli kõrvaltoas kannatlikult oodanud. Ta oli kõnelust kuulnud. Fing-Sule liginedes küsis ta lühidalt:

„Otsustasite jooksu riskeerida?“

Fing-Su waatas talle otja filmipilgutades ja peenikesi huuli närides.

„Jah, major. Teisiti ei saa.“

Spadwell lastus tugitoolile ja süütas sigari.

„Te mõtlete, et saate neiu vaikelt röövida? Rahtlen. Te teete liihja tööd ja fulutate asjata kallist aega. Ei möödu päewagi, kui teil tulewad tõffsed ja wäga wastumeelsed takistused. Sinn palus Scotland Yardist abi.“

„Scotland Yardist!“ pomises hiinlane murmates.

„Pole midagi naerda,“ wastas Spadwell. „See rahwas teeb asjast finni haarates oma töö kiirelt. Mul käidi täna päew otja kannul.“

Fing-Su hüppas diivanilt üles.

„Teil?“

Spadwell noogutas.

„Ma mõtlesin, et teil on huvitaw jeda teada. Wõin lisada, et miss Braylgi on nuuskurid järel. Kuid muidugi teise eesmärgiga kui mul: nad teitewad teda. Leggat on nähtawasti rohkem lobijenud kui me arwasime. Mis mõtlete selle inimejega teha?“

Fing-Su kehitas õlgu.

„Das jureb!“ ütles ta üksteisest.

Spadwell wistas sigari maha ja waatas afnast wälja.

„Scotland Yard töötab... Kas see hiinlane, kelle Sinn püüdis finni, ei lobijenud omaltki poolt?“

„Wäga wõimalik.“ King-Su hääl väljendas kannatamatust ja igawust. „Igal juhul olen otjus-
tanud temaga lõpuarwed teha ja te juba teate, kui-
das. See maa on mind ära tüüdanud.“

„Ta käis mööda kabinetti edasi-tagasi.“

„Kui palju lihtsamalt teha see niisugused asjad
Hiinas! Mis Dinnist oleks jaanud, oleksin ma te-
maga seal? Ta lamaks peatu laibana kõrbes wõi
jõduri ülifonda topitult linna kraawis. Praegu
ei huvita mitte tema mind, waid jee naino.“

„Miss Bray?“

„Jah. Ta on ilus, efs ole? Minu meelest on
ta wäga ilus. Tahaksin näha, milline ta oleks meie
naiste riietes... Kui Dinn saab teada, et Hiinas,
kuski ligipääsmatus kohas, eijab tema ja neiu
wahel juurearmuline, hästiõpetatud armee, siis ta.“

Ukiele koputati. Teener teatas Marthi tulekust:

„Noh, kas olete järele mõtelnud?“ hüüdis hiin-
lane talle teretuse wastamise ajemel. „Te wõlg-
nete mulle 50.000 naela, mida te ei suuda tasuda.“

„Si juuda tasuda?“ pahandus Marth. „Te näite
unustawat, et olen Joe Bray waranduste pärija.“

Kollane nägu tõmbus naerust krimpisu, paljasta-
des walged hambad.

„Pärija ei maksa pärandaja elupäewil kuigi
palju,“ wastas ta rahulikult.

„Kuid Joe Bray on ju jurnud!“

„Joe Bray,“ wastas hiinlane külmalt. „on ta-
mugi elus ja terve kui meie teiega. Täna õõjel
kuulsin oma kõrwadega ta juttu.“

28. peatükk. — Madam Ferroni juures.

Mõistmata, mis tegi Marthi korraga nii heldeks,
tundis Ruth ostudest juba ette suurt rõõmu. Neiu

oli õnnelik, et võib esmakordselt elus enese peale kulutada palju raha. Ruthilt jaatud paberrahajid lugedes kütjus ta taksiauto. Ruthil oli 320 naela sõrmede vahel — hiigla jumma jellele, kel kunagi elus polnud olnud üle 10 naela.

Ta ütles autojuhile madam Ferroni nime ja aadressi ning taksi kihutas East Endi kitiastele, suitsumud uulitsatele.

Maja number 704 välisuks oli tihedalt kaetud igajuguste kaubakontorite ja ettevõtete siltidega. Nende seas oli väike tahvel sõnadega: „Madam Ferroni, moodsad riided, kolmandal korral.“ Wärm oli tahvilil — Ruth märkas seda — õige wärsk.

Tuletades meele Ruthi nõuannet kofku hoida, maksis ta autojuhile sõidu wälja ja jooksis järjult trepist üles. Ta koputuse peale awati kohe uks. Tõnmu näoga naine, kes oli tulnud awama, heitis talle nurina pilgu ja muutus filmopilkfekt kehastatud lahkuseks. Ta tõnmu jume erines natuke harilikust euroopa mustawereksusest: punnis põse-nuukfidel oli tume wari, huuled oli õhukejed ja mina natuke liig lai. See naine oli kahtlemata segawerd. Kitiwad silmad, kollakas näojume ja kare juus oleks kõitnud etnoloogia üliõpilase tähelepanu, Ruthil aga polnud etnoloogiast aimugi.

Mitte see ei pannud neidu kõhmetama, waid et tuba oli päris tühi ja uks kargas ta järgi lukku. Tõnmunäoga naine wiis Ruthi teije tuppa ja Ruth nägi ümber waadates juurt seinakappi riiete jaoks, kaht tugitooli, wäikest teelauda ja jellel wäik tee-tannu. Moodsatest riidetest polnud kuski jälgegi.

„Urge kartke, mijs Bray“, ütles tõnmunäoga naine, pingutades end, et lahke näida. „Ma ei hoiu riideid siin. Wõtan siin ainult tellijaid wastu ja räägin nendega.“

„Miks lufutate ufje?“ küsis Ruth ja kahvatas forraga, ehmudes ijeenda sõnadeft.

Madam Ferroni lummardus talle lähemale ja fofistaz jaladuslitult:

„See tellijaga rääkides ma ei armasta, et mu juttu katkestatafje. Kuulge, mijs, teie onu, mister Nart, on mu ettevõttesse suured summad mahutanud ja ma tahaks talle teha headmeelt. Ma riietan teid kui pupel! Kleidid on mul Savoy Streetil magafinis. Me sõidame kohe sinna ja te leiabte fealt kõik, mis te hida igatfeh. Kuid enne tahaksin teiega natuke rääkida... teilt kuulda, mis te nimelt joomite.“

Ta hääl kõlas pealekaimalt ja ükskuijelt, nagu oleks ta korranud igavesti päheõpitud sõnu.

„Te joote minu jeltjis tassj teed. Sest jaadit kui ajun Inglismaal, olen omandanud jelle harjumufe ja ei jaa nüüd enam läbi ilma teeta.“

Kuid Ruth ei juutnud wabaneda hirmutundest ega pööranud filmigi lufutatud ufjelt.

„Madam Ferroni, kardan, et mul pole aega. Tulen hiljem tagasi.“

Ta läks ufje juure, kuid wõti oli lufuaugust wälja wõetud.

„Kuidas joomite,“ ütles madam Ferroni õigu fehitades, „kuid mul oleks wäga kahju, kui lähefjite riiefuma teije naisrätjepa juure.“

Seda õeldes walas ta kärmelt musta, fanget teed tassj, lijas teele õhtralt piima ja ulatas tassj neiule. Ruth oleks meelsamini joonud mett, jst hirm kuuwatas ta kõri ja tal oli raske rääkida.

Tal tuli forraga mõte pähe, et ta ei tohi naife ees hirmu näidata, ei tohi awalbada, et kahtlustab teda ja peab niifugust tellija wastuwõttu imelifuks ning ebaharilifuks. Ta rüüpas tassjst mõne lonfju

mille joofful madam Ferroni wöttis wõtme lauult, läks ufse juure ja pistis wõtme lufuauku. Ruth ei märganud, et naine pööras wõtit faks forda, feerates lahti ja uuesti luffu.

„Müüd wotan fübbara ja me lähme magajini,“ ütles madam Ferroni fübbarat leinafontfu otjast wõttes. „Ma ei wõi seda Fitzroy ikwääri jallida. Siin on majad liig räpaled ja pimedad. Olen mister Nartihle jageli öelnud, et tellijaid ei tohi panna trepist üles, kolmandale korrale ronima..“

Ruthil kuffus taks läest ja purunes tüffideks. Madam Ferroni hüppas tuituma neiu juure kassi ojanuufega, wöttis ta käte wabele ja pani ettemoatlikult pörandale.

Korraga koputati ufjele ja madam Ferroni läks näost halliks.

„Tehke lahti! Kes siin on?“

Süäl kõlas järnult ja käskiwalt. Tõmmunäogaine wärijes kõigest kehast.

„Awage uks! Ma näen, te wõti on lufuaukus!“

Madam Ferroni awas taks laia riidekapi ja wöttis wälja laua, mis oli kapi põhjaks. Põhjast oli pörandani umbes fahaksa tolli ja Ruthi fale kogu mahtus wabalt jalaurkasse. Laud pandi oma kohale tagasi ja kaeti nartjudega. Siis korjati nobedalt taksid killud pörandalt, wõtati need afnast õue, mindi siis aeglafel jammul ufse juure ja awati.

Koridoris seisis pikf, laiadlgadega mees. Madam Ferroni tundis hästi politseid. Ta nägi kofe, et see mees oli Scotland Yardi jalapolitseinik. Sel jalapolitseinikul oli ta mehega tegemist olnud. Kuid nimi ei tulnud kuidagi meele.

„Koh!“ ütles jalapolitseinik. „Kus miis Bran on?“

„Miis...?“

Tõmmu naine fergitas kulme, nagu oleks esmafordiselt kuulnud seda nime.

„Miss Bray. Ta astus siia sisse viie minuti eest.“

Madam Ferroni naeratas ja raputas pead.

„Te eksite. See on nähtavasti arusaamatus. Minu juure ei tulnud kedagi.“

Salapolitseinif astus tuppa ja vaatas ringi. Ta nägi teelauda ja sellele jäänud üht tassi.

„Uga mis on kapis?“

„Mitte midagi... kas tahate vaadata?“ küsis madam Ferroni pilkavalt ja lihas: „Võib olla, et ütlete mulle, kes olete ja millise õigusega tungite eraforteri?“

„Olen inspektor Long Scotland Yardist. Te teate väga hästi, kes ma olen, sest kahe aasta eest tabasin te hiinsajest mehe ooptiumimüügilt. Uuaga kapp!“

Madam Ferroni avas õlgu kehitates kapi. Salapolitseinif joris käega nartse ja eemaldus. Tal ei tulnud pähe uudishimu tunda, mis asus kapi põhja ja pöranda vahel.

„Miss Bray käis ja läks ära — nõnda te ütlesite?“ küsis ta.

„Ma ei saa üldse aru, kellest te räägite.“

Salapolitseinif võttis taskust välja Stephan Karthi nimekaardi, millele oli kirjutatud madam Ferroni aadress. Selle kaardi oli salapolitseinif autojuhilt saanud.

„Te nimetate end nüüd madam Ferroniks, eks ole?“

Naine noogutas.

„Siin alumisel korral elab teine madam Ferroni, ütles ta. „Wäga paha, kui majas on kaks ühejuguft nime. Seepärast ma ei elagi siin.“

Salapolitseinil maatas talle uurimalt ota ja sügas mõttikult lõuga.

„See küll, ma küün alumiselt korralt järgi. Teie aga oodate siin. Kui ma alt midagi ei leia, siis peate minuga tegema väikse jalutuskäigu.“

Maine lufutas ta järgi ukse ja jooksis telefoni juure toa nurgas. Toru mõttes rääkis ta tasase, waewalt kuuldava häälega. Selle aja jooksi helistas salapolitseinil alumise korra ukse juures. Wastust jaamata, tõukas ta usti. Üks polnud lufus ja jalapolitseinil astus tühja eesturpa.

Sijetubadejt kostis hää: „Sisje!“

Salapolitseinil awas paha aimamata teije ukse ja astus korteri.

Paks wiktkaabu päästis ta elu, sest muidu oleks raske raudpomm, mis äkki kufkus talle pähe, mõinud ta tappa. Soobist meelemärkust kaotades ja põrandale kufkudes ta nägi, kuidas väikest kaswu inimene jooksis ta juure, pudel käes, ja pritsis talle midagi näkku. See oli ta wiimaseks tundmuseks...

30. peatükk. — Major Spadwell.

Ruth Bray tuli meelemärkujele ühetasajest weetikumisest rauale. Tilkawa wee latjud kajajid wastu tühjas ruumis. Neiu ei jaanud aru, et ta oli üksi ja wesi tilkus kraanist . . .

Toa nurgas olid konnakarbid. Mknaid polnud ja walguš langes laest. Väbi tolmunud klaasi pais-tis hall, wihmane taewas. Ruth ajas end waewaga jalule. Ta pidi peaaegu kufkuma, nii käis ta pea ümber. Seinast finni hoides tuikus ta kraani juure, pani pea alla ja wärskendas end külma weega.

Peamalu jäi nõrgemaks. Neiu tundis, et jõud hakkas tulema tagasi. Konksu otjas rippus käterätt ja neiu mõtles, kas see polnud just tema jaoks siia pandud. Vähehaaval hakkasid ta mõtted ja tunded jälle selgima. Wana raudwoodi juures, millest ta oli tõusnud, oli väike laud ja laual kohwitass.

Mis kell oli? Räuuri osutid näitasid pool viis. Kell oli 3 olnud, kui Ruth oli sõitnud madam Ferroni juure. Poolteise tunni jooksul oli ta meetud kuskile teise kohta. Kuhu nimelt?

Ruth istus woodile ja püüdis pead käte wahel pigistades kujutella, mis temaga oli juhtunud.

Ta põrandal peatum pilk langes pakkimispaberi tüüpele, mis wahtis woodi alt välja. Paajtsid tähed: „Maj . . .“ Neiu kummardus ja mõttis paberitüüpi üles. Sellel tehis pealkiri: „Major Spadwell.“ Kes see major Spadwell oli? Kus neiu oli ennemalt jeda nime kuulnud? Tal tuli korraga meele, et major Spadwell oli kolmas ujij einel, millele North oli teda Londoni kutsunud ja mille teostumist Clifford Dinn taikistas. Kus see tuba siin asus? Kas Fikroy sõväril? Kui mitte, siis oli wang teise kohta meetud. Kuhu nimelt? Läbi pakku laeklaasi paistis wihmasadu ja kostis tülade pladin.

Neiu mõistis väga hästi, et ta oli pantwangis wõetud. Ta mälus kerkis tõmmunäoga madam Ferroni kõrwale kollase näoga hiinlane, keda magneesiumi pommi plahwatus oli metja peletanud. Rahtlemata oli Ruth Jing-Su läes wangis! Ta mõtles. North ise oli ta saatnud jesse lõhku . . . See mõte täitis ta wiha ja põlastusega. Onu polnud talle kunagi meeldinud, kuid niisugust alatu polnud neiu talt oodanud.

Üks awanes äkki. Ruth hüppas moodist üles ja tundis jisseastuma inimese koha.

„Kas olete major Spadwell?“ küsis ta ja imestas isegi oma järsku häält.

Lulija wakis hetke ja wastas siis.

„Jah, ma olen major Spadwell. Teil on hea mälu, preili.“

„Kus ma olen?“

„Sulges kohas. Urge kartke, teid ei ähwarda mingi oht. Olen elus mõndagi teinud“, ütles major naeratades, „nii juutuid mallatusi kui allkirjade wõltsimisi, mida karistatakse sunnitööga, kuid ma ei luba iial, et Sing-Su teeks teile kurja. Te olete siin pantwangiks.“

„Mille pantwangiks?“

„Kikkuse.“ Majori hures naeratasid endiselt, kuid ta silmad waatasid tõsiselt. „Te teate väga hästi, millest ma räägin, preili... Sing-Sul on Clifford Dinnilt waja saada üks aktsia. Näib, et ta on teiega sellest juba rääkinud. Te saate isegi aru, et meil on väga tähtis saada seda aktsiat.“

„Ja te mõtlete, et mister Dinn annab ta teile minu eest wahetuseks?“

„Seepärast me teid rööwimegi“, wastas Spadwell hurniga wahetides neiu märga juust. „Me tegime kui wanaaegsed rööwliid: riisime teid ja nõuame niid lunastusraha.“

Neiu fortjutas põlglikult juunurki.

„Kardan, et teie sõber on mister Dinni juuremeelusest liig kõrges arwamises.“

„Ta tundmustest teie vastu, tahate öelda“, pandas major. „Sing-Su arwab, et Clifford Dinn on teie pärast arust ära ja maksab ükskõik millise hinna.“

„Olen väga rõõmus, kui Fing-Su näeb, et on efsinud“, vastas neiu fiilmalt. „Mister Dinn ja mina ei armasta üksteist. Mis aga puutub meie laulatusse, siis pole selleks enam mingit ruttu ega tarmikust...“

Neiu tuli meele, et ta ei tohi Joe Bray ellu-
arkamist avaldada, ja ta jäi wait.

„Te tahate öelda, et laulatust pole enam waja, sest wana Joe on elus ja ei mõelnudki jurra?“ muigas major. „Do, ma tean! Me kõik teame seda. Kuid Clifford Dinn on teisse armunud. Selles olen ma Fing-Suga täiesti ühel arwamisel.“

Ses juunas kõnelust jatkata oli asjatu. Neiu küüsis, kus ta ajub.

„Bachmanis. Te olete meie wabrikust wist juba kuulnud. Kõik teawad teda. Me asume siin toas, kus sõja ajal pomme valmistawad neiu töö lõpul wahetasid riideid. Tuba pole just mugaw, kuid ta on parim, mis meil teile üldse oli pakkuda. Uskuge, mis Bray, teid ei ähwarda mingi oht. Minult minul on selle toa wõti ja te olete siin jama julge kui kodus. Stephan Karthi willas.“

„Loodan, et te ei mõtle mind jüa jätta, major“, ütles neiu, sõna „major“ rõhutades.

„Olen kuulnud, et olete mõistlik neiu“, vastas Spadwell, „ja seepärast ei maksa teil mu minewikku meele tuletada. Mind aumimega nimetades ja nii edasi ei wõida te midagi. Seda enam, et mu minewik on niisugune, mida üldse ei maksa meele tuletada. Mind aeti sõjawäest wälja allkirjade wõltsimise pärast ja mul pole millegagi uhkustada, ehkki olen ka häbenemise juba ammu unustanud. Ei, jäta me selle jutu, preili! Kõik, mis wõin teile lubada, on, et teid ei ähwarda mingi oht... senikaua. Kui

mina olen elus", lihas ta ja ta sõnadel oli toon, et nad olid tõsijelt mõeldud.

Ta kummardus, wäljus toast, lufutas ukse ja läks hoone tagaotsa, kus wärawa juures auto teda ootas. Fing-Su istus kontoris ja lõi erutatult, närwilikult akna klaasil jõe medega trummi. Ta ei teadnud weel, kas oli korda läinud neidu õnnelikult wabritusse wiia. Närwilise erutusjega aimas ta nusi raskusi ja takistusi.

"Noh, nüüd on kõik korras", teatas Spadwell kontori astudes.

Kaua juure astudes wõttis ta lahtisest karbist sigari ja süütas selle:

"Kui kaua te mõtlete teda siin hoida?"

Fing-Su laotas pikki kui wetanud käsi.

"Aga kui kaua Clifford Dinn sunnib mind ootama?" ütles ta ja muutis kõneaine. "Mis jalapolitseinik teeb?"

"On juremas", wastas wajor kuiwalt. "Kuid arwan, et jääb siiski ellu. Sureb ta aga, siis wiib see wõlla nii mind kui teid, Fing-Su."

Stimlane läks näost halliks.

"Suremas?" erutas ta. "Ma ju ütlesin neile, et . . ."

". . . et nad kõrvaldaks. Noh, ja nad püüdsidki teda siit maailmast kõrvaldada," kaffestas Spadwell kühidalt ja järskult. "See jalapolitseinik pole ju ei tea kui tähtis isik, ent see tapmine oleks wiga, mis wõib fogu meie asja nurja ajada. Ja: üha nüüd, ta eladeski, on lugu paha. Scotland Yard ajab fogu politsei jalule ja wõtab kõige pealt mind ning teid ülekuulamijele."

"Mis see jalapolitseinik tegi?" küsis Fing-Su.

"Jälgis miis Brand. Ma ju hoiatasin teid. Minus, mis teid wõib päästa, oleks, kui suudaksite teda

tähelepanu äratamata laemale kanda. Rahjuks ei saanud me teda majast välja wiia. Kuid jellega on veel aega . . . Pärast peidate ta ühte Hiina linna ja hoiate finni, kuni kogu see asi maibub ja ununeb."

Ta sirutas käe paberilehe poole, mis lamaskauual.

"Kas teisi reisijaid ei tule?"

"Wõib olla, et ma ühegi sõidan. Siis peate muidugi teiegi sõitma."

"Kas te Clifford Dinni aktiivat ei ootagi?"

Fing-Su kehitas õgu.

"Somme on ta mu meeste käes," vastas ta ütskõikjelt. "Ses asjas soowin jääda kõrwale. Ani olen ulgumerel, siis ei wõi nad mind milleski distada."

Major Spadwell naeris taja.

"Kas te ei karda miss Bray tunnistust? Wõi Stephan Karthi?"

Fing-Su raputas pead.

"Ei, homjest päewast peale pole mul enam waja neid karta," ütles ta häält tasendades, ja major hammustas mõhtlikult huuli.

"Somjest päewast peale?" Mis ta tahtis nende sõnadega öelda? Major tundis hästi oma kollast sõpra. Fing-Su oli hea ärimees, kuid ei wäärinud usaldust. Spadwell märkas tuhandest wähtsest ütsik-astjast, et oli juba mõne aja eest hakanud taotama selle poolehoidu. Seda awaldasid pilgud ja hääletoon, millega Fing-Su rääkis temast oma kollaste abilistega. Major oli kogenuud ja suure minewikuga isik, kes wastuwõtlikult tundis igat muudatust õhtonnas.

"Aga Leggat?" küüsis ta jaapaninu wahtides.

"Leggat käigu kus kurat. Olen temaga wahekorra lõpetanud. Ma pole teda ilal usaldanud."

„Kas te ei kutsunud teda tänasele istungile?“

„Ei.“ vastas hiinlane lühidalt.

Arvates aga, et lühike vastus mõiks Spadwellis kahtlust tekitada, hakkas ta seletama:

„Leggatist pole enam põrmugi kaju. La joob siig palju ja on vahel otse hädaohtlik. Teie aga, kallid major, olete meile tarvilik. Ma tõepoolest ei teagi, mis teieta peale hakata. Dns teil miin juba valmis?“

Major wiipas ebamääraajelt.

„Ah, milline leiutis!“ jatkas Fing-Su, waimustatult filmi punni ajades. „Te olete juurwaim! Niisuguse abilijega kui teie, ei karda ma midagi.“

Spadwell teadis väga hästi, et tema poolt leiutatud allapandavas miinis põlnud midagi juurwaimulist. See oli lihtne sõjaväe miin, ainult selle wahega, et detonaatori pani jelles liikuma klaasitoruga aparadi sisse mahutatud wäärwelhape. Sga sõjaväe insener oleks wõinud meisterdada niisuguse miini. Fing-Su meelitan toon pani teda uuesti järele mõtlema.

Major Spadwellil oli Londonis wäike korter. Hariduselt oli ta insener, kuid sõjaväes ta oli teeninud kahurwäe polgus. Aga mitte kumbki neist elukutsetest ei rahuldanud ta tõstet huwi ja salajast tungi. Ta mõtted wiibisid alataja rikkuse ja wägewuse küljes, mis rikkus annab. Ta ihegi rõõmistas jaatuse muudatuse üle, tundes käsi wabanemat neist kõttwatest sidemetest.

Narthiga liitudes istus ta mitu tundi kodus, pliiats käes, ja arvustas võimalikke wõidu ning kaotuse võimalusi. Tuhus sidus teda hiljem Fing-Suga ja major iattus warsti teele, millest oli noorest põlwest jaadik unistanud. Kuid ta ei andunud asjale fogu hingega ega kaotanud pead.

Tana oli tal veel mõni tund jureni aega, kus ta pidi ümber riietuma ja Northyle järgi sõitma. Endise eeskujul weetis ta oja jellest ajaft paberlehe taga, armutades võimalusi ja otsides äparduse puhuks väljapääse. Wiimaks peatus ta mõte wahendil, mis, kui mitte polnud täiesti joodsaks pääsuts, siis igatahes pakkus mõningaid pääsumõimalusi.

Ta peitis paberlehe, läks kõrvaltuppa, kus tal oli laboratoorium, ja töötas umbes tunni. Pool seitse wäljus ta uurlitfale, pifergune raske kasti käeotfas. Ta pani kasti ettevaatlikult autosse ja sõitis Themje ääre. Siin astus ta autost maha, peatas möödaaerutawa paadimehe ja palus end wõia teisele ist kohelt mustast aurikust, mis seistd jõel ankrus. Saemal wõttis hiinlane ta vastu ja tahtis kasti ise kaitutisje kanda, kuid major loobus abift.

Aurikul oli must kapten ja must steward. Sel stewardil, heasüdamlijel ja lõbujal poisil, oli Spadwell kunagi elu päästnud. Keeger ei juutnud unustada õnnelikku päewa, kus major oli ootamatult astunud tema ja wihase Fing-Su wahele ning hiinlajel ülestdstetud käest rewoltori ära wõtnud.

Saemale astudes saatis Spadwell köhe stewardi järgi.

„Parem oleks, kui te Fing-Sule ei ütletks, et käisin aurikul,“ idnas ta. „Tahan jüia üht asja jätta, mis mul lähed waja, kui Hiinas maandume.“

„Kas sõidate meiega kaasa, major?“ küsis steward.

„Wist küll. Kuid ma ei tea veel ijegi hästi. Ma ei jooowi, et keegi kuuleks, et käisin jüia ja tõin jelle asja jüia.“

Ta näitas pifergust kasti kaenla all.

Stewart wiis ta juurde kaitutisje.

„Das seda kajutit tarvitatahje juba ammu reisi-
jate jaoks?“ küsis major seinu vaadates ja kulmi
korvutades.

„Seni pole meil iial reisiijaid olnud,“ vastas
neeger, „ja ses kajutis pole waremalt keegi elanud.
Kuid Ying-Su käsks ta nüüd walmis seada.“

„Midugi mitte enda jaoks, sest ta asub kapteni
kajutisse. Kes see saladuslik reisiija on?“

Stewart laotas ebaledes käsi: Ta ei teadnud
midagi. Wastuseks majori küsimusele näitas ta
koha, kuhu wõis paki peita, mille see oli aurikule
kaasa toonud. See peidupaik oli must kohwer, jeeft
kaheks jaotatud ja rippuwate lukurõngastega warus-
tatud. Spadwell pani oma paki kohwri kaanese.

„Ma toon kohe luku,“ ütles Stewart ja wäljus.

See oli wäga parajal ajal, sest major Spadwel-
li oli kaasatoodud pakis waja midagi parandada.
Ta jõudis enne stewardi tagastulekut kõik teha, mis
waja. Pikergune kast mahtus hädawaewalt kohw-
risse. Stewart ulatas luku ja Spadwell lufutas
kohwri.

„Nüüd kuulake, Safey: kes teist töötab raadiol?“

„Wahel mina ise, wahel aga mu hiinlastest abi-
stijed. Traadita telegraafi-aparaat on minu kajutis.
Kuid mis siis?“

Spadwell andis talle kohwri wõtme.

„Soidke taskus ja waadake, et ei kaota. Kui
jaate mult radiotelegrammi sõnadega: „Kõif for-
ras,“ siis wõtke pakk kohwrist wälja ja wijake merre.
Wäga wõimalik, et jaadan teile radio weel enne,
kui olete Inglise kaanalist läbigi sõitnud. Pidage
hästi meele!“

Safey noogutas, kuid ta filmis oli arusaamatus.

„Ma ei mõista, mis te tahate, major,“ vastas
ta. „Ons see salakaup?“

Siis Spadwell ei jootunud rahustada ta ühis-
himu ja waitis. Ta ei tahtnud ka öelda, et mõne-
fuguste olude muudatuse puhul neeger võib saada
hoopis teise sifuga telegrammi. Seni aga oli pa-
rem teda teadmatustes hoida.

„Kga kui te sõidate meiega kaasa?“ päris neeger.

„Sel juhul,“ naeratas Spadwell, „lohistan teile
iie käju kõrwa. kui aga weel olen elus!“

31 peatükk. — Väljajõidu eel.

Sim oli tiheda udu mõrgus ja Joe Bray, kes ei
kärkinud midewikku oodata, väljus Slaters Cotta-
gest ning jaabus warsti peale kella viimmet õhtul
Londoni. Ta juulis waewalt jagu saada end wal-
dawat lahingu ärewusest, tundes juba ette rõõmu
õigest feiklusest, sest feiklused — eriti hädaohhtitud
feiklused — olid wana Joe elufireks.

„Sa tegid väga hästi, Cliff, et jaatsid mind
välja tagaukse ja autokuuri kaudu. Ükski peni ei
pööranud mulle tähelepanu.“

„Tahtsin sind päästa liigsetest sefeldustest,“ was-
tas Clifford. „Fing-Su teab, et ja oled elus.“

Joe Bray kortsutas kulmu. See teade wõttis
õigest feiklusest jaladusliffuse ja haaratamise.

„Mul on Warthi kontoris oma mees. Ta nimi
on Perkins,“ seletas Clifford. „Rahjuks pean ma
ta peale kulutama rohkem aega kui raha, sest ta
on väga korralik inimene ja ta jüdametunnistus
ei luba korraga kahte isandat teenida. Kas ja ei
tea, kas jalapolitseinikud pole juba tulnud?“

Joe noogutas.

„Mulle oli see juureks pettumuseks, Cliff: päris
harilikud inimesed, nagu näiteks sina wõi mina

„Neid näges et juudaks tial mõelda, et nad on jalapolitseinikud.“

„Seda parem,“ vastas Clifford ja küsis minuti pärast: „Kui käisid Mabelit kohtamas, kas siis Ruthi ei näinud?“

„Ei.“

„Ega ja Marthi maffa ei kõlistanud?“

„Joe kehitas õigu.“

„Sa ise keelasid mul telefoni tarvitada!“

„Tähendab, et sa ei tea isegi mitte, kuna Ruth jõudis Londonist tagasi?“

Clifford ohkas.

„Tõsi küll, et ma pole tema pärast just väga rahutu, sest jalapolitseinik Scotland Yardist pidi tal käima kannul. Salapolitseinik misticsti veel lihtsalt pole jõudnud ülemusele aruannet esildada.“

„Kuidas sul õnnestus Scotland Yardi kaaja tõmmata?“ küsis Joe uudishimulikult. „Sa miks nad, kui juba ford on jelle kallal, ei wangista Fing-Sut?“

„Seepärast wennas, et Dondonis seadus ei luba kedagi wangistada ilma kindla jüübidistusmaterjalita,“ vastas Clifford lihidalt.

Teda hakkas wäsitama jee alatine ja pingutaw wõitlus nägematu, ebamäärase hädaohuga.

„Su uudishimu Scotland Yardi juhtes rahuldada. See on igawaim kõigist Londoni asutustest. Täna wõtab meiega ühest luurekõigust osa inspektor Billing. Kas wjuda oskad, Joe?“

„Wõi weell!“ jähwas Joe hoobeldes. „Ära woota mu peale, nagu ma ei kõlbaks kuhugi, ei oskaks ega juudaks midagi. Wõiksin sinuga nii mõneski asjas wõistelda. Ära ja mu halle juukleid nii wäga wahi! Wiiskümmend aastat on mehe jõu õitjengu aeg. Olen jeda alati kõigile õelnud!“

Warsti tuli inspektor Willing, kõhn kui luu-
fere, sünye, pilkav ja mürgijelt inimesi põlgav.
Ta vastas rõhlem Joe Bray kujutlusele salapolit-
seinikkudest kui need kolm ametnikku, kes olid õhtu
eel ilmunud Slates Cottaget walwama. Ta rääkis
wähe, kaaluwalt ja awaldas inimese- muljet, kes
teab, mis teeb.

„Kas teate, et täna hommikul otsisime „Um-
geni“ läbi? Ta peab õõjel sadamast lahkuma.“

Clifford noogutas.

„Mingit salakaupa me tealt ei leidnud. Wõib
olla, et salakaup on laaditud „Umweltile“, „Um-
geni“ teisikule, mis ta kõrwal seisab ankrus. Kuid
„Umwelt“ sõidab alles kuu aja pärast wälja ja
peab enne weel Newcastlest läbi minema. Kas te
pole mu mehest, Songist, midagi kuulnud, kelle pa-
nin walwama mis Brayd? Ma mõtlesin, et ta
tuli teie juure aru andma ja te pidasite ta finni.
Wõib ju ka olla, et ta sõitis neidu Marthi willasse
iaatma. Nüüd, mister Vinn, seletate mulle, mis
peitub kõigi nende hiinlaste wigurite taga. Pean
teile ütleva, et saan asjast halvasti aru.“

„Te tahate Jing-Su plaane teada? Nihpalju
fui ma mõistan, tahab ta Hiinas asutada uut wa-
litsejafugu! Selleks aga on kõigepealt waja eneste
wahel sõdiwaid kindraleid oma poole tõmmata. Iga
kindral nõuab erihinda. Nad on walmis kulla eest
müüma lihase isa, ja hinge kas wõi kurabile pörgus-
se wiima. Kuid kõigeks selleks on waja palju raha.“

„See küll, kuid mis on Marthil sellega asja?“
küsis Willing natuke tüdinenukt. „Ei mõista, mis
Jing-Sul ja sellel hiina bandil oleks Marthist kaju.
Mõistujega pole tal palju uhkustada, raha tal ei
ole, ja lihas on ta wäga arg.“

„Narth on neile väga kasulik. Ehkki pankroti lähel, tunneb ta hästi Londoni ärimeeste ringkondi. Znimelude wahetujel dollarite ja naelsterlingite wastu teist niiugust eriteadlast ei leidu. Peale jesse on tal sidemed mitme juure pangaga, mis Sing-Sule kasulikud, kel endal Londonis pole sidemeid. Sing-Su teab, et Narthi rahaasjad on halwad. Just see andis talle võimaluse Narthi ära osta ja täiesti oma wõimu alla wõtta. Narthile on nüüd tehtud esildus end lõpulistult siduda ja „Seategevate käte“ jeltki astuda. Wõib ju olla, et pühendamise tjeremoonia hirmutab teda, kuid ma kahtlen.“

Clifford waatas kella.

„Aeg on teele ajuda. Themsel ootab meid elektrifaater. Dns teil revolver?“

„Saan läbi ilma revolwrita.“ wastas inspektor süngelt. „Mul on kaasas tubli sepp, mis lööb filmapilkfjelt ja ilma kõminata uimajeks. Kardan waid, et raiskame asjatult aega. Ma tie toiminis „Umgenil“ läbiotjimist.“

„Meil pole „Ungeniga“ asja“, kattelstas Clifford kumwalt. „Ta teijit jeijab kõrwal...“

„Kuid ma ju ütlesin teile, et ta wäljub alles suu aja pärast.“

„Ehkite, ta wäljub täna õöjel.“

Inspektor muigas.

„Rohe näha, et te ei tunne meriweadusi. Nurik saabus Themsle kuus ajaks ja ta paberid on ära wõetud. Nad antakse talle tagasi alles tähtaja nõõdumijel.“

„Paberid on tal korras, ärge kartke.“ wastas Clifford ja läks urhe poole, wiibates Soale, et see järgneks talle.

32. peatükk. — Aurikul.

Londoni sadamal on omapärane elu. Siin seisavad ookeanihiiglad, kes toidavad poolt Inglismaad, malendavad sirges reas ilusad miljonärیده jahklaevad, juhtivad nõgised ideaurikud ja nende vahel lihelemad tuhanded mootorpaadid ja kaaterid, pannes õrje jõemee punaste, roheliste ja valgete tuledega firemalt hellima.

Uduisel, pimedal ööl on sadamas hädaohtlik liikuda. Kuid on olemas vilunud paadimehed, kes võivad teid finniõlivil läbi mustavate ja udus virvendavate laevade leida. Clifford leidis oma elektrikaatri kindlaksmääratud kohalt.

Kaater sõitis vaikjelt kaldalt eemale, teeras kaares ümber kõrge nortu auriku pära ja hakkas tejet jõge hiinlaste docki poole tiiruma. Pimedusest tuli nähtavale politsei-laev, kuid rahuldamat vastust jaades, kadus ta jälle.

Cliffordi plaan seisis selles, et tähelepõnu äratamata Sing-Su aurikule ronida ja sellega Gravesendi sõtta, kus laevad enne merele sõitmist maadatakse viimast Lorda läbi. Kui hiinlased oleks nad laemalt leidnud, siis oleks inspektor Willing esildanud oma politseiliku läbiotsimise orderi ja kaptenile selgitanud enda ning oma kahe abilise laeval viibimise põhjuse.

Laaveerides ankrus seisivate laevade vahel, liikus kaater vaikjelt edasi ja kustutas enne kassilaevade seisukoha juure jõudmist tuled. Weerandtunni pärast soovistas inspektor Willing Dinnile sõrma:

„Seal nad on . . . paremal . . .“

„Umgeni“ ja „Umwelti“ olid kassifud mitte ainult tiiribilt ja ehituse ajalt, vaid nad olid eht tei-

fiidud ja neid võis üksteisest eraldada ainult nime
järgi päral ja mustadel külgedel. „Umweli“ oli
pime, kuid „Umgeni“ tekkis heledasti valgustatud ja
tal joofsid inimesed edasi-tagasi.

„Umwelil“ te ei korraldanud läbiotfimiist?“ küsis
Linn kofinal.

„Ei, me ei pidanud jeda tarwilikuks,“ vastas
inspektor. „Nurik saabus sadamaste alles nädala
eest ja nähtavasti on fogu ta meeskond laiali saa-
detud.“

Clifford wiipas auriku tumedale fogule.

„Kuid efs ta istu tühjendatud laewa kofta liig
fügawalt mees? Kas te ei arma?“

Inspektor tehitas olgu.

„Ta sõidab laadungiga Newcastlese. Wähemalt
õeldi mulle nõnda.“

Wäliselt polnud mõimaliif aurikuid üksteisest
eraldada. Kaater sõitis pära all läbi, millel umbes
jala suuruste tähtedega seisis: „Umgeni“. Minuti
päraft oli kaater „Umweli“ pära all ja Clifford
waatas üles.

„Waadake,“ kofistas ta inspektorile, haarates sel
täest finni.

Tähed „wel“ olid laewalt maha wõdetud.

„Mis on?“

„Nime muudatus, wäga lihtjalt,“ vastas Clif-
ford. „Rahke tunni päraft sõidab „Umweli“ „Um-
geni“ paberitega merele ja hommiikul sõidab nime
muutnud „Umgeni“ Newcastlese.“

Mootorit seisma jättes kandusid piisurid woolust
ümbes laewa külje. Clifford wõttis öö piffilma ja
nägi laewalael kolme inimfogu.

„Tühja auriku jaoks on see liig suur walwe“
kõmises ta.

Silmates laemalt allarippuvat ahelat, haaras Clifford sellest finni ja hüppas kaatrist osavalt wälja. Talle järgnesid Willing ja Joe Bray. Laemalaele jõudes waatas Clifford ettemaatlikult ümber ja oma esimehe piilumise tagajärgedega rahule jäädes, wiipas ta kaaslastele, et need järgneks talle.

Laema nina oli tühi.

Kaater kandus antud käsu kohaselt taja woolust alla wette.

Kolm piilurit hiilisid lahtise trepi juure. Kus-tilt kostis löditspilli mäng. Clifford laskus kitsast trepist alla, lootes leida alumiselt tekitl wõi trümmist kohta, kuhu oleks wõinud end peita.

Silmates lahtist ust, nägi ta tühja kajutit, mis oli nähtawasti reijijatele määratud. Selles seisis laud, kaks wõi kolm tooli, jaena ääres mõni reisi-kohter wärskest fleebitud jaatefirjadega, põrandale oli laotatud uus waiw.

Kajut oli umbes kuus jalga lai ja ta tagumises seinas mustas kaks wäikest ust. Üks oli rippuma- lufuga suletud, teine aga proovile.

Clifford tõukas selle pärani ja walgustas tasku- lambiga. See oli tühi, afnata kamber, mille laes oli wäike wentilaatori auw. Nurgas seisis raud- woodi, selle kõrwal pesukauis alufega ja wastas- jaena kattis juur kapp, mis polnud kambri kitsusega kooskõlas.

Kuuldes korraga tekil jamme, tõukas Clifford oma mõlemad kaaslased kambriisse, astus ise neile järgi ja jules ukse. Ta nägi läbi lufuangu, et ka- jutisse astus hiinlane ja waatas ringi. Midagi märgates läks ta uksele tagasi ja hetke pärast seltsis temaga teine hiinlane. Nad hakkasid omawahel teelt rääkima, mida Clifford ega Joe Bray polnud rial kuulnud. Nähtawasti oli see Lõuna-Siina

murraf. Nad rääkisid millestki naljakast, sest sõnad katkestusid alataja tajajest, mingumaist ititamijest.

Enne kui Clifford jõudis kujutseda, mis oli juhtunud, jirutas teine hiinlane käe, wajutas kambriukke kõwasti finni ja flöbistas rauda. Hetke pärast kostis ettelükitud taba kõmin ja kajuti wälisuks langes paukudes finni. Clifford Linn, Joe Bray ja inspektor Willing olid wangiis.

33. peatükk. — Tseremoniaalsel istungil.

See päew wajutas end Stephan Warthi mälu. Ammuajunud südametunnistuse jäänused andsid end tunda ja tegid talle etteheiteid, et ta oli õelutrega halmwasti ja ülekohtuselt ümber käinud. Ta püüdis end rahustada, korrates tuhandet lorda Fing-Su sõnu, et Ruthile ei jünni mingit kurja. Tuhandet lorda tundis ta, et need sõnad ei tähenda midagi. Ta keset kõike jeda kõrgatas nüüd nagu wälk selgest taewast teade, et Joe Bray on elus ja kogu ta hiigla-riffus on sõrmede wahelt libisenud.

Joe Bray on elus!

Do, kui karmilt ta pettis oma pärijat, millise ninanipju sellele andis! Tekkinud oluforrast polnud enam pääsu. Warthi ainwaks lootuseks oli nüüd Fing-Su. Minult see wihatud ja wastik hiinlane wõis teda päästa häwinemisest, kerjuskepist ja wõib olla, kohtu ja wangla eest. Milline õudus, milline häbi!

Stephan Warth oli selleks liig tark inimene, et uskuda, et hiinlane täidab kas wõi ühegi lubaduse. Ta siis weel see 50.000 naelsterlingit. Kui hiinlane oli hiiglasumma lauale puistanud, siis igatahes tagamõttega, et Kawabes Warthilt sellewäärilisi

teenetõ walja presjida. Ta kui Stephan Narth, nüüd ei tee, mis talt nõutakse, siis ootab teda hukatus, häbi, poriga loopimine, inimseitskonnast wäljatõukamine. Eks muidugi nõnda? Aga mis oleks, kui kuulutaks end makujõuetuks? Mis on makujõuetus muud kui ebameeldiw juhtum, mis wõib oodata igat korralikku inimest? Seadusliku pankroti puhul läheb Narth kuiwalt weest läbi ja wabaneb kohustustest hiinlase wastu.

See oli ainus wähegi õnnelik mõte, mis Narthil oli päewa jooksul pähe tulnud. Öhtu eel taganesid need mõtted teiste eest. Ta mõtles wastikuse ja ärewusega, et peab ilmuma rumalasse ja kummalisje ühinguisse, millel metsik, arusaamatu nimi ja jõhker wastuwõtu tseremoonia.

Narth oligi juba kahe ühingu liige, mis oleks wõinud „salajasteks“ nimetada. Nõnda oli tal teatav kujutus sellest, mis teda uuel liikmeks wõtmisel ootab.

Saladuslikkus ja teatraalsus beda ei kohutanud, ta lihtsalt mõtles, et peab weetma igatwa ja raske öhtu. Öine rännak kaugeesse wahrifusje ja hiinalide jeltskonda wihastas teda hingepõhjani.

Ta lõunatas Spadwelli jeltsis ja major püüdis terawmeelsete naljadega asjatult ta halba tuju peletada. Wiin wärwis Narthi mõtteilma weel pilwijemaks. Tal tuli meele oma esivanemate kõrge seisukoht, au ja lugupidamine, mis jeltskonnas oli nende pärast olnud. Kujutledes ennast öösel kollanahkiete kelmide juure hiilimas, täitus ta süda wihaga ja ta oleks meeleldi rusikaga laulale pörutanud.

„Ma ei mõista teie põlgust,“ sõnas Spadwell rahulikult, süüdates pika, peenitse sigari. „Kui kellelgi waja wihastada, siis nimelt minul. Te

unustate, NARTH, et ma komandasin Indias kahurväe brigaadi. Olen pärit wanast inglise perekonnast ja kondiitridini eurooplane. Kas armate, et ma löbu pärast jändan jelle Aasia kollase kuradijooga?"

"Teie, see on teine asi," urises NARTH. "Te olete sõjamees ja seikluste armastaja, see pole teie esimene sõda, kus peate oludele kohanema, nii wastikud, kui nad ka poleks. See on iga sõjamehe elukutsje. Mis nad NUTHIGA tegid?" küsis NARTH korraga ärewalt.

"Talle pole midagi kurja tehtud. Võite olla täiesti rahulik," wastas major. "Ma ei luba ta juuksearmagi kõverdada, võite mind usaldada."

Nad lõunatasid NARTH'i eraruumides, kontori juures. Teg moodus kiirelt. Oli umbes kesköö, kui nad wäljusid ja läksid mööda Piccadillyt. Uulitsanurgal ootas SPADWELLI auto. Rogu tee, kuni hiinlaste wabrikuni, puistas NARTH majorile küsimusi. Milles SING-SU plaan seisis? Mis SING-SU temalt, NARTH'ilt, tahab? Miks ta peab ootama? . . .

SPADWELL wastas kannatlikult ja asjalikult, kuid hingas nähtawa kergendusega, kui auto sõitis üle kanali silla ja jõudis wabriku maale.

"Oleme päral," ütles ta.

Auto peatus. SPADWELL ja NARTH käisid umbes wiis minutit porisel, konarlikel jalgteel, piki madalaid kiviinimikiri. Uulitsa latern walgustas korraga murre ja murre taga kitsa jalgraja.

"Mis koht see on? Kus me oleme?" küsis NARTH närwilikult.

"Oleme oma wabrikus . . . See on kaubaait," wastas SPADWELL.

Ta peatus madala uste ees, wõttis wõtme taskust ja awas.

Narth. Kes sammus Boris ettevaatlikult kiviwar-
mul, ütles nurisedes:

„Milleks oli waja mind sundida frakki selgo
ajama.“

„Oli wägagi waja,“ kostis major. „Andke käsi.“

Nii palju kui Spadwelli taskulambi walgustu-
sel oli näha, ajus Narth wäikses, kwiimüüri raiu-
tud jahwis. Sahrri ainsaks sifuks oli kaks Wiini
tooli.

„Sgatahes on siin kuivem kui uulitsjal,“ jonas
Spadwell. „Te peate siin mind ootama. Ma lä-
hen ette ja ütlen Fing-Sule, et olete saabunud.“

Uksi jäädes hakkas Narth kitzas jahwis edasi-
tagasi käima. Ta mõtles, kas Deggat peaks ta
olema koosolekul ja kas wastuwõtu tseremoonia ei
weni selleks liig pikale, et enne koitu weel koju
jõuda. Wõti kriigises lukuaukus ja Spadwell as-
tus sisse.

„Wõite mantli siia jätta,“ ütles ta. „Meil on
ainult mõni samm käia.“

Narth oli saadud juhtnööride kohajelt riidetatud
frakki ja siidist öömantlisse. Ta wõttis Spadwelli
nõudmisel walged kindad ja ajas kätte.

„Walmis!“ ütles Spadwell ja wiis laternat wõt-
tes Narthi sahwrist wälja.

Wööda märga mulda mõne sammu astunud,
jõudsid nad ukse juure. Uks awanes ja mõlemal
pool tulid nähtawale kahe hiinlase tummas kogud.
Nad küsijid midagi Narthile arusaamatus keeles ja
Spadwell wastas neile häält tasendades. Narth
lastus Spadwelli käest finni hoides trepi kwi-
astmetest alla ja jõudis teise ukse ette. Siin esil-
das nägematu hääl talle samas keeles küsimust ja
major wastas jälle midagi. Uks awanes. Spad-
well wõttis Narthil mõlema käega õlust finni ja

tõukas ta ettepoole. NARTH leidis end forraga heledalt valgustatud pikast, fantastiliselt ehitud jaalist. Talle näis, et tema enda, või aga Spadwelli käe läbistas järsk värin.

NARTH vaatask ümberingi ja ta oleks tahtnud naerda. Piki kütja jaali jeinu seisid hiinlaste read kulumud, luitunud ja halvasti õmmeldud, teise seljast ostetud frakid seljas. Ühel hiinlasel oli järel rinnal nõobist lahti läinud ja wahelt paistis kollane ihu. Sgal järgil hiilgasid kaks „ehtjat“ briljanti. Bidulifult, tähtjalt, wahtisid need taewa-
pojad uut tulijat. Nende näod jarnlesid üksteisele si kanamunad.

NARTH waatles neid mõni jekund. Kõigil olid walged kaelasidemed ja walged kindad, üks käsi rippus puurjal, teine oli rinnale pandud . . .

NARTH'i esimeseks muljeks oli, et ta oli jeda kunnagi juba näinud.

Neljast sinijest waasist jaali nurkades tõusis lae poole wiirufiisuits. Ohj jaalis oli juitjuust sinine.

NARTH waatask jaali tagapõhja, kust paistis midagi walge altari taolist. Altari ees troonil istus Fing-Su. Üle fraki — ja tema kaelasideme briljantnõelad olid ehtjad — oli ta heitnud laia punase siidimantli. Pea oli raske, kalliskiwidega ehitud kuldtriooni all longu wajunud. Korraga katkestas Fing-Su hääl waikjuse:

„Kes jee on, kes palub end „Seategemate käte“ jeltji wastu wõtta?“

NARTH mõistis, mis tähendasid kaks kuld kätt, mis hoidsid Fing-Su trooni kohal üksteisest finni. Enne aga, kui ta jõudis midagi ütelda, wastas Spadwell tema eest:

„Do, päifele poeg, kehtku ju eluiga igawesti. Su ees seisab alandlik ori, kes palub armulifult

luba oma jõudu ja elu finu ja ju trooni eest ohverdada."

Waevalt oli major wiimased sõnad väljendanud, kui nägematu foorijuhhi märguande peale hiinlased hakkasid laulma arusaamatut ja kurba laulu. Laul lõppes jama äkki kui oli alanud.

"Tulgu ligemale," käskis Fing-Su.

Spadwell kadus kuhugi. Ta wist astus Marthi seljataha. Marth ei julgenud ümber pöörduda, waid wahtis enda ette. Raks hiinlast kulunud frakkides astusid tema juure, wõtsid tal käealt finni ja wiisid ta hieremoniaalselt trooni ette. Teel jõudis Marth märgata, et hiinlased oli wafat püüsiäär teisest kolm tolli lühem. Kuid niid ei olnud tal naerutuju. Teda hakkas wallutama arusaamatu hirmutunne, liginewa, paratamatu hädaohu aimus.

Trooni ette seisma jäädes, nägi ta altari walge linaga kaetud inimkeha. Ta süda jäi äkki hirmuga seisma: walgel linal mustas wereplekk... Ta püüdis end ohjas hoida ja mitte hirmu awaldada, kuid ta silmad ei suutnud hirmsalt nägemuselt kõrwale pöörduda. Waiba pea peale olid werega joonistatud arusaamatud hiina tähed.

"See on waid sümbol... wahafuju," sosistas hääl kõrwale. Tähendab, et Spadwell põlnud ära läinud. Marth tundis mehijust tagasi tulewat.

"Ütlege mulle järgi," lausus Fing-Su pühakult ja waljuult, tõustes majesteetliku wiipega troonilt: "Wannun truudust Seategewalele Kätele..."

Ragu unes fordas Marth mõttetuid, sijutuid sõnu.

"Ja torkan oma käega nende waenlaste südamesse."

Marth fordas needki sõnad. Kus oli Seggat? Seggat pidi olema fin? Marthi silmad püüdsid al-

tari sammaste taħa tungida, kuid seal oli nähtavasti tühi.

„Selle märgiga tunnistan oma truudust wennastule, oma uskamust ja armastust...“

Reegi pistis talle pihku pifa, ehamugawa eeme: pifa, terawa noa.

„Torgake nuga kehasse,“ sojistas hääl kõrwa.

Jing-Su märguandel astus Narth altari astmetest üles ja fergitas käe feha kohale.

„Suffugu kõik feisri waenlased!“ hüüdis Jing-Su.

„Dööge jiidamesje!“ sojistas Spadwell ja Narthi käsi lastus masinlikult.

Teraw nuga lõikas peenikestest riidest läbi kehasse. Saawast purskas märsk, soe veri. Surnu pea tõusis üles ja langes altarile tagasi, lükates lina kõrwale.

„Sumal!“ hüüdis Narth effiwail filmil. Nuga luffus tal kõest.

Talle wahtis otša Ferdinand Deggati jurnud nägu.

34. peatükk. — Spadwell hakkab Jing-Sule vastu.

Narth oli Deggati tapnud, kes poleks iial jõandanud jänesiti tappa, oli oma käega surmanud inimese! Walge lina mustas wereplekkidest. Narthi käed wäriksid, pea käis ümber. Ta waatas seljataħa, et näha inimest, kes oli talle kõrwa sojistanud...

Spadwell seisis hirmust ja imestusest kahwatanud näoga. Narthi werine käsi haaras ta kõrvalt finni ja pigistas ültinimlikku jõuga. Kuid midagi ras-

ket kuffus Marthile pähe, ta tuikus, kuffus põlvili ja weeres pörandale hulluwa inimese metjitu, elajalitu kirjaga..

Siinlaste read seinte ääres seifid liikumatus: Wõltsbriljandid hiilgasid ükskõiksest triifärkidel ja walgetes rinnastes käed ei muutnud hetkesti asendit, ei tõmbelnud kordagi.

Lund hiljem ilmus major Spadwell Fing-Su mabritu juures ajuwasse korterisse. Siinlane, kes oli süwenenud raamatu lugemisse, waatas talle pead tergitamata otja ja liigutas keelega juus suitsetawat paberossi.

„Mõh?“ küsis ta. „Kuidas käib meie sõbra käsi?“

Spadwell kehitas õlgu. Ta näis kümme aastat wananenud. Walgel krael olid weel Marthi weriste jõe mede jäljed.

„Meel mõistusteta,“ wastas ta lühidalt. „Kardan, et on hulluks läinud.“

Fing-Su wiipas kärehtult ja lastus tugitooli jella nõjale.

„See ei käinud mu plaanidesse. Kes oleks mõinud mõelda, et terve, tugev mees läheb niifugustest muljetest hulluks. Kuid ma näen, et ta on alatu argpüks, ja poleks niikuinii meie ette wõttesse kõlwunud!“

Spadwell ei wastanud.

„Plaan oli suurepärase ja pidi tooma hea tagajärje“ jatkas Fing-Su. „Laggat oli arg ja alatu ning määris jurma. Wõib olla, et meie sõber Marth waatab toibudes teifiti asjale ja kujukleb, et niifugune saatus ootab teda ennasiki, kui ta..“

Spadwell katkestas ta sõnad, waadates talle hälmalt silma.

„Te ütlesite, et ohverdatakse hiinlane, see, kes oli Dinni juures wangis. Kogu see asi ei meeldinud mulle, kuid järele mõeldes jäin nõusse. Korraga aga, jumal hoidku! hiinlase ajemel Leggati pea!“

Major oli kahwatu ja ta hää lattes tagasihoidud erutuselt.

Fing-Su wakis ja ootas.

„Kuidas teil läks lorda Leggati püüda?“ küsis wiimaks major.

„Ta ije tuli,“ wastas Fing-Su rahulikult. „Me jooksiwme teda unerohuga. Ta ei kuulnud ega tunnud midagi. Et ta andis meid ära, seda te teate. Nüüd aga on ta surunud ja unustame ta. Mis puutub Marthi, siis on selle elu nüüdsest peale meie kätes.“

Spadwell lastus toolile.

„Kui ta seda usub, siis tähendab see, et ta on tõesti hulluks läinud,“ wastas ta tagasihoidlikult. „Olen teile juba öelnud, Fing-Su, et mitte tema elu pole meie kätes, waid meie oma elud on tema kätes.“

Fing-Su raputas tuha paberosi otjast, kustutas jupi ja wõttis hõbedasest toosist teise paberosi.

„Kuhu te ta panite?“

„Kiwil sahwrisse. Ma puitfijin talle morfiumi ja ta ei ärka nii pea. Meil jääb järele ainult üks pääsetee Fing-Su... see inimene Inglismaalt võimalikult ruttu eemaldada. „Umweli“ lahjub täna hommikul. Saate Marth laewaale...“

„Ühes neiuga?“

Spadwelli silmad hakkasid wihaselt hiilgama.

„Mis tähendab: „Ühes neiuga?““ küsis ta. „Te ometi lubasite mis Brahõ seni Londonis hoi-

da, kui oleksite Clifford Sinnilt saanud tarviliku ahtja."

Sinnlane fortintas otja ja puhus suitsepilve õhku.

"Sah, jeda ma algul küll mõtlefin," möönis ta, "kuid wiimaste tundide jooksul on siin olnud nii palju fündmufi, et tahan nüüd plaani muuta. Me võiks mihs Bray Siinasse wedada ja seal fijemaale peita."

Ta kadus tubakasuitju ja lihas siis:

"Wäga armas tiitarlaps."

Major Spadwell tõufis, astus kindlalt laua fuure ja nõjatus sellele mõlema käega.

"Mihs Bray jääb Inglismaale, Fing-Su," ütles ta kindlalt ja otfustawalt, waadates hiinlasele otje filma. Sinnlane kannatas waate wälja ja muigas.

"Kallits major Spadwell, igas niifugufes organifioonis firi meie oma, wõib olla ainult üks peremees, üks pea ja jee pea — palun teid jeda meeles pidada — olen mina! Kui pean tarwilikuks, et mihs Bray jääks Inglismaale, siis ta ka jääb, kui aga loowin, et ta sõidakš Siinasse, siis ta ka sõidab. Kas saite aru?"

Spadwelli käfi pöördus nii fiirelt, et Fing-Su ei saanud kofe aru, mis oli juhtunud. Sekundi pärast ta nägi enda ees musta rewolwrijuud.

"Ta jääb Inglismaale," nõudis major.

Fing-Su nagu moonutus ja kahwatas hirmuust. Minuti pärast aga wõttis ta end kofku ja ütles junnitud naeratuwega:

"Kui te jeda nii wäga tahate, las' ta siis jääb. Me ei tohi tema pärast riielda. Kus ta nüüd on? Kas siin, wabrikus? Wõite ta wõtta ia teha te-maga, mis tahate."

Spadwell ei oodanud nii kiiret alistumist ja lohmetas pilguks.

„Arman, et te ei sooviks just, et neiu teaks, et teie olitegi ta rõõmija.“

„Mul ükskõik,“ vastas Jing-Su loialt. „Wõtte ta, ma annan ta teise!“

Major pöördus ümber ja läks ukse poole. Ukse juurest kuulis ta forraga enese selja taga laua- jahtlit amatawat ja pöördus kiirelt ümber. Kuul jooksis wilistades ja nahka kõrvetades ta kõrva äärest mööda. Mõtlemata, mis teha, kergitas major revolvri ja laskis. Jing-Su kukkus põrandale. Inglise keisri jefundi ebaledes paigal, kuid pööras siis lamava hiinlase poole selja ja väljus „keisri“ eratubadest.

Majast viis ainult üks tee uulitsale: juure laternaga valgustatud aidast mööda. Pangu kaja peale avanese aida uks ja kall hiina kulisid jooksis õue. Spadwell nägi, et teistigi ta ei pääse, kui peab tuld andma. Ta kergitas käe ja laskis kaks korda. Kõstis purunenud klaasi kõlin, latern kustus ja wabriku õu jäi pimedaks.

Pöördudes õue wirna laotud kastide taha, jooksis major wärawa poole ja pörkas wärawas koku väikse kuldide rühmaga. Teel uuesti laetud revolver asus jälle tegevusse. Kõhkunud kuldid taganesid ja Spadwell lendas noolena wärawast välja. läbi mille mõne päewa eest oli läinud Clifford Zinn, kui oli kutsumata külalisena wabrikusse tunginud. Enne kui hiinlased jõudsid üllatuselt toibuda ja teda taga ajama hakata, oli ta juba mõne sammuga üle tühja uulitsa jooksnud ja kaldalt tanali külma wette hüpanud.

35.peatükk. „Umweli“.

„Siin on teine uks,“ ütles forraga Billing.

Ta uuris kambri seinu taskulambi valgustusel ja kotas hoolega finnist uft, mis awanes wastupoolsele külge kui jee, kust nad olid siia tulnud.

„Kasu on meil sellest wähe,“ ütles Clifford inspektori kannul uft waadates. Peame ootama, kuni mõni tuleb siia asemelid tegema. On mu arwamine õige. Siis winnab „Umweli“ kell kaks hommikul onfru üles. Tekilt alla tulles nägin, et kõrwalaurikul kuskutati parajasti kõif tuleb. Müüid tehakse nähtawasti wiimaseid ettevalmistusi.“

„Mis nad ootavad?“ urijes Joe pahuralt. „Ettevalmistused on neil juba annu tehtud ja kolme tähe wahetamiseks kaewa ninas ei lähe üle kolme minuti. Ei mõista, miks nad wiivitavad! Praegu on õõ kõige pimedam ja kõigi dreadnought pääseks tähelepanu äratamatult merele.“

Ufesse, mille kaudu nad olid tulnud faktori, oli mitu ümmargust auku puuritud. Läbi nende oli näha, mis kajutis tehti. Ufse lukutanud hiinlased olid tule lauale põlema jätnud. Jalgade alt kostis masinate müdin ja tekilt hammude kaja.

„Näib, et teie arwamine on õige,“ sõnas Billing kuulatades. „Nagu näha, läheme praegu reisile.“

Uurif, mis oli paistnud furnult ja tühjalt, täitus iga minutiga aina rohkem elust ja wifumiseft. Kell weerand kolm kostid kajuti poolt hammud ja tuttarw häälekõla. Uks awanes ja kajutisje astus Fing-Su, lai siidimantel seljas.

„Siin on teie kajut, armas preili. Siin tunnete end kui kodus. Aga kui mõllete kättseda ja mulle pahandusi tuua, siis on maal teie jaoks walmis teine ruum, mis pole jugugi mi mugaw.“

Kuid ma tean, et olete mõistlik neiu ja peate end hästi ülal."

Hiinlase seljatagant ilmus nähtavale kahvatu neiu. Clifford juutis waepalt hirmuhüüet lämmatada. Neiu polnud kübarat peas ja juuksed olid hajis, kuid ta silmis polnud hirmu märgata. Ta seisis sirgelt, ta kõnnak oli kindel ja rahulik. Nähes Ruth Grayd siin wangis, needis Linn enese maa põhja.

36. peatükk. — Häbas.

Ruthi oli äratanud raskest luupainajalikuft unest kõwa koputus uksele. Neiu oli wastumaidlematult nõus Fing-Sule wabriku õue järgnema, mille wärawas neid ootas fimmine auto. Fing-Su, kes oli wastupanu ennustanud, oli niijugusest sõnakuulelikkusest üllatatud. Öö oli hiinlase plaanidele soodur. Uurlitjad olid tühjad ja harwadel politsei patrullidel ei tulnud mõttessegi küsida, kes sõidab kahes autos, mis Chenje sõhis kiirelt kihutasid. Samajuguse sõnakuulelikkusega, kui Ruth oli autosse astunud, astus ta ka mootorpaati. Ta oleks nagu waetwalt märganud, mis temaga tehti. Tõelikut ta mäletaski nagu läbi une, et teegi oli ta jala trepiastmele tõstnud ja aidanud aurikule tõusta. Fing-Su ligines talle ja wiis ta waeselt ning iohalt seabeldud kajutisse.

Hiinlane läks kajuti ukse juure ja hõikas tedagi nimega, mis kõlas nagu: „Maanmi!". Uksele ilmus wana hiinlanna, mähitud wateeritud jaffi.

„Eim on teie magamistuba, armas preili," ütles Fing-Su, wiibates ühele uksele seinas. Ta läks

siis wana hiinlanna juure ja ähwardas seda sõr-
mega:

„Bea meeles, Ama! Sa ei tohi selle neiu juu-
rest pilgutski lahkuda. Kui ta hakkab karjuma,
siis junnid ja ta waiwima, aga kui ei, siis...“

Hiinlase nägu läks korraga karmiks ja ähwar-
dawaks. Ama taganes hirmunult.

Murik oli wahapeal antru üles tõmmanud ja
sõitis Themse jõe mööda alla. Masinad müdistasid
tasa õises waiwuses ja tefil krigises madruste
poolt keritaw antrufett. Neiu seisis laua juures,
kuulatahes imelikke, ennetuulmatuid häält.

Kõik see sündis keset õist lumpainajalikku õu-
dust. Ei, jee ei wõinud olla ilmsi. Murik sõitis
mere poole. Kuhu nimelt?

Kuhu neiu wiitakse? Kuna lõpeb jee reis?...

Ruthil tulid meele majori sõnad ja ta mõtles,
et sõjamees oli lubaduse täitnud. See, et Jing-
Su oli ise neiu wabrikust wälja toonud ja aurikule
wedanud, näitas, et major nagu poleks uuest wägi-
wallasst enam osa wõtnud. Kuhu ta oli jäänud?
Kuid neiu walutas pea ja mõtted olid nii sega-
mini, et ta ei tahtnud pead murda.

„Seiske siin, miss,“ kostis Ama hirmunud hääl.
Hiinlanna polnud veel jõudnud ehmatuieist toibuda.
„Ma lähen, kohendan teile ajeme...“

Wana hiinlanna awas ukse ja kadus kõrwai-
tuppa. Korraga kostis ei tea kust, wist põrandalt,
Ruthi kõrwa nõrk sõin:

„Kustutage tuli!“

Ruth oleks peaaegu minestusse langenud, sest jee
oli Clifford Dinni hääl!

Möödus üle minuti, enne kui neiu jõudis toi-
buda ja kustutas laua juure astudes õlilambi.
Seina kobades leidis ta kambri ukse ja lükkas wäri-

semate sõrmedega kuulmatult riitvi eest. Kellegi vari astus ta kõrvale ja tugewad käed wõtjid ta ümbert finni. Täpalt nuufsumist lämmatades pani Ruth pea meeleheite ohkega laiale rinnale. Raua kestis jügaw waikus, mida katkestas enesewalitse-miise kaotanud neiu hüsteeriline nuufsumine.

„Ma olen siin ta ainus sugulane,“ kostis korraga Joe Bray murelik hõim. „Oleks täiesti loomulik, et ma...“

„Pea keel hammaste taga!“ katkestas Linn hõim.

See naljakas sõnadewahetus andis neiuale korraga jõudu ja löbustas teda.

Korraga koputati kajuti uksele.

„Miks kustutajate tule?“ küsis Fing-Su hääl.

„Neiu riietub lahti,“ wastas Cliff hiinakeeles, tehes eide hõminat järele.

„Miks ta ei tee seda magamistoas?“ urises Fing-Su, kuid jäi wastusega nähtawasti rahule.

Clifford nägi läbi ümmarguse kajuti akna, et aurik ujus keset jõge ja oli Londoni sadamast juba väljas. Ta ei mõistnud, miks Fing-Su oli neiu mahutanud jesse laewa osja, mis tolliametnik Gravesendis tingimata waatab läbi ja kuhu astub lootski, kes auriku liginemisel merele tuleb laemale.

Wangide seisuford oli raske ja hädaohtlik.

„Waja walmata, kui Fing-Su awab ukse ja talle kallale tungida,“ ütles inspektor, kuid Clifford raputas pead.

„See on muidugi kõige lihtsam abinõu, kuid ma ei usu, et ta tuleks enne kajutisse, kui aurik on merele jõudnud. Dotamine on hädaohtlik. Mis te armate, kas me ei saaks teda ust maha murda?“

Willing waatas ust ja pööras nägu krimpjutades laaslaste poole.

„Ei, ust ei saa maha murda. Pigemini murrame afna sisse, mis viib tehile.“

„Kuid siit on ikkagi võimatu läbi ronida,“ naeratas Clifford.

„Seda küll, kuid nõnda me pöörame endile tähelepanu...“

„Kaks rehvastamatut komisjari laemal ei saa meid aidata. Enne kui nad jõuavad siia joosta — muidugi, kui Fing-Su neil jeda lubab — lamame meie siin juba jurnult. Ei, ainus, mis meil teha jääb, on oodata. Warem või hiljem avaneb üks ja nii pea kui meil õnnestub Fing-Sut tinni nabida, võime hädaohu lugeda kõrvaldatuks.“

Sallas koitma ja läbi kajuti afende paistis hall taevast. Warsti kattis kellegi käsi afnad väljast luukidega ja ventilaator laes lakkas murisemast: seegi kaeti. Muris ligines nähtavasti hädaohtlikule kohale. Fing-Su kartis, et Ruth võiks hakata karjuma ja appi hüüdma..

Wangid läksid magamistuppa, kus õht oli puh-
tam ja märskem ning istusid woodile, kuulatades
tähelepanelikult väljastpoolt kostvaid helisid. „Um-
weli“ masinad lakkasid töötamast ja auris jeans
tund aega liikumatult paigal. Siis kuulsid wangid
ärevusest tushivate südametega, kuidas masinad
hakkasid uuesti tööle ja auris joitis merele.

Oli selge, et Fing-Su oli lasinud kajuti afnad
jelleks julgeda, et kontroll Gravefendis ei pööraks
wangidele tähelepanu. Müüd pidi warsti süüa
toodama. Seda teatas wana Ama, kes alandliku
näoga kannatas oma ootamatut wangistust suure
kajuti nurgas. Hirmuga hambaid plagiitades ütles
ta Cliffi küsimustele wastates, et toidud kannab
kajutitesse laiali tema oma poeg, koka abiline. Poja
elu pärast hirmu tundes karjatas ta läbilõikavalt,

fui lukuaugus kirgises mõti. Enne kui Clifford jõudis eite pidada, jooksis eit poja juure, tõukas jelle peaaegu jalust maha ja tormas kajutist välja. Wana Joe Bray jooksis oma 60. eluaastast hoolimata karjuvale eidele fergel jalal järgi, püüdis ta finni kätte jamma kaugusel uksest ja pani talle kätte juule. Kuid juba oli hülja. Tekiti kostsid ruttavad sammud. Clifford tundis Fing-Su. Rewolwrit fergitades lasi ta kaks pauku ja kajuti aken lendas kildudeks.

„Dieti tehtud!“ urises politsei inspektor, pügistades keppi käes ja walmistudes mõitluse wastu.

Walistas kuul ja klaasi kild haawas Cliffordi põjest. Tekiti jooksid relwastatud hiinlased. Clifford taganes kajutisje ja paiskas ukse enese taga finni. Waba käega tõmbas ta Ruthi enese juure ja rahustas teda:

„Ärge kartke. Teile ei jõnni surja..“

Wana Uma jooksis fiinudes ukse poole, wajutas jelle oma raskujega lahti ja paiskas Dinnile pähe musta, imelikku wormi echeme. Goobi eest kõrwale karates nägi Dinn, et hiina fetas weeres põrandale.

Tugew käsi tõukas eide eemale ja ukse eest kostis mitu pauku. Setke pärast ilmus Joe uksele, rewolwer kummasi käes.

„Kad kardamad meie tuld, Cliff. Kas sul pole tagawara padroneid?“

Clifford raputas pead. Ukse tagant kostis Fing-Su hääl, kes jagas käsutusi, ja teine kaskiw hääl, mis nähtawasti tuli auritu kaptenilt. See kapten ja must stewart olid Cliffordi teades ainjad mittehiinlased kollase meeskonna seas. Kajuti katkisteft afendest pisteti forraga püssitorud sisse ja wä-

lisusse tagant kostis kahtlane, asteldus: Hiinlased ajusid wist uft sisse murdma.

„Minge magamiskajutisje,“ kästis Wilking jofinal ja tõukas neiu sinna. Arnaft aeti sisse tule-
tõrje woolit ja jäme weejuga purstas kajutisje. Sette pärast ajasid hiinlased weel neli woolitut afendest sisse ja wefi woolas' nüüd wiest kõrist. Wangid otjustati uputada! Magamiskajuti uft juleti kõwasti ja wefi imbus sinna sisse ainult uffe pragude wahelt. Clifford arwutas koolipõlwe rehendamje tunde meele tuletades, et enne kui kajut täitub üleni weega, möödub küll aega, mille jookkul wõib juhtuda weel mõndagi..

Wefi fertis kõrgemale ja kõrgemale. Oja wett imbus usteft wälja, kuid see wee arajooks oli wai-
te. Kogu küsimus seisis ainult ajas. Warem wõi hiljem täitub kajut weega.

„Dina!“ hüüdis Fing-Su hääl. „Töotage, et ei jega end enam minu asjadesje ja ma halastan teile. Ma jaadan teid kaldale.“

Clifford Dina ei wastanud. Sette wälkel män-
gis ta hurulte ümber tige muie. Korraga kaldus „Umweli“ wajakule küljele ja wefi kajutis löi lak-
des wastu seinale, pritsides Joe Bray filmad märjaks. Aurit seisis mitu minutit wajakul küljel ja hakkas end wiimats suure waewaga sirgu ajama. Kuus-
kümmeend tonni wett olid sundinud teda tasakaalu taotama ja raskendasid käiku.

Wäljast kostis närwilikkude, erutatud häälte kõ-
min. Woolitud kadusid üksteise järgi kajuti afen-
dest. Wee juurewool lakkas. Tekil latsusid paljad jalad, arnaft pisteti sisse jäme kummi woolit ja pump hakkas wett wälja tõmbama.

Jälle kostis Fing-Su hääl:

„Tulgu mister Bran siia. Ma tahan temaga rääkida. Kuid ta peab jätma relva kajutisse.“

Peale lühikest nõupidamist andis Joe revolvri Cliffordi kätte ja läks teile, mis ujus weest.

Fing-Su seisis laubakastide otjas ja hoidis revolvrit käes.

„Pista see wemmal, kus lurat, kollane ahwi-nägu!“ kätatas Joe. „Ma palun kordki elus minu ees mitte kometit mängida.“

Fing-Su laskis revolvri alla wajuda.

„Mister Bran,“ ütles ta. „siin pole koht mulle hakata jüüdistusi lugeda . . .“

„Pea siu, neetud hiina jõmpsiakas!“ katkestas wanamees. „Keera kohe laew ümber, wõi, ma ütlen sulle, ja näed wõllast, mille järgi ju lael ammu fügeleb!“

Fing-Su naeratas.

„Rahjuks pole see võimalik. Selleks peaksime oma lootsi elu hukutama nii otsekoheselt kui laudjes mõttes. . .“

„Jäta oma ülikooli sõnatõlkjad, tola!“ mürtistas Joe ja hakkas, waht siu ääres, hiinakeelt rääkima, tarvitades kõige hullemaid sõimusõnu, mis ta wähegi teadis.

Fing-Su wõttis teotamise rahulikult vastu ja wotas waikides, kuni Joe lõpetab.

„Meil on weel aega küllalt, mister Bran,“ ütles ta wiimaks. „Selge oma sõpradele, et nad paneks relwad maha ja kõik on korras. Annan sõna, et ükski juukiefarw ei lange nende peast. Mõtlete teie aga vastu panna, siis on mul kerge asi teid jurnuks nälgutada. Kuid ma ei tahaks Nuthile pahandusi tekitada. . .“

„Mis Branle!“ mõirgas Joe ja ta läks wihaga näost punajeks. Hiina sõnad lendasid wabalt ta

teekelt ja kuld, kes olid Fing-Su ümber logunenud, said kõik aru, mis wang nende isandale ütles. Seda kasutades ei walinud Joe jönu ja karjus nõnda, nagu ei karjuta üegi Hiina turgudel.

Tal oli seljas pooleldi meriwäe kostüüm: walged millased püksid ja sinine huub kuldnoõpidega ning kuldpaelttega warruka ümber. Fing-Su kruslas teda, end ümbritsematele hiinlastele tähelepanu pööramata, ja wastas:

„Te olete rumal ja halwasti kaswatatud inimene. Kuid ma ei hakka sin teile kasmatuse puiduses etteheiteld tegema. Minge oma sõprade juure ja teatage neile mu esildust.“

Sette wäitel näis, nagu oleks Joe Bray tagajämineku asemel tahtnud hiinlastele kallale karata ja teda õpetada. Kuid Fing-Sul walgatas jälle rewolwer käes ja wanamees astus talle selga pöörates kajutisse.

„Fing-Sul on seal 12 relwastatud meest,“ teatas ta, „ja nad tahawad meid furnuks näljutada. Cliff, kui mõtlen kui palju kordi mul oleks ta lapsepõlmes wõimalus olnud teda furnuks kägistada, siis tuleb mul nüüd loom iseenele wastu täht tösta. Ah, küll olin rumal, küll olin rumal!“

„Kas Fing-Su ise komandab aurikut?“

„Ei, aurikut komandab kapten. Kuid kaptenit ei maäja arwatagi. Mis neegrift on? Mitte midagi! Fing-Su teeb mis tahab.“

„Mister Bray, kes see inimene wõis olla, kes weeti ühes minuga aurikule?“ küsis Ruth ja Clifford kuulis, et „Umwelil“ oli weel üks wang.

Wõningate andmete põhjal arwates wõis see olla Spadwell. Siiski olid Cliffordil teised kahtlustused. Need kahtlustused polnud õiged, sest lugeja juba teab, et Ferdinand Veggat lamab jät ajal furnuist Wadhami wabrikus.

37. peatüff. — Spadwelli raadiotelegramm.

Süna wangid pidasid sõjanõu, läks Fing-Su oma kajuatisse ja käskis trümmist enda juure tuua inimese wiletsad jäänud. Terwe, tugew, täis elujõudu mees. Stephan Narth, mitme aasta wõrra wananenud, kühmus, habemesse kaswanud, rõhutud, läbielatud põrutustest wärisew, jarnles elawale forjusele. Sõegi lähedased sõbrad poleks teda nüüd ära tunnud. Kuid hiinlane nägi, et mõistus oli tal tagasi tulnud. Wastuotja Spadwelli arwami-
sele polnud Narth hullunud.

„Miks wedasite mind laewale?“ küsis ta õõnjalt.
„Te mängite halba mängu, Fing-Su. Kus see nurjatu, Spadwell on?“

Fing-Su oeks ise meeleldi selle küsimuse tel-
lelegi eõildanud.

Spadwell oli pagenud. Suurt hädaõhtu sellest ju ei olnud, sest majori enda huwid jundisid teda waitima. Fing-Su oli majorit alati wihanud selle kõrkuse ja üleolewa muige pärast. Ta wihlas teda rohkem kui kadunud Deggati. Kuid Spadwell oli tarwilik. Temalt oli hiinlane õppinud palju kaju-
likku. Hiinlane oli wäga wastuwõtlik õpilane, püü-
des aineid kui õhust. Ta polnud sõjatõelise haridust saanud, kuid peale aastast läbiõimist Spad-
welliga teadis ta rohkem kui teab mõni koolist wäljalastud õhwitser.

„Mul pole wähematki aimdust, kus ta wõiks olla,“ wastas Fing-Su kulsme kortsuhõdes, „ja ma ei andesta talle ial Deggati tapmist.“

Narthi filmad läksid imestusest juureks.

„See oli tema korraldus?“

„Miguõest lõpuni!“ finnitab hiinlane.

Jing-Su oli ojato waletaja ja Marthi mõtted olid nii segamini, et olid walmis wastu wõtma iga jeketuše, kui aga see oleks teda jüülist wabastanud.

Jing-Su jutustas talle mõne sõnaga majori kawalast, koledest teost, pühakoja werrega riivetatamisest. Särsku kõneainet muutes teatas hiinlane Marthile tähtsat uudist ta õetütrest.

„Siin? Aurikul? Ruth?“ hüüdis Marth, suutmata kõrwu uskuda. „Kust ta siia sai? Mis Sinn siin teeb?“

„Tahaksin jeda isegi teada,“ wastas Jing-Su karmelt. „Minge nende juure ja rääkige nendega. Selge neile, et wastušeis on asjatu ja finnitage minu nimel, et neid ei ähwarda mingi oht, kui nad töotawad mulle edaspidi mitte enam takistusi teha. Ma annan neile waba kajuti aurikul ja saadan nad Bordeaux's maale, kui nad sooviwad.“

Hiinlane selgitas täpselt ülesande mõtte ja wiis minutit hiljem nägi Sinn oma walwekohalt imelikku fogu liginemat. See oli Marth! Tähendab, et Marth oligi see saladuslik reisija, kes oli ühes Ruthiga laemale weetud! Kuid kuhu jäi Beggat?

Kuulates Stephan Marthi esildust raputas Sinn pead.

„Bigemini lähen põhja ja proowin õnne wõitluses haikaladega,“ wastas ta. „Selge Jing-Sule, et tal ei lähe korda meid ei uputada ega surnuks nähjutada. Päewal, kus randume ja ma saan wabaks, annan ta ajawõimatult wõimudele wälja, jüüdistades teda mõrtjufatöös ja hulgas teistes furitegudes.“

„Si mina taha teda teie wastu äsfitada!“ ütles Marth rõhutud häälega.

Ta jõudis waewalt enese üle walitsejeda. Elif-

ford wahlis imestades meest, kes oli ainsa ööpäewaga enese warjufs muutunud.

„Ons Leggat aurikul?“ küsis ta.

Narth kahwatas ja jostistas midagi nii taja ja jegaselt, et sellest wõis aru saada ainult Cliffordi harjunud terane kuulmine.

„Surnud?“ hüüdis ta, lautmata Bravu uskuda.

„Fing-Su tappis ta.“

Kuid Narth pöördus wastamata ümber ja tormas kajutist wälja kui hullumeelne.

Wangide seisuford läis aina fardetawamaks. Noa oli anmu filmist kadunud ja ainult ime wõis nad weel päästa näljasurmast wõi Fing-Su armu hooleks jäämisest, kuid alistumisest ei wõinud olla juttugi.

Narthi äraminekul luhutas Clifford Willingi nõuandel urje ja ehitas jelle ette barrikaadi. Altnad juleti lauast lõhutud puuosaldega. See riisus wangidelt küll waate merele ja tefile, kuid kaitses neid hiina kulide äkilise kallaletungi eest.

Neil hirmja hädaohu pilludel üllatas Cliffordi neiu rahu ja wahwus. Ta näis kõigist rahulikum ja ehkki nalg hakkas end juba tunda andma, ei tulnud ta rinnust ühtki kaebust, ühtki ohet. Soopis wastuolija: ta püüdis olla rõõmus ja rahulik ning õnnetuse kaaslastelt süngeid ja raskeid mõtteid jõudumööda peletada.

Clifford oli mures ja äärmiselt erutatud. Õnneks polnud magedast weest puudu, sest Narthi pesurauks oli õhtul käidetud.

Noormees püüdis awada pimeda kambri wälisust, kuid see ei liikunudki.

„Ta wiib wift meeskonna kajutisje,“ arwas Willing.

Soe Bray kobas mõttikult wift.

„Meie ei pääse jüt välja,“ pomises ta, „kuid nemad jisse küll. See uks tuleks ta barrifadeerida. Muudu nad langemad meile veel seljatagant kallale. Cliff, kui ma mõtlen jest õnnetust tütarlapselt..“

Ta kõhatas ja jäi wait.

„Milliselt tütarlapselt?“ imestas Clifford, kes oli Mabeli olemasolu unustanud.

Mehed jätsid magamiskajuti Ruthile ja Fogunefid ise lõhutud laua jäämuste ümber juurde kajutisse. Soolha otsimise tulemusel, mis kajutis ja pimedas lambris toime pandi, leiti pafl kumvikuid, kuid Willing jättas kinnitamist, et juures kastis neiu moodi all leiduks kindlasti midagi toidu-poolist. Kuid piüided kasti avada jäid asjatult.

Joe leidis ootamatult tassist hobolaadi tahvli. Pool sellest anti Ruthile ja teise poole jagasid mehed omavahel.

„Garilikult,“ ohkas Joe kurnalt, „kannan tosin tahvli tassist, kung väga armastan hobolaadi. Ta on hammastele terviseks. Praegu jõõksin juure ijuga. tüki head pudingit..“

„Sumala pärast, maifige,“ palus Willing.

Ujaviiteks hakkasid Joe ja politsei-inspektor ristmõistatusi välja mõtlema, kuid mäng ei edene-nud. Clifford waatas kärsitult uuri. Oli möõdu-nud 6 tundi . . . 7 tundi . . .

Sinn waatas ettemacthikult magamistuppa. Neiu magas. Ta julges kõvasti usse, et hääled ei ära-taks Ruthi. Neg wenis tigusammul. Korraga ü-mus Ruth läwelse. Ta oli tahwatu, ehmunud ja ta hääf wäriies.

„Mis on juhtunud?“ hüüdis Clifford tema juure joostes.

Neiu iofistas:

„Keegi koputab sellele ussele . . .“

Ruth näitas pimedada kambri tagumisele uksele
Sinn ligines taha ja kuulatas.

„Kopp, kopp, kopp!“

Raputamine fordis. Sinn kuulis riivi taha eest
nähutatavat ja kellegi hääl fosistas:

„Ärge kartke . . . Ärge laske, ehk nad kuulse-
wad . . .“

Uks avati tollilainuselt, siis weel natuke ja neegri
pea ohwitseri kullatud mütsiga pisteti sisse.

„Olen Gafey, Stewart,“ fosistas neeger filmawal-
geid pööritades. „Kui Fing-Su saab kuulda, ta ta-
pab mu.“

Ta wiskas kajutisje wäikse linase koti, julges
rutu ukse ja lükkas riivi ette.

Politsei-inspektori arwamine oli nähtawasti õige.
Uks pimedast kambrist wiis meeskonna kajutite
poole. Rahmates koti, harutas Clifford nõõri lahti
ja wõttis jealt wälja tofina juustu- ja lihapakke.
Pannes liha tule juure ja waadates seda kahtlusta-
walt, ütles ta:

„Riskeerigem! Ma proowin ejimejena ja kui
poole tunni jookjul minuga midagi ei juhtu, siis
forraldame lõunasöögi, millest maitswamat ei wal-
mistata ijegi Londoni Priki hotellis.“

Õigates tükki liha, pani ta selle ühes juustu-
wiiluga leiwale ja hakkas sööma. Joe ja Billing
ei pööranud talt aplaid pilke. Wöödus pool tundi
Toit polnud mürgitatud. Clifford tundis end waa-
repärajelt. Magamiskajutist kutsuti Ruth, ja wan-
gid hakkasid neljakesi juure isuga nälga kustutama,
mis neid hommitust jaadik piinas.

„Egatahes teame niiüd, et meil on laewal sõ-
ber,“ ütles inspektor Billing. „Kust see neeger
on?“

Clifford oli noorepõlves läks aastat Aafrikas elanud.

„Ta on Crue jugharust,“ ütles ta. „Ainult selle jugharu neegritel on wiktufilmad. See pole paha rahwas, ehkki armastab kangesti warastada.“

Jättes oja jööri hommikuks, heitsid wangid magama. Ruth läks üldisele pealekäimisele järele andes magamiskajutisje.

Joe ja Willing heitsid põrandale pikali, Clifford aga pani pimedada kajuti ukse alla tooli ja istus sinna uut koputamist ootama. Ta ei ekfinud. Ei möödunud poolt tundigi, kui unesti kostis eestliikatawa riitwi kerge krigin.

Uks awanes ja nähtawale ilmus kullatud müüfiga neeger.

„Kõik magawad laewal,“ ütles ta peaaegu walju häälega. „Kipten kardab, et nad leiawad selle ukse. Kui leiawad, siis püüawad nad teile kallale tungida — olge selle wastu walms. Kui kõik lähed hästi, siis tulen kell kuus ja palun teid olla walms.“

„Mis te tahate teha?“ küsis Clifford.

Neeger ei wastanud kohe. Ta waatas enne ümber.

„Sgafugused muid asjad pole weel nii hullud, kuid see mõrtsukatöö on juba pöörane. Kipten on minuga ühel arwamisel.“

„Milline mõrtsukatöö?“

Stewart pani sõrme juurde waifimise märgiks, wäljus ettevaatlikult ja fulges ukse.

Möödus tublisti pool tundi, enne kui ta tatti tagasi.

„Ma kumulin, kuidas walwur astus sellalt teile,“ ütles ta, nagu polekski juttu katkestanud. „Need kollanäod teewad jageli niisuguseid tempe. Kott

lasti merre ja asi tahel! Kuid kõigel on piir! Ma mõtlesin juba ammu, et aeg on selle seltskonnaga armed diendada. Nad tappisid selle hullumeelse, Dösel wedasid nad ta ühes preiliga laevale."

"Narthi?" jostatas Clifford hirmumust.

Neeger noogutas.

"Just selle. Ta tarjus Fing-Su peale teki ja hiinlane wirutas talle seljatagant pudeliga pähe. Siis wõeti inglane finni ja wisati üle parda. Kõik see sündis just selle järgi, kui tein teile jüüa."

Ta waatas ümber ja kirjutas:

"Kella kuu paiku hommikul lasewad kapten ja ta kaks abilist paadi merre. Te peate nõõripidi alla lastuma. Kas preili ostab?"

"Ärge kartte, küll ta ostab," wastas Clifford ja neeger kadus.

Mis oli juhtunud? Noormees piüdis jeda asjatult mõista. Kuni hullumeelne juuruje maania polnud Fing-Surt wallanud, oli ta väga ettewaatlik. Ta hoidis tarka Beggatit ja omamoodi andekat ning kavalat Spadwelli kindlasti ohjas, mõlemad tunnustasid hiinlase üleolekut enestest. Nüüd aga tahtsid kõik abilisid Fing-Su wõimudele ära minna. Miks? Mis oli juhtunud? Kas oli hiinlane kaotanud endise mõttealguse ja tahtejõu kindluse?

Neg wenis piinawa igatwusega. Wangid istusid waiwides, kartes määratud märguannet tuffuma jäädes mitte kuulda. Kella otusid liikusid waevalt edasi ja Clifford pani uuri kaks korda wastu tõrwa, et näha, kas see pole mitte seisma jäänud.

Wöödus kolm tundi. Ühsele koputati ettewaatlikult. Stewart seisis koridoris, raske merifaapad jalas, revolver wööli. Clifford wäljus Ruthil käest

finni hoides. Nõngikäigu lõpetas Joe Bray, kum-
masti käes revolvrilt hoides.

Nad läksid piki magavat koridori. Stewart pani
sõrme juule ja ettevaatust viibates möödus ta lah-
tisejt uksest. Ruth nägi talle järgnedes kõõgis hiin-
lastest koka selga. Siinlane talitas laua ääres.

Minuti pärast olid pagejad tekil. Clifford nägi
laeva fiilge seotud nõõri, mis lastus merre. All
fiifus vaikjel veel paat ja temas mustasid inim-
kogud.

Noormees pani huuled vastu neiu kõõva ja so-
sistas:

„Kas te ei karda nõõripidi lastuda?“

Neeger mõttis nõõri otja ja sidus ümber neiu
kõõva.

„Kiirustage, meil on vähe aega . . . Ma sain
praegu raadiotelegrammi.“

Seletamata, mis raadiotelegrammil mõis nende
põgenemisega olla ühist, küsis ta Ruthilt:

„Kas te ei karda nõõripidi lastuda?“

Ruth raputas pead ja astus nõõrist finni mõt-
tes üle parda. Nõõr hõõrus ta sõrmed veriseks,
kuid ta pigistas huuled kõõvasti kokku, et valu pä-
rast mitte karjuda, ja oli minuti pärast paadis.
Tuguvad käed mõttisid ta vastu ja panid pingile.
Sekundi pärast järgnes talle Joe Bray, 60-aastase
wanamehe kõõhta haruldase paindumuse ja osavusega.
Ruth mõttles, et Joel on õigus. Teda ei oleks
tõesti mitte võinud pidada wanamaks kui viieleüm-
ne-aastaseks . . . Viimasena lahkus laevalt must
Stewart.

„Seisa!“ hüüdis korraka silalt vahvuri winguro
hõõl.

Stewart luffus paati jeda peaaegu ümber aja-
des ja lõikas nuga kahmates nõõri läbi. Paat fii-

Kus lainetel, aerud lõhkusid wett ja minuti pärast hakkas mootor müdijema, wint tööle ning aerud tõmmati paati. „Umweeli“ hakkas fiirelt pimedusse kaduma. Teikist kajajid piisipangud ja walwuri läbilõikaw wile. Selgiseitja pohwatas põlema, peenike fiirtejuga langes merele ja libises mööda weevinda.

„Nad märkasid meid,“ ütles Clifford hambaid firistades.

Must stewart wahlis hirmuga näost halliks minnes taha, tuledest walgustatud laewale. Must kapten wõttis mehaanikul õlast finni ja karjus talle midagi kõwa. Mootor mürikses ja wint lõikas met-sikulult töötades wett. Kuid mis tähendas wiisküm-mend hardi põgenemisel fiirkäiguga auriku eest?

Clifford lastus paadi põhja põlwili ja küsis Rut-hilt taha:

„Kas te ei kardate? Selge õigust!“

Neiu waatas talle otja ja naeratas. Teist wastust Clifford ei wajanud.

Must kapten seisis täies pikkuses tüüri juures ja karjus erutatult ingliskeeles:

„Glewandil on filpkonna raske taga ajada! Suur aurik ei saa wäikest paati kätte. Õrge kartke, pol-lan! Me laseme jalga! Õrge kartke!“

„Nad mõiks meid kahurist lasta, kapten?“

Must pea noogutas ja naeratus paljastas wal-ged hambad.

„Sula tõsi! Nad hakkawadki warsti lastma. Kuid selle jooksul me, mõib olla, jõuame mõne teise laewa juure.“

See oli ainjaks lootuseks. Nad sõitsid Inglije kanali, kus õbi ku ipäewal möödub hull inglise ja mandri laewu. Kuid praegu polnud merel, nii kaugele kui film pimeduses nägi, midagi näha.

Clifford pöördus musta stewardi poole.

„Kas meil õnnestub põgeneda wõi mitte,“ ütles ta, „kuid ma ei unusta teie teenet.“

Safety must nägu tõmbus laiale naerule.

„Me oleks pidanud põgenema natuke varem, kuid kapten kartis. Poleks ma saanud raadiotelegrammi, siis oleksime, wõi olla, weelgi olnud aurikul.“

„Millise raadiotelegrammi?“

Stewart pistis kae tasku ja wõttis wälja kortjunud paberlehe.

„Sain selle öösel,“ ütles ta ja ulatas telegrammi Cliffordile. Selles kirjeldati kōwera ja raskestiõetawa kōefirjoga järgmist:

„Lahkuge laewalt enne kella 7 hommikul. Wõtte kōif kaasa, keda maksab päästa. On miis Bray laewal, siis tema tingimata. Admiraliteet saatis miinilaewa „Sunbrighti“ teid taga ajama.

Sõjamees.“

„See on major, me hüüame teda sõjameheks,“ seletas neeger. „Kuid Sunbright poleks meie armu heitnud, ja kuigi oleks, siis oleks Fing-Su ittagi kōif tapnud, kes oleks wõinud ta kurtseod paljastada. Kui meie kapteniga keda taipasime, siis . . .“

„Ta-ta-ta-ta-ta-ta!“

Cliffordi ja kapteni arwamine oli õige. Siinlased olid „Anavelile“ kuulipilduja üles seadnud. Kuulid lendasid põgenikkudel wilistades üle pea. Lüürimees keeras paadi järjult kōrwale. Auriku ja paadi wahet oli umbes wiisjada jammu. Päewal oleks kerge olnud paati nii wäiksest kanguksest tabada. Põgenikkude päästjaks sai õine pimedus. Dainetel hüples helgiseitja kiirtejuga, offides ühest küljest teise looflewat paati ja kuulipilduja hakkas jälle pobijema.

Sedapuhku oli siht õigemini wõetud. Kuulid sulpsusid wette just paadi ääre juures. Kuulist lahkestud hild lõi stewartile pähe.

„Umweli“ ajas põgenikke taga täie auru all sõites. Kapten wõttis ise tüüri kätte ja keeras ringi tehes paadi wastupidises sihis. Muris pani masinad seisma ja hakkas kohmakalt ümber pöörduma. Põgenikud jõudsid jälle mõneümne meetri wõrra ette. Kuid kiirteheitja ja kuulipilduja jatkasid tööd. Kuulid sulpsusid aina ligemal.

„Umwelist“ eemaldus kiirelt kolm aurupaati, kuulipildujatega ninas. Nad lahkusid üksteisest ja hakkasid põgenikke kolmest küljest sisse piirama. Kuulirabe tihenes. Mõned kuulid sattusid mootorisse ja mootor jäi seisma.

„Merud kätte!“ hüüdis kapten ja pistis ise tõigest jõust sõudma. Clifford jälgis eeskujul.

„Küüid mõib meid weel päästa ainult ime,“ pomises Clifford, ja waewalt sai ta seda väljendanud, kui ime siindis.

Muriku kohale kerkis korraga juur suitsepilw, kostis pihsekärgatuise jarnane plahwatus ja koidust walgustatud taewas lendasid õhku paiskunud laewatükid, puu- ja metalloksad, mõni inimkeha. Sette pärast järgnes teine plahwatus. Weripunastest suitjust ümbritsetud „Umweli“ wajus küljeli nagu haawatud walaskala. Sellest tekkinud laine paiskas ümber ligema paadi ja hiinlased kukkusid wette. Teised kaks paati unustasid põgenikud ja tõttasid seltsimehi päästma.

„Mis on?“ jostistas imestaw kapten ja pistis korraga karjuma: „Merutage! Merutage, kas kuulite?! Merutage!“

„Mad upumad!“ hüüdis Joe ärewalt ja see oli õige: „Umweli“ hakkas wette wajuma . . .

Spadivelli valmistatud põrgumasin plahvatas määratud ajal — just 24 tundi peale „Uruveli“ väljumist Londoni sadamast. Ta purustas mitte ainult laeva kiskosa, vaid ka masinad ja süttas siis tulekahju. Suured suitsupilved kerkisid uppuma laeva kohale. Põleva laeva tefil jooksis plahvatuselt terveks jäänud inimesed kui hullumeelsed. Kaatepilti jüvenenud põgenifud panid aerud kõrwale ja wahtisid waikides oma wangla hukkumist...

„Merutage, waja võimalikult ruttu eemalduda,“ hüüdis stewart ärewa häälega.

Mõne minuti pärast järgnes uus plahwatus. „Uruveli“ läks raginal pooleks, pära kerkis üles ja purustatud laewa nina wajus kiiresti põhja. Meri lainetas, auriku kohal keerles weetrehter, tõusid aurljambad põlewatest laewakülgedest ja hajusid õhku.

Õnnetuse kohalt kõrwale waadates nägid põgenifud korraga lainetel nelja paati hiinlastega.

„Edasi!“ hüüdis kapten ja hakkas sõudma.

Ilm oli juba walgeks läinud. Ümber pöördudes, et wiimast korda õnnetusekohhta waadata, märkas Clifford Dinn korraga filmapiiril suitsuwiiru...

Nad jõudsid miinilaewa „Sunbrighti“ juure 25 minutit peale jeda, kui sõjalaew oli ühest paadist märjad, hirmunud hiinlased peale wõtnud.

Cliffordi filmade all lasti sõjalaewalt nõõrredel paati. Bäästetute seas polnud Fing-Sut, ja kui Clifford küüsis ühelt hiinlaselt „keisri“ saatusest, siis wastas see hirmust ja wäsimusest lõõtsutades:

„Fing-Su . . . Ma nägin ta pead ja keha . . . Pea oli siin, keha seal . . . Esimene plahwatus purustas ta . . .“

38. peatükk. — Lõppõna.

Rahelja fuu pärast tõi Zoe Bray oma noore naije enda kummalisje willasje Sangtani lingul. Abiellumisregistrile kirjutas ta: „Zoe Henry Bray, 51 aastat wana.“ Ja tal oli täitja õigus: kes oleks uskunud, et ta oli 60-aastane? . . .

„Wõin julle öelda,“ hirmutas teda Clifford, „et siin maal pannakse wangi waleandmete esildamise eest abiellumisel.“

Zoe leidis kohe seisukorrale wäljapääju. Silmigi pilgutamata seletas ta Mabelile nende sõnade õige mõtte.

„Ja kadestab mu noorust, sest ta tunneb end liig wanana.“

Ja Mabel oli temaga täiesti ühel arwamisel, sest ta oli logu hommikupoole päewa nõõda fuur-ärilist sõitnud ja nii palju igasuguseid waimustawaid asju ostmud, nagu jeda endale wõib lubada ainult noor miljonäri waine.

„Wahje,“ sõnas Zoe jügawmõtteliselt, istudes oma Sangtani majas whiskyklaasi taga, „wahje meie ja nende abielu wahel, Mabel, seisab selles, et meie abiellusine armastuse pärast, nemad aga, kuidas jeda nüüd öelda, nemad aga . . . ee . . .“

„Clifford poleks iial Ruthiga abiellunud, kui sina poleks tal käskinud,“ kinnitas Mabel weendunult. „Kuid ma loodan, et Ruth on siiski õnnelik. Tõsi küll, ma tahhlen wäga, kuid ma tahaks siiski, et ta oleks õnnelik.“

Sangtani saabudes wõeti Mabel kohaliku euroopa kolonii poolt vastu juure au ja toredusega, nagu see kohane juure kontsessiooni omaniku naijele. Ja, imelik küll. Mabelile meeldis Sangtan. Wõib olla,

fellepäraft, et tõesti on parem olla esimene külas, kui viimane Londonis.

Warsti tuli Ruthilt firi, millest oli näha, et noorik oli oma mehest ja nüst elust waimustatud. Wabel luges ja fortsutas arusaamatutes otja.

„Suguvõsa jatkama? Mis jee tähendab?“ küjis ta tadedalt tõde aimates.

Joe kõhatas lohmetult:

„Ta tahab öelda, et Brayde suguvõsa . . .“

Ta siis lijas ta: „See oli ka minu wäljamõel-
hus.“